

ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลด
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล
Training Package for Developing Teacher's Skill in Creating Classroom
Management Activity for Reducing Students' Misbehavior
in Oob-om Kindergarten School, Satun Province

ฮัสลินด้า หมาดหยุด
Haslinda Madyed

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Islamic Educational
Administration and Management
Prince of Songkla University

2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์ ผู้ทรงยิ่งใหญ่ในความเมตตา ผู้ทรงยิ่งใหญ่ในความกรุณา”

ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลด
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล
Training Package for Developing Teacher's Skill in Creating Classroom
Management Activity for Reducing Students' Misbehavior
in Oob-om Kindergarten School, Satun Province

ฮัสลินด้า หมาดเหยด

Haslinda Madyed

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Islamic Educational

Administration and Management

Prince of Songkla University

2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

ผู้เขียน นางสาวฮัสลินดำ หมาดเหียด

สาขาวิชา การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮาгим เอ็งปียา)

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นิเลาะ แวอูเซ็ง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ซัมซู สาอู)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮาгим เอ็งปียา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรง)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เถกิง วงศ์ศิริโชติ)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮา์กัม เอ็งปียา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ .....

(นางสาวฮัสลินด้า หมดเขต)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และไม่ได้
ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ .....

(นางสาวฮัสลินต้า หมดเขต)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล
ผู้เขียน	นางสาวฮัสลินดำ หมาดเหียด
สาขาวิชา	การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน 2) ประเมินทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน และ 3) ตรวจสอบความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยกึ่งทดลองโดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างครูแบบเจาะจง จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบและใบงานของชุดฝึกอบรมฯ แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษามีดังนี้ 1) ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างกิจกรรมการจัดการห้องเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งมีคะแนนเท่ากับ 82.88/81.83 2) ทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของครูอยู่ในระดับสูง และ 3) ระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในระดับสูง

Thesis Title Training Package for Developing Teacher's Skill in Creating Classroom Management Activity for Reducing Students' Misbehavior in Oob-om Kindergarten School, Satun Province.

Author Ms. Haslinda Madyed

Major Program Islamic Educational Administration and Management

Academic Year 2022

ABSTRACT

This research aims to 1) develop a training package for developing teachers' skills in creating classroom management activity for reducing students' misbehavior 2) evaluate teachers' skills in creating classroom management activity for reducing students' misbehavior, and 3) examine teachers' satisfaction towards training package for developing teachers' skills in creating classroom management activity for reducing students' misbehavior in Oob-om Kindergarten School, Satun Province. This research employs quasi-experimental research by which the sample of 6 teachers was purposively selected. The instrument used for experimental research is a training package for developing teachers' skills in creating classroom management activities for reducing students' misbehavior. The instruments used to collect data consist of an objective test, a worksheet, a form for assessing teachers' skills in creating classroom management activities for reducing students' misbehavior, and a teachers' satisfaction questionnaire. Descriptive statistics consist of percentage, means, and standard deviation were used to analyze the data. The results of the study are as follows; 1) the efficiency of the training package for developing teachers' skills in creating classroom management activity for reducing students' misbehavior meets the criterion set, whose scores equaled to 82.88/81.83, 2) teachers showed their skills in creating classroom management activity for reducing students' misbehavior at a high level, and 3) level of teachers' satisfaction towards training package for developing teachers' skill in creating classroom management activity for reducing students' misbehavior was high.

กิตติกรรมประกาศ

การสรรเสริญทั้งหลายเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเปี่ยมล้นด้วยความกรุณาเมตตาต่อบ่าวคนนี้ ผู้ทรงประทานความสำเร็จต่อวิทยานิพนธ์นี้ให้ลุล่วงไปด้วยดีและขอการประสาทพร ความสันติแต่ท่าน ศาสนทูตنبีมูหัมมัด ผู้ทรงถูกคัดเลือกให้เป็นแบบอย่าง มีมารยาทที่ดีที่สุดแด่มนุษยชาติทั้งหลาย

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮาแกม เอ็งปียา ผู้ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ และเทคนิคต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ดร.มุซิกกิต เหมพินิจ ดร.อิสมาอีล ราโอบและนางสาวมัสนัน สาเอียตที่ได้สละเวลา ตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่น ประธานรุ่นนาย ฮัดซัน ดาอี ในการติดต่อ

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ซัมซู สาอุ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรง ที่ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ คณาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้บ่มเพาะวิชาความรู้ตลอดหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษาของคณะวิทยาการอิสลามที่ได้อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษา ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นที่ช่วยเหลือ ปรึกษาและการติดต่อประสานงานเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้บริหารและคณะครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูลที่ให้ความร่วมมือต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง ญาติพี่น้อง เหล่ามิตรสหาย ที่คอยเป็นกำลังใจทำให้ผู้วิจัยมีแรงผลักดันตั้งใจในการทำวิทยานิพนธ์ สามารถเผชิญอุปสรรคและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ฮัสลินด้า หมาดเหยต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
รายการตาราง.....	(10)
รายการภาพประกอบ.....	(11)
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
3. สมมุติฐานการวิจัย.....	4
4. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย.....	5
5. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. ประวัติข้อมูลโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม.....	8
2. การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม.....	9
3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	11
4. ชุดฝึกอบรม.....	14
5. การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน.....	21
6. การจัดการชั้นเรียน.....	26
7. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	34
8. ความพึงพอใจ.....	39
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
2. แบบแผนการวิจัย.....	44
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
4. การสร้างเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิจัย.....	51
1. ผลการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมและสัดส่วนของคะแนน(E1/E2).....	52
2. ผลการประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรม.....	53
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรม.....	55
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
1. สรุปผลการวิจัย.....	59
2. อภิปรายผล.....	60
3. ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก หนังสือในการขอความอนุเคราะห์.....	71
ภาคผนวก ข รายนามของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	75
ภาคผนวก ค เครื่องมือวิจัย.....	77
ภาคผนวก จ ตัวอย่างชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้.....	148
ภาคผนวก จ รายนามผู้เข้ารับการฝึกอบรม.....	187
ภาคผนวก ฉ การนำเสนอบทความวิจัย.....	189
ประวัติผู้เขียน.....	ก

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ตารางที่ 3.2 แบบแผนการวิจัย แบบกึ่งทดลองแบบ One-Group Posttest-Only Design.....	44
2. ตารางที่ 3.3.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาของช่วงคะแนน และระดับของคะแนนต่างๆ.....	47
3. ตารางที่ 4.1 ค่าสัดส่วนร้อยละของคะแนนกระบวนการ(E_1) ผลการทดสอบหลังฝึกอบรม(E_2) สัดส่วน ของคะแนน(E_1/E_2) และประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม.....	52
4. ตารางที่ 4.2 ผลคะแนนประเมินของชุดกิจกรรมโดยแบ่งตามรายผู้เข้ารับการฝึกอบรม.....	54
5. ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรม.....	55
6. ตารางการฝึกอบรมชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรม.....	84

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1. กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
2. รูปแบบการสื่อสารทางบวก.....	123

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและปัญหาของการวิจัย

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ในการปฏิรูปวิชาชีพครูซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่ได้คุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพตามการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านปัจจัย คือ ครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของครูในการพัฒนานักเรียน คือ การมีความรัก เอื้ออาทรเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดีพร้อมที่จะแนะนำและร่วมมือแก้ปัญหาของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพคือ นอกจากจะทำหน้าที่ครูผู้มีความรู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแล้ว ยังต้องทำหน้าที่อื่นๆ ที่เป็นการสนับสนุนหรือพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพทั้งดี เก่ง มีสุข ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานด้านผลผลิต คือ นักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษา ดังนั้นระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นระบบที่สามารถดำเนินการเพื่อรับประกันคุณภาพได้ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านปัจจัย ด้านผลผลิตและด้านกระบวนการ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งหวังให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะพัฒนาเยาวชนให้สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญาจิตใจและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 3) โดยการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงสภาพทั่วไปในด้านทักษะของครู เพื่อให้ทราบถึงทักษะด้านต่างๆ ว่าในทักษะแต่ละด้านอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปกำหนดแนวทางในการพัฒนาทักษะของครู ในด้านที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำพัฒนาไปสู่เกณฑ์ตามมาตรฐานทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้นำนโยบายจึงต้องทำหน้าที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของครูหรือบุคลากรในหน่วยงานของตน การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ย้ำให้เห็นว่า

เรากำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมที่ประเทศต่างๆ มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นเรื่อยๆ และระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวโดยไม่ใช่แค่การปฏิรูปเพียงครั้งคราว แต่ต้องเป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน สังคมและตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งผู้กำหนดนโยบายและบุคลากรด้านการศึกษาของไทยล้วนตระหนักว่าการศึกษาคควรจะมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับในฐานะผู้มีอำนาจขององค์กรจะต้องตัดสินใจดำเนินการให้แผนยุทธศาสตร์และภารกิจของสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคตบนพื้นฐานของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ที่เรียกว่ายุคศตวรรษใหม่หรือยุคไร้พรมแดน อาจจะเป็นโจทย์ที่สำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาจะต้องปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อการบรรลุเป้าประสงค์ทางการศึกษาของคนในชาติ และสามารถยกระดับศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการแข่งขันที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้นอันเป็นแรงขับที่ท้าทายอย่างมากต่อโลกอนาคต (อมรรัตน์ เตชะนอก และคณะ, 2563: 3)

โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาผลการเรียนและพฤติกรรมด้านต่างๆ ของนักเรียนในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 พบว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย(ป.4-6) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมเฉลี่ยลดลงถึงร้อยละ 7.08 ทั้งนี้เมื่อมีการสำรวจ สอบถามข้อมูลจากครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายพบว่าสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลงและไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน เนื่องจากนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลายอย่างในชั้นเรียน อาทิเช่น การก่อกวนเพื่อนในชั้นเรียน การไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย การไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลให้ครูผู้สอนไม่สามารถจัดการชั้นเรียนให้มีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่วางไว้ได้

ซึ่งจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่าการจัดการชั้นเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดสำหรับครูที่จะส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีประสิทธิผลทางการเรียนสูงสุด ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้ปลอดภัยและเรียนรู้ได้อย่างสะดวกสบาย โดยการศึกษาก่อนศตวรรษที่ 21 จะเน้นการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งไปสู่การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน แต่ในศตวรรษที่ 21 การจัดการชั้นเรียนจะหมายรวมถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนเพื่อควบคุมพฤติกรรมที่อาจไม่เหมาะสมของผู้เรียนอีกด้วย (Brophy, 2006) ซึ่งการจัดการชั้นเรียนที่ประกอบไปด้วยศาสตร์

ต่างๆ ในการจัดสถานการณ์ที่มีสิ่งรบกวน การจัดการชั้นเรียนเป็นหลักในการจัดห้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนเนื่องจากการจัดการชั้นเรียนมีมุมมองที่หลากหลาย ครูจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยเหล่านี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ในอนาคต ตลอดจนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้และผสมผสานทักษะการจัดการ ส่วนแนวคิดที่ว่าทักษะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถฝึกฝนและเรียนรู้ได้ หากยังไม่ได้รับมอบหมายให้มีความรับผิดชอบในชั้นเรียน ลักษณะแนวคิดเช่นนี้อาจเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง ซึ่ง Jones(2006) ค้นพบว่าครูใหม่ร้อยละ 40 ตัดสินใจที่จะลาออกจากวิชาชีพครูในช่วง 5 ปีแรกของการสอน โดยที่ครูส่วนมากที่ตัดสินใจลาออกนั้นมีสาเหตุหลักเนื่องจากครูมีปัญหาด้านความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน ดังนั้นทักษะการจัดการชั้นเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ โดย Berliner (1988) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการจัดการชั้นเรียนของครูว่าต้องพัฒนาทักษะด้านนี้ให้ได้ดีกว่าทักษะด้านอื่นๆ อีกด้วย ทั้งนี้งานวิจัยของจากรูวรรณ กำลังเหลือ(2556) ที่ศึกษาการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการชั้นเรียนคละอายุโรงเรียนบ้านห้วยหมากแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า เด็กปฐมวัยระหว่างที่ได้รับการจัดการชั้นเรียนคละอายุ พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยสูงกว่าหลังทดลอง และระหว่างการจัดการชั้นเรียนคละอายุของเด็กปฐมวัย พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดการชั้นเรียนคละอายุ มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพเราะ เศรษฐมาน (2556) ที่ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบานคลองบัว พบว่า เด็กปฐมวัยโรงเรียนบานคลองบัว ก่อนและระหว่าง ได้รับการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม มีพฤติกรรมสัมพันธภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กปฐมวัยระหว่างจัดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม มีพฤติกรรมสัมพันธภาพสูงกว่าก่อนการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วมอีกด้วยทั้งนี้งานวิจัยของ Carla (2008) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ครูเรียนรู้เลือกใช้และนำกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพไปใช้ได้อย่างไร สิ่งที่ครูต้องเรียนรู้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพจะประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตเนื้อหาการเรียน การใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน การสร้างกฎเกณฑ์และวิธีดำเนินการในชั้นเรียน การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน การใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การทบทวนบทเรียนหรือเรื่องราวต่างๆ ในชั้นเรียน การสื่อสารโดยใช้การพูดและการใช้ภาษาท่าทาง การนำเสนอแนวคิดและความรู้ทางด้านวิชาการ และระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับงานวิชาการ โดยมีการเลือกใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ หลากหลายขึ้นอยู่กับนักเรียนและสถานการณ์

ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนและการปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ

จัดการชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ของนักเรียน โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะในการจัดการชั้นเรียนรวมทั้งการสร้างชุดกิจกรรมสำหรับการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการหาแนวทางในการปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยการจัดอบรมและพัฒนาทักษะของครูเกี่ยวกับการจัดทำชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้ครูผู้สอนสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้ลดน้อยลง ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจเสาะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การสร้างชุดฝึกอบรม (80/80)

1.2.2 เพื่อประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การสร้างชุดฝึกอบรม (80/80)

1.3.2 ครูมีทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในระดับสูง

1.3.4 ครูมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมฯในระดับมาก

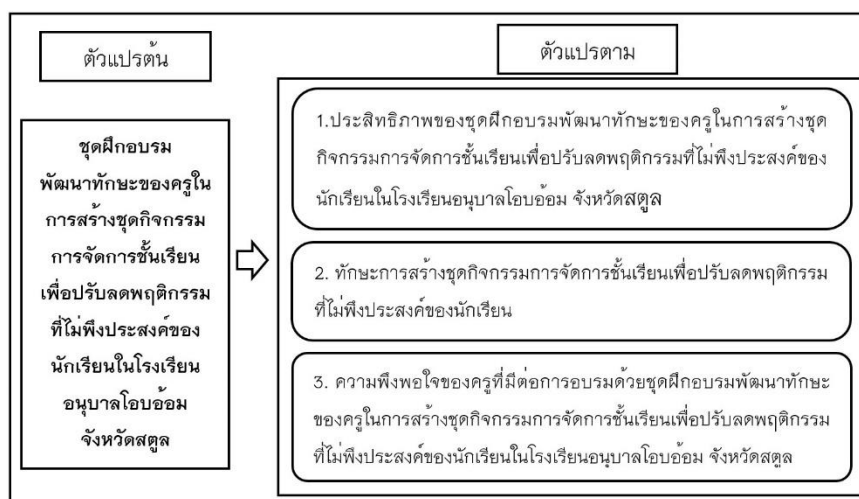
1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1.4.1 ได้ชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

1.4.2 ผู้บริหารสามารถนำชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ไปใช้ในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะการจัดการชั้นเรียน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

1.6.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.6.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล จำนวน 10 คน

1.6.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล จำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายทั้งหมดและเป็นบุคลากรในโรงเรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นครูผู้สอนที่ต้องดูแลนักเรียนและจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายที่กำลังเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น มีพฤติกรรมที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ดังนั้นจึงเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้ลดน้อยลง ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.6.2 ด้านเนื้อหา

เนื้อหาในชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถของครูที่มีความจำเป็นในการสอน การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสม มีความสามารถ ในด้านการจัดการชั้นเรียน โดยเนื้อหาในชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการ พัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของ นักเรียน ประกอบด้วย

เรื่องที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

เรื่องที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

เรื่องที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

เรื่องที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

เรื่องที่ 5 การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม

เรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึง

ประสงค์ของนักเรียน

1.6.3 ด้านตัวแปร

1.6.3.1 ตัวแปรต้น คือ คู่มือชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

1.6.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

2) ทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

3) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 ชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง สื่อการฝึกอบรมแบบประสมที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการพัฒนาครูในการจัดทำชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน โดยกำหนด เนื้อหา และกิจกรรมของเข้ารับการฝึกอบรม ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รวมทั้งระบุเอกสาร และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกอบรม และแบบประเมินการฝึกอบรม ประกอบด้วยเนื้อหา 6 เรื่องดังนี้

- เรื่องที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน
- เรื่องที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้
- เรื่องที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- เรื่องที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ
- เรื่องที่ 5 การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม
- เรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

1.7.2 **ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน** หมายถึง ชุดอบรมครูที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของครูที่ปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม โดยวัดจากพฤติกรรมระหว่างการฝึกอบรม และคะแนนทดสอบย่อยหลังการใช้ชุดฝึกอบรมแต่ละหน่วย กำหนดเป็นค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของครู จากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจหลังการใช้ชุดฝึกอบรมกำหนดเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

1.7.3 **การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครู** หมายถึง การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ วิธีการและการดำเนินการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนของครู ที่ได้รับฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งประเมินจากแบบวัดทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

1.7.4 **พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์** หมายถึง การแสดงออกที่ไม่เหมาะสม 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรับผิดชอบ ไม่สนใจเรียน มีการหนีเรียน 2) ด้านไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับที่ทางโรงเรียนกำหนด 3) ด้านมารยาททางสังคมและการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

1.7.5 **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความรู้สึกชอบ รู้สึกพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียน ซึ่งวัดจากแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการฝึกอบรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้รวบรวมเอกสารและสรุปรายละเอียดเพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัยในครั้งนี้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 ประวัติข้อมูลโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม
- 2.2 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม
- 2.3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2.4 ชุดฝึกอบรม
- 2.5 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน
- 2.6 การจัดการชั้นเรียน
- 2.7 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 2.8 ความพึงพอใจ
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.9.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 ประวัติข้อมูลโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม

ที่ตั้งของโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม ตั้งอยู่เลขที่ 299 หมู่ที่ 4 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน โทรศัพท์ 074-740335, 080-8678438, 0937410242 โทรสาร 074-740335 e-mail obom.school@gmail.com ได้รับอนุญาตจัดตั้ง เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื้อที่จำนวน 4 ไร่ 1 งาน 71 ตารางวา โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม ชื่อย่อว่า อ.อ. จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 โดยนายสะอาด มาลียันเป็นผู้ก่อตั้ง ตามใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนที่ สต 1/2550 ลงนามโดยนายขวัญชัย วงศ์นิติกร ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล ลงนามวันที่ 2 สิงหาคม 2550 โดยมีนายสะอาด มาลียัน เป็นผู้รับใบอนุญาต นายหุดดิน อุศมา เป็นผู้จัดการโรงเรียน มีนายสะอาด มาลียัน เป็นผู้รับใบอนุญาตและผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งมีปณิธานในการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนที่อยู่ในชุมชน และบริเวณใกล้เคียงให้เป็นมุสลิมที่ดีมีคุณภาพ ทางด้านวิชาการสามัญ ศาสนา ภาษาและคุณธรรม จริยธรรมเพื่อสนองความต้องการของสังคม และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ในปีการศึกษาแรกเปิดรับนักเรียนระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาล 1 และ 2 โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรปฐมวัยปี 2546 มีเพียงจำนวน 2 ห้องเรียน ในปีการศึกษาถัดไป โรงเรียนก็ได้ขยายต่อปีละ 1 ชั้นเรียนจนกระทั่งปัจจุบันเปิดทำการสอนวันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 นาฬิกา ถึงเวลา 15.00 นาฬิกา ในปีพ.ศ. 2555 โรงเรียนได้ขยายจากระดับอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 9 ห้องเรียน

โรงเรียนมีผู้บริหารและบุคลากรรวมทั้งหมด 13 คน มีครู จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีการนิเทศการสอน และสังเกตการณ์สอน ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ มีผลงานจากการทำโครงการและงานประดิษฐ์ ที่หลากหลายนำมาแสดง ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดประสบการณ์ได้แก่ สื่อที่ครูผลิต หรือจัดหามา ทวี สื่อจาก YouTube ใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต Wifi ของโรงเรียนเชื่อมต่อกับทีวีดิจิตอล ครูมีเครื่องมือในการวัดและประเมิน และตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ บันทึกผลไว้ในสมุด ปพ. ตรวจสอบการบ้าน ใบงานแบบฝึกหัดและแจ้งผลการตรวจกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครอง

2.2 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม

โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อมจัดกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน และเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการระดมสมอง แบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกันเรียนรู้ แบบใช้กระบวนการคิดกระบวนการใช้ปัญหาเป็นหลัก เรียนรู้โดยใช้โครงงานฐานวิจัยเป็นหลัก(RBL) และเน้นเรื่องการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุดโดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนอ่านออกและเขียนได้ตั้งแต่ระดับชั้น ป. 1 พัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งสืบค้นข้อมูลโดยการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ครูทุกชั้นเรียนร่วมกันกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ และวัดประเมินผลแบบบูรณาการ ครูเน้นการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด และปฏิบัติจริง โดยใช้กิจกรรมอย่างหลากหลาย

นอกจากนี้ สถานศึกษาได้จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (ตริปิเยห์) ในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีวินัย สมาธิ คุณธรรมที่ดี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จัดโครงการพัฒนาทักษะภาษา เพื่อการสื่อสารที่เน้นภาษาอังกฤษ และภาษามลายู เพื่อพัฒนานักเรียนสู่อาเซียน นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการจัดโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยให้มีการทบทวนเนื้อหา และสร้างความคุ้นเคยกับวิธีการ และแบบทดสอบมาตรฐาน และข้อสอบระดับชาติอย่างต่อเนื่อง เชิญวิทยากร บุคคลภายนอกมาช่วยเสริมให้กับนักเรียน โรงเรียนจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของ

Active learning โดยให้นักเรียนปฏิบัติจริง และจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่เรียกว่า Active classroom: Active learning เพื่อเน้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากขึ้น มีการดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงโดยเน้นการพึ่งพาตนเอง การอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้โรงเรียนมีการดำเนินโครงการโรงเรียนสร้างสุขเพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนเพื่อชุมชน โดยให้นักเรียนช่วยเหลือพัฒนาชุมชน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของชุมชนและโรงเรียนได้ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปากน้ำ (รพ.สต.) และโรงพยาบาลละงู ในการพัฒนา นักเรียนเรื่องสุขภาพ อนามัย ซึ่งมีกิจกรรมการแปรงฟัน อาหารปลอดภัย การเยี่ยมผู้ป่วยในชุมชน กิจกรรมขยับกายสบายชีวี และกิจกรรมส่วมสุขสันต์ และได้ดำเนินโครงการสีขาวปลอดภัยเสพติด จัดกิจกรรมการรณรงค์โรงเรียนปลอดภัย และสารเสพติด โรงเรียนได้พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกที่ดี โดยจัดโครงการตรุษียะฮ์และตะฮ์ฟิช กิจกรรมการให้สละม กิจกรรมมารยาทที่ดีต่อครู กิจกรรมคุณค่ารอมฎอน กิจกรรมการปฏิบัติตัวที่ดีต่อบิดามารดา กิจกรรมมีรวัาก กิจกรรมอาหารสะอาด กิจกรรมไม่พึ่งพาต่อมัลลูก กิจกรรมการละหมาดที่สมบูรณ์ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมฝึกสวนครัวรั้วกินได้ กิจกรรมโซนนึงจัดการพื้นที่ กิจกรรมประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ โครงการวันสำคัญ กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ กิจกรรมรอมฎอน กิจกรรมวันฮีด และกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ

โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โอกาส / จุดแข็ง

โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ เช่น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตราศูนย์วิจัยประมงชายฝั่งจังหวัดสตูล โครงการบาโฮย สถานที่ท่องเที่ยว และวิสาหกิจท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นต้น อยู่ใกล้สถานที่กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลปากน้ำ และองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำ นักเรียนปลอดภัยจากยาเสพติด การพนัน และการมอมเมาจากเยาวชนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย/ ไม่แออัด / บรรยากาศร่มรื่น โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน/มีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีวิทยากรในท้องถิ่น/ ผู้นำในท้องถิ่นที่มีความรู้ให้การสนับสนุนแก่นักเรียนในด้านต่างๆ โรงเรียนร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ เพื่อบริการชุมชนด้านสุขภาพ และด้านกีฬา โรงเรียนทำงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลปากน้ำ และโรงพยาบาลละงู โดยเฉพาะการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง การคมนาคมสะดวก มีรถรับจ้าง / รถประจำทางผ่าน และโรงเรียนมีรถรับส่งระหว่างโรงเรียนกับบ้านครู บุคลากรมีความรู้ความสามารถ/เอาใจใส่ ดูแลเด็กเป็นอย่างดี โรงเรียนส่งเสริมคุณภาพบุคลากรให้ มีจริยบรรณครู มีการสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร มีการอบรม พัฒนาครู บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้ปกครองมีทัศนคติ/ความเชื่อมั่นที่ดีต่อโรงเรียน โรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ เน้นจุดเด่น

ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษามลายู ภาษาอังกฤษ และเน้นให้นักเรียนรู้ผ่านเนื้อหา กิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย และส่งเสริมการเรียนรู้โดยโครงการฐานวิจัย(RBL) ในส่วนการบริหารจัดการ โรงเรียนความคล่องตัวดี

ข้อจำกัด/จุดอ่อน

โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนมีจำนวนน้อย งบประมาณที่ใช้ในการบริหารหรือพัฒนาการศึกษามีจำกัด โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตอำเภอละงูที่มีโรงเรียนเอกชนเป็นจำนวนมาก มีการแข่งขันค่อนข้างสูงทางเข้าโรงเรียนถนนมีความคับแคบทำให้การสัญจรติดขัดโดยเฉพาะในช่วงเช้าและช่วงเลิกเรียน ไม่มีห้องประชุมที่รองรับผู้ปกครอง ไม่มีที่พักอาศัยสำหรับผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลจากโรงเรียน อาคารไม่ได้รับการปรับปรุงมานานเนื่องจากขาดงบประมาณ ขาดแคลนสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ที่ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าของผู้เรียน ขาดแคลนบุคลากร ครู รวมทั้งผู้บริหารที่จะสานต่อการพัฒนาการศึกษา ครูมีภาระงานอื่นนอกจาก การสอนมาก โดยเฉพาะการประชุมของหน่วยงานต่างๆ ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็ก และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน/รายได้น้อย การบริหารจัดการไม่คล่องตัว ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เยาวชนในชุมชนมีการระบาดของสารเสพติดและบุหรี่เป็นจำนวนมาก

2.3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการจัดทำข้อมูลครูรายบุคคลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาและฝึกอบรมครู ประเมินจำแนกครูตามความสามารถของแต่ละกลุ่มสาระ เพื่อจัดทำหลักสูตรการพัฒนาให้สอดคล้องกับระดับความสามารถ อบรมครูในโรงเรียน (On-Site Training) โดยผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิและศึกษานิเทศก์ ดำเนินการฝึกอบรม ให้ครูต้นแบบ ครูแกนนำในสาขาวิชาต่างๆ เช่น พัฒนาวิธีการสอน ให้เพื่อนครู อบรมครูทางไกล ฝึกอบรมการใช้ ICT เพื่อการสอนการฝึกอบรมความรู้ด้านเศรษฐกิจ จัดทำแผนในองค์กรภายนอก สถาบันรัฐ/เอกชน เสริมพลังให้ชมรมวิชาการ และเครือข่าย มีบทบาทพัฒนาครู ประเมินผลพัฒนาครูรายบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548: 3)

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2545: 30-31) ได้รวบรวมบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่บัญญัติไว้เกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรา 42 บุคคลย่อมมีเสรีภาพทางวิชาการ โดยระบุนว่าการศึกษาอบรม การเรียน การสอน การวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับการคุ้มครอง

มาตรา 43 กำหนดให้บุคคลได้สิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สาระสำคัญของมาตรานี้เป็นผลทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ

มาตรา 78 กำหนดว่ารัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง และมาตรา 79 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย

มาตรา 81 กำหนดให้รัฐ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม กำหนดให้รัฐต้องเร่งรัดการพัฒนาวิชาชีพครู

จากข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การปฏิรูปการศึกษามุ่งประเด็นหลักสำคัญในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูประบบการบริหาร จัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุน การค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

การพัฒนาบุคลากร

1. ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

ไพพรรณ ศุภรัตน์ชัย (2535 : 59) ได้สรุปความหมายของการพัฒนาบุคลากร คือการดำเนินการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะ ทักษะคนดี คุณธรรมและจริยธรรมแก่บุคลากรเพื่อการ ปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สมาน รังสิโยภุชฎ (2535 : 73) ได้ให้ความหมายการพัฒนาบุคลากร หมายถึงการดำเนินการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานที่ดีขึ้น ตลอดจน มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งการพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงผลปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย ทัศนคติ และวิธีการในการทำงาน อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน

สรุปความหมายของการพัฒนาบุคลากร ได้ว่า การดำเนินการให้บุคคลได้เพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้สามารถปฏิบัติงานให้ได้ผลตามที่หน่วยงานต้องการ หรือให้ได้ผลงานที่ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

2. ความมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากร

สนอง เครือมาก (2538 : 107) ได้ให้ความมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ 2 ประการดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ อันได้แก่ การพัฒนาบุคคลที่เข้าทำงานใหม่หรือก่อนทำงาน หรือการพัฒนาบุคคลก่อนที่จะเลื่อนตำแหน่งหรือแต่งตั้ง

2. เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น เพื่อจะได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างมาก เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายๆ คนได้สรุปความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

พินิจดา วีระชาติ (2543 : 2-3) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าองค์การทางการศึกษากำลังต้องการครูอาจารย์ และผู้บริหารที่เหมาะสมกับลักษณะงานปัจจุบัน ยิ่งองค์การการศึกษาเติบโตขึ้น ลักษณะงานทวีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น และต้องการบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น แรงกดดันจากการเปลี่ยนแปลงที่มีมารอบด้านขององค์การ ทั้งภายนอกและภายในองค์การการศึกษา จึงยังผลให้องค์การแสวงหาบุคคลที่มีความรู้ และทักษะที่เป็นปัจจุบัน การพัฒนาบุคลากรเป็นยุทธวิธีที่จำเป็นและสนองความต้องการบุคลากร ที่เหมาะสมกับงานปัจจุบันและอนาคตได้

ธงชัย สันติวงษ์ (2537 : 357) ได้สรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร ว่าเมื่อคนทำงานไปแล้วระยะหนึ่ง สภาพแวดล้อมหรือความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลง ไปอาจจะทำให้คนทำงานตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะต้องพยายามรักษาคุณสมบัติของคนงานให้มีคุณภาพสูงอยู่เสมอ ผู้บริหารต้องร่วมมือกับฝ่ายบริหารบุคคลค้นหาว่าคนงานหย่อนหรือตามไม่ทัน ในเรื่องอะไรบ้าง จากนั้นก็ต้องจัดเตรียมการอบรมให้ทันเหตุการณ์ดังกล่าว หรือรวมทั้งการจัดการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสูงขึ้นไปอีกด้วย

ผู้วิจัยจึงสรุปความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นยุทธวิธีที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการนำองค์การไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากบุคลากรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของปัจจัยการบริหารงานองค์การ

4. หลักการในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา จะบังเกิดผลดีก็ต่อเมื่อครูและบุคลากร ทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรจึงอาศัยหลักการจัดการศึกษาตามมาตรา 8 คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตของการเป็นครู ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระบวนการ เรียนรู้ นั้นให้เป็นอย่างต่อเนื่อง (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ. 2545 : 39-40 ; อ้างอิงมาจาก Sweeny. 2002) ได้เสนอแนะว่าระบบการพัฒนาบุคลากรที่ดีควรจะครอบคลุม การพัฒนาใน 3 ระดับดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากรระดับบุคคล ครูและผู้บริหารทุกคนควรจะได้รับพัฒนา

2. การพัฒนาบุคลากรระดับกลุ่มหรือระดับโรงเรียน เป็นการพัฒนาบุคคล เป็นกลุ่มหรือทั้งโรงเรียนพร้อมกัน พัฒนาเป็นทีม

3. การพัฒนาบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือเขตการศึกษา (District) นอกจากนั้นยังได้เสนอแนะว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการพัฒนาควรจะเป็นดังนี้

1. การพัฒนาวิชาชีพ
2. การปรับปรุงการสอน
3. การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
4. การพัฒนาองค์การ

โดยสรุปแล้ว หลักการในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษานั้น จะต้องพัฒนาทั้งสามระดับ คือระดับบุคคล ระดับโรงเรียน และระดับเขตพื้นที่การศึกษา กระบวนการพัฒนาจะต้องอาศัยหลักการเรียนรู้ เพื่อให้ครูเกิดการเรียนรู้บุคลากรทางการศึกษาควรจะมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา

2.4 ชุดฝึกอบรม

ความหมายของชุดฝึกอบรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2537 : 151) ชุดฝึกอบรม หมายถึง การจัดทรัพยากรหรือการจัดระบบการฝึกอบรม โดยรวบรวมสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการฝึกอบรม ทดสอบประสิทธิภาพแล้วเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับประสบการณ์ตรงได้ปฏิบัติด้วยตนเองตามเนื้อหาที่ละน้อย เพื่อให้โอกาสของผู้รับการฝึกอบรมปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรมได้ถูกต้องและได้รับเสริมแรงในขณะรับการฝึกอบรม

บุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป. : 170) ได้ให้ความหมายชุดอบรม หมายถึง ชุดการสอนที่พัฒนาจากบทเรียนโมดูล มีลักษณะสำคัญคือ เป็นชุดการสอนที่เสร็จในตัวใช้สำหรับเรียนหรือสอนเนื้อหาในระยะเวลาไม่กี่ชั่วโมง ประกอบด้วยข้อแนะนำการใช้จุดประสงค์ของบทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สุรทิน พิพัฒน์มงคล (2547 : 87) ชุดฝึกอบรม หมายถึง บทเรียนที่พัฒนามาจากบทเรียนโมดูลมีลักษณะที่สำคัญ คือเป็นบทเรียนที่สำเร็จในตัว สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำกิจกรรมและประเมินผลด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของชุดฝึกอบรมนั้นๆ ประกอบด้วยแนะนำการใช้จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและการประเมินผล

ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของชุดฝึกอบรม หมายถึง เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้พัฒนาครูผู้สอน โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยเน้นการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการจัดการชั้นเรียนและการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

ความสำคัญของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมมีความสำคัญดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537)

1. ผู้ให้การฝึกอบรมลดเวลาการเตรียมการฝึกอบรม โดยเฉพาะการฝึกอบรมหลายรุ่น ผู้ให้การฝึกอบรมปรับปรุงชุดการฝึกอบรมโดยไม่ต้องผลิตใหม่
2. ระบบฝึกอบรมมีมาตรฐาน เพราะผู้ให้การฝึกอบรมต่างที่ใช้ชุดฝึกอบรมประเภทเดียวกัน
3. มาตรฐานการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมเป็นมาตรฐานเดียวกัน
4. ส่งเสริมให้เกิดเครื่องช่วยการฝึกอบรม
5. ผู้รับการฝึกอบรมมีโอกาสรับประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์ใกล้เคียงจากชุดฝึกอบรม
6. ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการฝึกอบรม
7. เปลี่ยนบทบาทผู้ให้การฝึกอบรมจากผู้บรรยายมาเป็นผู้แนะนำ เสนอแนะ การแก้ปัญหาในการฝึกอบรมและจัดการฝึกอบรม
8. ประหยัดทรัพยากร เพราะสื่อต่างๆ ส่วนมากจะนำมาใช้ได้หลายครั้ง
9. ส่งเสริมให้ผู้ให้การฝึกอบรมเป็นผู้จัดการอย่างมีระบบ

องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537 : 154) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมดังนี้

1. คู่มือการฝึกอบรม ในชุดฝึกอบรมที่ดีจะต้องมีคู่มือการใช้และบำรุงรักษาชุดฝึกอบรมเป็นคู่มือของการแนะนำให้ผู้ให้การฝึกอบรมปฏิบัติ ศึกษาขั้นตอนของการวางแผน การฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม การเตรียมการทั้งด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และวิธีการฝึกอบรม
2. สื่อในชุดฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชุดฝึกอบรม เป็นเครื่องมือ ที่จะทำให้ผู้รับการฝึกอบรม ได้รับประสบการณ์ใกล้เคียงกันและทำให้การฝึกอบรมมีความเป็นรูปธรรมสูงกว่า
3. กิจกรรมในชุดฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม ได้จัดเตรียมสื่อและวิธีการของการจัดฝึกอบรมไว้อย่างพร้อมมูล เพื่อให้ผู้ให้การฝึกอบรมดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการฝึกอบรม
4. การประเมินชุดฝึกอบรม องค์ประกอบในชุดฝึกอบรมเกี่ยวข้องกับการประเมิน มี 2 ลักษณะ คือ การประเมินผู้รับการฝึกอบรมกับการประเมินชุดฝึกอบรมเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้รับการฝึกอบรมและการประเมิน ประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมจะต้องมีวิธีการประเมินและเครื่องมือประเมิน

สุเทพ หุ่นสวัสดิ์ (2537 : 26-27) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของชุดฝึกอบรม ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ในวัตถุประสงค์จะระบุว่า เมื่อผู้เข้ารับ การฝึกอบรมผ่านการฝึกอบรมแล้ว ควรจะมีพฤติกรรมเช่นใด พฤติกรรมต่างๆ ดังกล่าวที่แสดงออกจะเป็นผลจากการ

เรียนรู้ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมควรระบุในลักษณะของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ สามารถวัดได้ สังเกตได้

2. เนื้อหาของการฝึกอบรม เป็นเรื่องราวหรือกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องกระทำ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้วิธีการฝึกอบรม หมายถึงวิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งมีหลายวิธีคือ

2.1 การศึกษาด้วยตนเอง หมายถึง การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ ศึกษาด้วยตนเองโดยทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองตามที่ระบุไว้

2.2 การบรรยาย เป็นการฝึกอบรมที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ฟังการบรรยาย จากวิทยากรที่จัดให้ตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม

2.3 ใช้ทั้งสองวิธีประกอบกัน คือ มีทั้งการบรรยายจากวิทยากรและให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรม ศึกษาเองบางส่วน

2.4 สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม หมายถึง สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรมที่ใช้ในการ ฝึกอบรม เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ แผ่นภาพโปรงใส คู่มือ แบบฝึกหัด เอกสารเกี่ยวข้องและอุปกรณ์ที่อาจมี

2.5 การประเมินผลการฝึกอบรม หมายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรม

ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์เพียงใด เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งสามารถวัดได้หลายวิธี เช่น การสังเกต สัมภาษณ์หรือใช้แบบทดสอบ

การผลิตชุดฝึกอบรม

การผลิตชุดฝึกอบรม เป็นการจัดการกิจกรรมจัดการฝึกอบรมอย่างมีเหตุผล ซึ่งการผลิตชุดการ ฝึกอบรมจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตชุดฝึกอบรม การจัดลำดับสาระการนำเสนอ การผลิตชุดฝึกอบรม การเลือกสื่อชุดฝึกอบรมและการประเมินชุดฝึกอบรมโดยมีรายละเอียดดังนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2537 : 156)

1. การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตชุดฝึกอบรม ในกระบวนการฝึกอบรมที่ดีจะต้องมี การกำหนดวัตถุประสงค์ให้ผู้จัดการฝึกอบรมและผู้รับการฝึกอบรมสามารถที่จะทราบว่าตนเองจะฝึ กอบรมเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้างเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ผู้รับการฝึกอบรมและผู้ให้การฝึกอบรมจะ สามารถประเมินผลการฝึกอบรม ครั้งนี้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ จึงกำหนด วัตถุประสงค์ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.1 ความหมายของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ วัตถุประสงค์ ที่ผู้ให้การฝึกอบรมกำหนดให้ผู้รับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง

1.2 หลักการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.2.1 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อการฝึกอบรมต้องบรรยายให้ทราบว่า ผู้รับ

การฝึกอบรมมีความสามารถจะแสดงพฤติกรรมอะไร ในการเขียนวัตถุประสงค์การฝึกอบรม จะต้องบรรยายด้วยถ้อยคำที่ให้ความหมายชัดเจน ช่วยให้สามารถสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรม

เหล่านั้น และเห็นการแสดงออกของผู้รับการฝึกอบรมด้วยการใช้คำแสดงอาการ เช่น เขียน บอก เล่า แยก จำแนก แก่ สร้าง เปรียบเทียบ บอกความแตกต่าง เป็นต้น และควรหลีกเลี่ยงหรืองดใช้คำต่อไปนี้ รู้ เข้าใจ ซาบซึ้ง สนใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า

1.2.2 วัตถุประสงค์การฝึกอบรม ต้องบรรยายเงื่อนไขของการสังเกต พฤติกรรมไว้ให้ชัดเจน ว่าผู้รับการฝึกอบรมแสดงพฤติกรรมออกมาให้เห็นนั้น ภายใต้เงื่อนไขอันใด การเขียนเงื่อนไขของ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้

- 1) ในการกระทำพฤติกรรมที่กำหนดไว้มีอะไรเป็นเครื่องช่วยในการที่จะแสดงออกพฤติกรรม
- 2) ในการกระทำพฤติกรรมที่กำหนดไว้มีอะไรเป็นเงื่อนไข
- 3) การบรรยายเงื่อนไขในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ควรจะใช้ คำต่อไปนี้กำหนดเนื้อหาในห้องเรียนในห้องเมื่อไม่ต้องดูต้นแบบ เขียนสื่อด้วยมือโดยไม่ใช้เครื่องมือ

1.2.3 การเขียนวัตถุประสงค์ฝึกอบรมเชิงพฤติกรรม นอกจากจะเขียนในรูปของ พฤติกรรมสามารถสังเกตและวัดได้แล้ว ยังมีสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่จะต้องกำหนดในวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม นั่นคือ เกณฑ์ขั้นต่ำที่ผู้ให้การฝึกอบรมจะให้ผู้รับการฝึกอบรม สามารถแสดงพฤติกรรม นั้นๆ มากน้อยเพียงใด

2 การจัดลำดับสาระการนำเสนอ หลังจากได้ตั้งวัตถุประสงค์การฝึกอบรมแล้ว ผู้ให้การ ฝึกอบรมจะต้องดำเนินการแสวงหาเนื้อหาสาระและการจัดลำดับการนำเสนอ ซึ่งมีขั้นตอนในการ แสวงหาเนื้อหาการฝึกอบรม ดังนี้

2.1 พิจารณาวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมการฝึกอบรม โดยพิจารณาว่าพฤติกรรมสุดท้ายของผู้ เข้ารับการอบรม คืออะไร จะต้องทำอย่างไรจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.2 วิเคราะห์พฤติกรรม จะต้องจำแนกเป็นพฤติกรรมย่อยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.3 จัดลำดับประสบการณ์การฝึกอบรม ผู้จัดการฝึกอบรมจะต้องรับภาวะมากมายเกี่ยวกับการ แสวงหาความรู้ทักษะ ซึ่งคิดว่าการที่เราจำแนกวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละสถานการณ์ แตกต่างกัน และเพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเราจะต้องจัดลำดับ ขั้นตอน ประสบการณ์ของการฝึกอบรม ประสบการณ์ใดควรจะฝึกอบรมก่อนหรือหลัง

2.4 กำหนดขอบข่ายเนื้อหาของการฝึกอบรม จากการวิเคราะห์พฤติกรรมอันนำไปสู่ เป้าหมายสุดท้าย เราจะเห็นว่าหน้าที่ผู้ที่ไม่มีความรู้เรื่องนั้นมาก่อนเลย จะต้องฝึกอบรมทุกเรื่อง ทุก เนื้อหาสาระ เราจะต้องแยกหัวข้อต่างๆ เป็นหัวข้อย่อยเล็กลงไปอีก

2.5 การพิจารณาหลักสูตรการฝึกอบรม เนื้อหาการฝึกอบรมนั้นจะต้องเป็นไปตาม ความหมายที่ว่า การฝึกอบรมไม่ใช่การเรียนการสอนเพื่อรับปริญญา เป็นประสบการณ์เฉพาะเรื่องที่จะ แก้ปัญหาการเรียนการสอนการบริหาร และการบริหารในระบบการศึกษา แต่ผู้จัดการฝึกอบรม จะต้องนำเนื้อหาทั้งหมดที่ได้ทำเป็นขั้นตอนจนละเอียดดีแล้วไปพิจารณาตัดทอน โดยการ ปรีกษาหาหรือจากผู้มีประสบการณ์จะช่วยให้เราได้หลักสูตรการฝึกอบรมที่ดี

3. การผลิตชุดฝึกอบรม การผลิตชุดฝึกอบรม เป็นการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรม อย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงหลักการทางปรัชญา จิตวิทยา และสังคมวิทยาทางการศึกษา เข้ามามีส่วนในการจัดการฝึกอบรม (ถวิล เนตรวงศ์ 2547: 44) ได้กล่าวถึงการผลิตชุดฝึกอบรม ประยุกต์จากแนวคิดของเกอร์ลาต และอีลาย (Gerlad and Ely) ซึ่งเสนอแนะว่าระบบฝึกอบรม ที่ดีควรมีองค์ประกอบอยู่ 9 องค์ประกอบ คือ

- 3.1 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการฝึกอบรม
- 3.2 การวัดและประเมินผลก่อนการฝึกอบรม
- 3.3 ยุทธศาสตร์การฝึกอบรม
- 3.4 การจัดกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3.5 การจัดสรรเวลาการฝึกอบรม
- 3.6 การจัดทำอำนวยความสะดวกและสถานที่ฝึกอบรม
- 3.7 การเลือกสื่อฝึกอบรม
- 3.8 การประเมินผลการฝึกอบรม
- 3.9 การวิเคราะห์ระบบฝึกอบรม

วัตถุประสงค์และเนื้อหาชุดฝึกอบรมวัตถุประสงค์และเนื้อหาชุดฝึกอบรม ควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ให้ผู้รับการฝึกอบรมและผู้ให้การฝึกอบรมได้ทราบ ว่า เมื่อการฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับการฝึกอบรมจะมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างไร ผู้รับการฝึกอบรมสามารถ ทำอะไรได้เพียงใดเท่าไร ในสถานการณ์อย่างไร และมีเกณฑ์ขั้นต่ำของพฤติกรรมเพียงใดจึงจะเป็นที่ยอมรับของเกณฑ์มาตรฐานที่เราตั้งไว้ เนื้อหาการฝึกอบรมนั้นจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรม โดยข้อมูลทั้งสองประการจะต้องเอื้อซึ่งกันและกัน

การประเมินก่อนการรับการอบรม ก่อนที่ผู้รับการฝึกอบรมจะร่วมการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม จะต้องกำหนดให้แน่ชัดว่าคุณสมบัติทางด้านความรู้ และทักษะของบุคคลชนิดใด จึงจะเข้าร่วมการฝึกอบรมครั้งนี้ได้ ทั้งนี้เพื่อให้การฝึกอบรมบรรลุเป้าหมาย จะต้องกำหนดประสบการณ์เดิมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่า จะต้องมีความรู้และทักษะเพียงใด จึงจะได้มาตรฐานของการที่จะร่วมการฝึกอบรม การวัดการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม อาจทำได้โดยการสอบข้อเขียน สัมภาษณ์สอบปฏิบัติการ แบบสอบถาม พิจารณาจากประวัติ ของผู้รับการฝึกอบรม เป็นต้น แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ว่าผู้รับการฝึกอบรมควรมีความรู้ทักษะเพียงใด

การพิจารณาออกแบบยุทธศาสตร์ชุดฝึกอบรมเพื่อแสวงหารูปแบบการฝึกอบรม เพื่อให้การฝึกอบรมบรรลุเป้าหมาย ในการพิจารณาออกแบบยุทธศาสตร์การฝึกอบรม อาจใช้ยุทธศาสตร์หลายๆ รูปแบบในการฝึกอบรมครั้งเดียวกันได้ เช่น ให้มีการบรรยายประกอบสื่อ รายงานกลุ่ม และสัมภาษณ์ บุคลากร ยุทธศาสตร์การฝึกอบรมจะรวมถึงการพิจารณาแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม การจัดแบ่งเวลาของการฝึกอบรม การจัดสถานที่ฝึกอบรม และการเลือกสื่อการฝึกอบรมด้วย

การประเมินพฤติกรรมหลักจากการใช้ชุดฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้ว หมายถึง การประเมินการฝึกอบรมทั้งผู้รับการฝึกอบรม ผู้จัดการฝึกอบรม และวิธีการจัดการฝึกอบรม เพื่อพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานว่าการจัดการฝึกอบรมครั้งนี้ได้ผลเพียงใดและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ คือ การนำผลการประเมินการฝึกอบรมมาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงระบบการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและใช้ทรัพยากรประหยัดขึ้น

4. การเลือกสื่อชุดฝึกอบรม

4.1 หลักการเลือกสื่อชุดฝึกอบรม สื่อการอบรม คือ ตัวกลางถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และ ทักษะจากผู้จัดการ ฝึกอบรมไปยังผู้รับการฝึกอบรม สื่อฝึกอบรมช่วยให้ประสบการณ์ที่เป็นนามธรรม มีความ เป็นรูปธรรมสูงขึ้น การที่จะเลือกสื่อในการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพควรพิจารณาดังต่อไปนี้

4.1.1 สื่อที่เลือกใช้ฝึกอบรมจะต้องเป็นการสนองวัตถุประสงค์การฝึกอบรม การจะฝึกอบรมให้บรรลุเป้าหมายนั้นจะใช้สื่อหลายๆ อย่างมีสัมพันธ์กัน จะได้ผลทางการรับรู้ของผู้รับการฝึกอบรมมากกว่าใช้สื่อเดียว

4.1.2 สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมต้องเหมาะสมกับการตอบสนองของผู้รับการฝึกอบรม

4.1.3 เลือกสื่อเหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้รับการฝึกอบรม

4.1.4 เลือกสื่อฝึกอบรมที่พอหาได้

4.2 ข้อควรคำนึงในการออกแบบสื่อการฝึกอบรม สื่อฝึกอบรมที่ใช้อยู่มีมากมายหลายรูปแบบ ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกสามารถ ใช้สื่อฝึกอบรมได้ตามสถานการณ์ และสื่อการฝึกอบรมสามารถเกิดขึ้นใหม่ได้ทุกขณะ สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมที่ใช้กันทั่วไป เช่น หนังสือ หนังสืออ้างอิง สารานุกรม หนังสือพิมพ์ เอกสารต่างๆ แผนภูมิ แผนภาพ ภาพยนตร์ แผ่นใส สื่อ คอมพิวเตอร์ต่างๆ ฯลฯ

4.3 การออกแบบสื่อการฝึกอบรม สื่อการอบรมที่ดี จะต้องได้รับการออกแบบ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อความ ดังนี้

4.3.1 วัตถุประสงค์การใช้สื่อแนชัดว่าจะให้ผู้รับการอบรมรู้ในสิ่งที่ผู้ให้การฝึกอบรมต้องการ

4.3.2 ความกระชับชัดเจนของเนื้อหาไม่มีส่วนประกอบหรือเรื่องราวที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาประกอบจนทำให้เกิดความสับสนในการสื่อสารและมีการนำเสนอเรื่องเด่นชัด

4.3.3 เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้รับการอบรมง่ายต่อการเข้าใจเนื้อหา

4.3.4 ออกแบบถูกต้องตามหลักการทางศิลปะ

4.3.5 ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพแล้ว

5. การประเมินชุดฝึกอบรม

ในกระบวนการจัดการฝึกอบรม เราอาจจะใช้ระบบการจัดฝึกอบรม ตามแบบของอียิปต์ หรือรูปแบบอื่นๆ ก็ตาม สิ่งที่สำคัญในการที่จะทราบว่า การฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ และมีข้อบกพร่องอันใดของการฝึกอบรมที่ควรจะได้รับการวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขการจัดการอบรมในครั้งต่อไป การประเมินการจัดฝึกอบรมมีข้อช่วยของการประเมินในเรื่องต่อไปนี้

5.1 การประเมินวัตถุประสงค์ในชุดการฝึกอบรม เมื่อการฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้วเราควรออกแบบสอบถาม สังเกต สัมภาษณ์ผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม ถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ตั้งไว้เหมาะสมกับสถานการณ์แก้ปัญหาในปัจจุบัน มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ของปัญหา วัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นมีความกระชับชัดเจนทำให้ทุกคนเข้าใจถึงพฤติกรรมวัตถุประสงค์สุดท้ายอย่างชัดเจนวัตถุประสงค์เป็นที่ยอมรับ และต้องการของผู้รับการฝึกอบรม หรือเป็นวัตถุประสงค์ที่จัดทำขึ้นเพื่อบุคคลบางกลุ่มมากกว่าที่จะก่อประโยชน์ในการปรับปรุงทักษะและความรู้ของผู้รับการฝึกอบรม

5.2 การประเมินเนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม การจัดการฝึกอบรม ควรได้มีการประเมินด้านเนื้อหาสาระการฝึกอบรมว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่เพียงใด เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม มีขอบเขตเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และระยะเวลาของการฝึกอบรมหรือไม่ เนื้อหาสาระแต่ละตอนมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างไร เนื้อหาสาระของการฝึกอบรมสามารถพัฒนาความรู้ทักษะของผู้รับการฝึกอบรม เป็นขั้นตอนให้สามารถกระทำพฤติกรรมสุดท้ายตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สิ่งเหล่านี้ควรวิเคราะห์เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข

5.3 การประเมินผู้รับการฝึกอบรม การประเมินก่อนการรับการฝึกอบรม ควรได้รับการประเมินเพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุงระบบในเรื่องที่เกี่ยวกับความเหมาะสมในรูปแบบของการประเมิน ก่อนการฝึกอบรม เช่น วิธีการสัมภาษณ์ข้อสอบ แบบสอบถาม เวลา การสังเกต เหมาะสมในการประเมินเพียงใด มีสิ่งใดควรพิจารณาปรับปรุงทางด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระ การประเมินก่อนการฝึกอบรม ให้ผู้รับการฝึกอบรมทุกคนเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานของการรับการฝึกอบรม ได้รับโอกาสอย่างเสมอภาคและยุติธรรมที่สุด เพื่อเป็นแนวทางที่จะให้ผู้จัดการฝึกอบรมได้เตรียมพิจารณาด้านยุทธศาสตร์การฝึกอบรมให้เหมาะสมกับผู้รับการฝึกอบรมทุกคนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพสูงสุดในสถานการณ์ฝึกอบรม

5.4 การประเมินยุทธศาสตร์การฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของการประเมินยุทธศาสตร์การฝึกอบรม มุ่งให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีโอกาสสัมผัสสถานการณ์ดังต่อไปนี้

5.4.1 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉงทุกคน

5.4.2 ผู้รับการฝึกอบรมได้รู้ผลการทำกิจกรรมของตนเองทุกคนทันทีที่กิจกรรมเสร็จสิ้น

5.4.3 ผู้ให้การฝึกอบรมควรจะใช้ยุทธศาสตร์การฝึกอบรมที่ทำให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ศึกษาขั้นตอนทีละน้อย แล้วปฏิบัติกิจกรรมเพื่อขจัดปัญหาการจำ การลืมของความรู้ทักษะ

5.4.4 การจัดสถานการณ์การฝึกอบรมเป็นขั้นตอนทีละน้อยและให้มีการกระทำกิจกรรมทุกๆ ขั้นตอน เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ทักษะและผลการเรียนรู้ ทำให้มีโอกาสกระทำกิจกรรมได้ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นการเสริมแรงของผู้รับการฝึกอบรมจะได้พยายาม ค้นคว้าฝึกอบรมในขั้นต่อไป

5.4.5 การประเมินสถานที่ เวลา และสื่อการฝึกอบรม ในการจัดฝึกอบรมควรได้มีการประเมินสถานที่จัดการฝึกอบรมว่าเหมาะสมกับกลุ่มผู้รับการฝึกอบรมเพียงใด บรรยากาศการฝึก

อบรมสามารถที่จะรับฟังได้ถูกต้องและไม่เกิดความรำคาญ การจัดระบบแสงสว่างพอเหมาะพอดีที่จะใช้สื่อและจัดบันทึกการบรรยาย การถ่ายเทอากาศของสถานที่ที่จัดฝึกอบรมสะดวกสบายหรือไม่ ระยะเวลาการฝึกอบรมเป็นเวลาที่เหมาะสมกับผู้รับการฝึกอบรมสะดวกที่จะเข้าร่วมการฝึกอบรม และเป็นช่วงเวลาพอดีที่ไม่นานหรือเร็วเกินไปจนทำให้ผู้รับการฝึกเบื่อหน่าย เร็วเกินไปจนทำให้ผู้รับการฝึกอบรมไม่สามารถจะเข้าใจอะไรได้ ด้านสื่อการฝึกอบรมควรจะประเมินทางด้านการบริการสื่อการฝึกอบรมว่าทั้งผู้ให้การฝึกอบรมและผู้รับการฝึกอบรมมีความสะดวก

2.5 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

1. ความหมายของชุดกิจกรรม

สุจิตรา บุญรอด (2557: 33) สรุปว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อประสมที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้นโดยการประมวลเนื้อหาประสบการณ์กิจกรรมที่หลากหลายมาใช้อย่างสอดคล้องเชื่อมโยงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

กชกร พัฒเสมา (2558: 16) สรุปความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นชุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีจุดมุ่งหมายของการใช้ชุดกิจกรรมที่ชัดเจน สามารถสื่อสาร ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง โดยมีคำแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบทั้งที่เป็นกลุ่มย่อยและรายบุคคล

สถาพร บุตรไสย์ (2558: 32) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมหมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นชุดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมายของการใช้ชุดกิจกรรมที่ชัดเจนสามารถสื่อสารระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง โดยมีคำแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบทั้งที่เป็นกลุ่มย่อยและรายบุคคล

จากการศึกษาความหมายของชุดกิจกรรมข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นชุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายของการใช้ชุดกิจกรรมที่ชัดเจนสามารถสื่อสารระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง โดยมีคำแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบทั้งที่เป็นกลุ่มย่อยและรายบุคคล

2. ความหมายของชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน ตามความเห็นของนักวิชาการข้างต้นอาจสรุปได้ว่า หมายถึง เครื่องมือ หรือสื่อการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ มีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนกับเนื้อหาวิชาในหน่วยการเรียนรู้โดยมี

จุดมุ่งหมายของการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีคำแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม กิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ

3. ประเภทของชุดกิจกรรม

ดาววิภา มีบุญ (2558: 16-17)ชุดกิจกรรมมี 4 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูในการใช้ประกอบการสอนเพียงหน่วยเดียวประกอบด้วยสื่อการสอนหลายๆ ชนิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยนั้นจัดไว้ด้วยกันเป็นชุดใช้สอนนักเรียนทั้งชั้น โดยแบ่งหัวข้อบรรยายเป็นหัวข้อย่อยๆ และสอนตามลำดับขั้นตอน

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับให้ ผู้เรียนศึกษาและทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะประกอบไปด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อการเรียนอาจจะจัดในรูปแบบของการเรียนรายบุคคลหรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับให้ผู้เรียนศึกษา ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หากไม่เข้าใจตรงจุดไหนก็สามารถสอบถามครูผู้สอนได้ นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนด้วยตนเองได้ตลอดเวลาและสามารถตรวจคำตอบได้ทันที อีกทั้งอาจนำไปศึกษานอกเวลาเรียนหรือนำไปศึกษาที่บ้านก็ได้ โดยมีผู้ปกครองหรือบุคลากรอื่นคอยแนะนำให้ความช่วยเหลือ

4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสม เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย เช่น บางขั้นตอนผู้สอนอาจใช้วิธีการบรรยายประกอบการใช้สื่อ บางขั้นตอนผู้เรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลและบางขั้นตอนผู้เรียนศึกษาความรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น จากการศึกษาประเภทของชุดกิจกรรม สรุปประเภทของชุดกิจกรรมได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู เป็นชุดกิจกรรมที่ครูใช้สำหรับการสอน 1 หน่วย มีคำชี้แจงการใช้อย่างละเอียด ประกอบด้วยสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาจัดไว้เป็นชุดๆ

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งที่โรงเรียนหรือที่บ้าน โดยในชุดกิจกรรมจะมีคำชี้แจงการใช้อย่างละเอียดและมีครูหรือผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติม

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มผสม เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บางผู้เรียนศึกษา ความรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลและบางขั้นตอนผู้เรียนศึกษาความรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มในชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน มีกิจกรรม สื่อและการวัดผลประเมินผล โดยจัดเอาไว้เป็นชุดๆ เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้

4. องค์ประกอบของชุดกิจกรรม ดาวิภา มีบุญ (2558: 20-21) ได้สร้างชุดกิจกรรมที่มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. คู่มือครู จัดทำเป็นเล่ม โดยมีส่วนประกอบดังนี้

1.1 ชื่อกิจกรรม

1.2 คำชี้แจง

- บทบาทครู

- บทบาทผู้ช่วยสอน

- บทบาทผู้เรียน

- แผนผังการจัดชั้นเรียน

1.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- แผนฝึกอบรมผู้ช่วยสอน

- แผนการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยสอน

1.4 สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย เฉลยกิจกรรม เฉลยแบบฝึกหัด และเฉลยแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน จัดทำเป็นเล่ม โดยมีส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

2.1 ชื่อกิจกรรม

2.2 คำชี้แจง เป็นส่วนอธิบายจุดมุ่งหมายหลักของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้น

2.3 จุดประสงค์ การเรียนรู้ คือสิ่งที่ผู้เรียนต้องทำได้หลังจากที่ได้ศึกษาเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้นแล้ว

2.4 เวลาที่ใช้ เป็นเวลาดังหมดที่ใช้ในการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดนั้น

2.5 บทบาทครู เป็นส่วนที่ระบุว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้นครูมีบทบาทอย่างไร

2.6 บทบาทผู้ช่วยสอน เป็นส่วนที่ระบุว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้นผู้ช่วยสอนมีบทบาทอย่างไร

2.7 บทบาทผู้เรียน เป็นส่วนที่ระบุว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้นผู้เรียนมีบทบาทอย่างไร

2.8 แผนผังการจัดชั้นเรียน เป็นแผนผังการจัดโต๊ะเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้น

2.9 กิจกรรมการเรียนรู้

2.10 เนื้อหาสาระ เป็นส่วนที่เสนอเนื้อหาความรู้ให้แก่ นักเรียน

2.11 กิจกรรม เป็นส่วนที่ให้นักเรียนปฏิบัติขณะเรียน

2.12 แบบฝึกหัด เป็นส่วนที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติหลังเรียน

2.13 แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการประเมินผลความรู้ของนักเรียนหลังจากได้ศึกษาเนื้อหาทั้งหมดของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนั้นเรียบร้อยแล้ว โดยจะมีแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด

3. เครื่องมือประกอบการสร้างเรขาคณิต ได้แก่ วงเวียน สันตรงดินสอ ยางลบ ฯลฯ

5. ขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรม

ระทียา อังครุณี (2557: 25 - 26) ได้สรุปขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระของวิชาและประสบการณ์ของผู้เรียน เพื่อจะนำมาเป็นข้อมูลในการทำชุดกิจกรรม

2. เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแบ่งหน่วยการเรียนรู้แล้ว ต้องพิจารณาว่าจะทำชุดกิจกรรมแบบใดจึงจะเหมาะสมกับเนื้อหาและประสบการณ์ของผู้เรียน

3. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยเจาะจงเนื้อหาว่าสอนเรื่องใด เพื่อให้ผู้เรียนได้อะไร และความคิดรวบยอดอย่างไร

4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และหัวข้อเรื่องการวัดเชิงพฤติกรรมหรือไม่อย่างไร และสามารถตรวจสอบได้หลังจากใช้ชุดกิจกรรม

5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับความคิดรวบยอดโดยชี้ได้ว่าเป็นหลักการ

6. นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมาวิเคราะห์ เพื่อหากิจกรรมที่เหมาะสมในการวัดผล ประเมินผลและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

7. จัดกิจกรรมและเรียงลำดับกิจกรรมของแต่ละหัวข้อ เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ นั้นมีความต่อเนื่องและเป็นผล ซึ่งกันและกัน

8. เลือกผลิตสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับกิจกรรม

9. การประเมินผลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมหลังจากใช้ชุดกิจกรรมว่ามี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือไม่ อย่างไร

10. ใช้ชุดกิจกรรม โดยมีขั้นตอนคือให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนชั้นนำเข้าสู่บทเรียนชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสรุปผลการสอนและทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้

ดาววิภา มีบุญ (2558: 24-25) สรุปขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

1. กำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาและประสบการณ์

2. กำหนดหน่วยการสอนและหัวข้อเรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกมาเป็นหน่วยการสอนย่อย

3. เขียนจุดประสงค์ในการจัดการสอน ควรเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. กำหนดหลักการและความคิดรวบยอด ที่สอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่อง โดยสรุปรวมแนวคิดสาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้

5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง โดยต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็แนวทางเลือกและผลิผลิการเรียนการสอนซึ่งการเรียนการสอนบางชนิดอาจมีผู้จัดทำไว้แล้วผู้สอนอาจนำมาปรับปรุงดัดแปลงใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการสอน ได้ แต่ในกรณีที่ไม่มีสื่อที่ตรงตามจุดประสงค์ที่จะสอนครูผู้สอนต้องสร้างสื่อการเรียนการสอนใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลามาก

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบวัดพื้นความรู้เดิมของผู้เรียนแบบทดสอบย่อยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

8. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นการประกันว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน

9. การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ซึ่งจำเป็นต้องการตรวจสอบและปรับปรุงตลอดเวลา

จากการศึกษาขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนข้างต้น ได้วิเคราะห์หลักการ และเหตุผลทำให้ได้ขั้นตอนที่เหมาะสม เนื่องจากมีกระบวนการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเป็นขั้นตอน และสมบูรณ์ครบถ้วน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร และเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดหน่วยการเรียนรู้
3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้วิชา เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
4. ออกแบบชุดกิจกรรม พร้อมกำหนดการประเมินผล
5. ทดลองหาประสิทธิภาพ

6. ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551: 21) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า

1. ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการศึกษาความรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่าน และสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ

2. การทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะการคิดท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดย สมศ.

3. ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง จากการที่ผู้เรียนทำตามคำสั่งในขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การตรวจแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ หรือในงานด้วยตนเองนั้น ทำให้ผู้เรียนรู้จักฝึกฝนตนเองให้ทำตามกติกา

4. ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน เป็นการฝึกความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

5. การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นสามารถศึกษาในเวลาเรียนได้ขึ้นอยู่กับกรอบแบบของผู้สอนที่เอื้อต่อการศึกษด้วยตนเอง

ระติยา อังคระษี (2557: 33) ได้สรุปว่าชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนการสอนที่กระตุ้น ความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เนื่องจากการใช้ชุดกิจกรรมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็น ฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้จักทำงานร่วมกันและผู้เรียนยังได้ รู้จักวิธีการศึกษาด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติกิจกรรมที่จัดเตรียมไว้ในชุดกิจกรรมนั้น นอกจากนี้ ยังสร้างความพร้อม ความมั่นใจแก่ผู้สอนและยังสามารถแก้ปัญหาการขาดครูอีกด้วย

สภาพร บุตรไสย์ (2558: 40) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในหลาย ด้านด้วยกัน กล่าวคือ ชุดกิจกรรมได้ช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและสรุปความรู้ได้อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ชุดกิจกรรมได้ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนจึงสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชน ทำให้เกิดการการเรียนรู้แบบต่อเนื่องและยั่งยืน

2.6 การจัดการชั้นเรียน

ความหมายของการจัดการชั้นเรียน

การจัดการชั้นเรียน ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า(Classroom Management) มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้ (Clifford, 1997 และศศิธร ชันติธรางกูร, 2551)

Kounin (1970) การจัดการชั้นเรียน เป็นการจัดการบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้จัดบรรยากาศ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีการดำเนินการสอบที่ราบรื่น มีเทคนิควิธีที่หลากหลายน่าสนใจ รวมไปถึงการสร้างระเบียบวินัยและการควบคุมห้องเรียน

Brophy (2003) กล่าวถึง การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูสร้างและคงสภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การสร้างกฎระเบียบและการดำเนินการที่ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการในชั้นเรียน

Burden and Byrd (2003) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของครูในการออกแบบสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2556) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ว่าเป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและส่งเสริมให้การสอนมีประสิทธิภาพรวมถึงการจัดการ

กิจกรรมที่เสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละบทเรียน นอกจากการจัดการชั้นเรียนยังรวมถึงการใช้เวลาของครูให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุดและการจัดที่นั่งของนักเรียน โดยจะต้องจัดให้ครูสามารถมองเห็นนักเรียนทั่วทุกคนและมีช่องว่างพอที่จะให้ครูเข้าถึงตัวนักเรียนได้และสื่ออุปกรณ์ต่างๆ จะต้องจัดให้ครูสามารถใช้ได้สะดวก Doyle (1986) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการชั้นเรียน ซึ่งพบว่าการจัดการบริหารจัดการชั้นเรียนนั้นไม่สามารถหาข้อสรุปได้ว่ารูปแบบใดดีที่สุดเพราะการบริหารจัดการชั้นเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ครูควรจัดโดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้นักเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดการชั้นเรียนเป็นวิธีการปฏิบัติของครูในการบริหาร การดูแลสภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมสัมพันธภาพที่ระหว่างครูกับนักเรียนครอบคลุมตั้งแต่การจัดบรรยากาศทั้งอารมณ์และสังคม การจัดการเรียนการสอนและการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 24(5) (กระทรวงศึกษาธิการ 2553) กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนในหมวด 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ระบุไว้ซึ่งมาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ข้อที่ 4 ซึ่งผู้บริหารต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนและผู้ประกอบวิชาชีพครู ข้อที่ 6 ว่าด้วยการจัดการเรียนรู้ และบริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรฐาน การปฏิบัติงานในการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของนักเรียน และบุคลากร รวมถึงการเป็นผู้นำ การดำเนินการและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน คือต้องตัดสินใจปฏิบัติงาน คือต้องตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่นักเรียนและสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนในทุกสถานการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียนในบริบทของสถานศึกษาในประเทศไทยได้อย่างชัดเจน

สันติ บุญภิรมย์ (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการบริหารจัดการชั้นเรียนเนื่องจากชั้นเรียนเป็นสถานที่ที่นักเรียนใช้เวลาอยู่เป็นส่วนมากในการเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกและเรียนรู้ในสิ่งที่ครูสอน เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียน

2. เป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนและครู นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ในแต่ละวิชา

3. เป็นการสร้างบรรยากาศของความปลอดภัยในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ป้องกันสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย พร้อมทั้งทำกิจกรรมต่างๆ และพัฒนาทักษะได้อย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน เป็นการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ รวมถึงการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ ซึ่งครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จต่อการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

การบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ

Burden and Byrd (2003) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 7 ลักษณะ

1. การเลือกรูปแบบแนวคิดของการบริหารจัดการชั้นเรียนและการสร้างระเบียบวินัย (Select a philosophical model of classroom management and discipline) มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอรูปแบบของการบริหารจัดการชั้นเรียนและการสร้างระเบียบวินัย เช่น การสอนด้วยความรักและการใช้เหตุผล การเรียนรู้แบบร่วมมือ การฝึกให้เกียรติผู้อื่นและการฝึกให้เกิดความมั่นใจ การบริหารจัดการชั้นเรียนจะช่วยให้ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนได้มากขึ้น

ทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ นั้นมีประโยชน์ต่อครู เพราะแนวคิดต่างๆ ได้อธิบายเกี่ยวกับพื้นฐานในการวิเคราะห์ ความเข้าใจ และการบริหารจัดการในพฤติกรรมของนักเรียนและครูในการทำความเข้าใจหลักของทฤษฎี ครูจะสามารถประเมินสถานการณ์และเลือก รูปแบบแนวคิดมาปรับใช้ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความเชื่อของครูเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้และการพัฒนาของนักเรียน

2. การจัดสภาพแวดล้อม โต๊ะเรียน สื่อการสอนและอุปกรณ์ต่างๆ ในชั้นเรียนจะถูกจัดให้ (Organize the physical environment) มีผลต่อการเรียนการสอนและมีผลต่อการจัดระเบียบชั้นเรียนในการสร้างสรรค์ชั้นเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพครูจะต้องจัดให้มีช่องว่างระหว่างกัน ขั้นตอนแรกครูจะต้องจัดพื้นที่สำหรับโต๊ะเรียนและโต๊ะของครู ชั้นวาง หนังสือ ตู้และสถานที่สำหรับจัดกิจกรรม ขั้นตอนที่สองครูจะต้องจัดอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือสำหรับการสอน อุปกรณ์หรือสื่อการสอนที่ใช้อย่างน้อยๆ หรืออุปกรณ์ที่เคยใช้และลำดับสุดท้ายครูจะต้องจัดทำป้ายนิเทศและตกแต่งผนังห้องเรียน ในการใช้พื้นที่ต่างๆ เกิดจากการตัดสินใจว่าครูจะจัดสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนการสอน

3. การดูแลความประพฤติของนักเรียน (Manage student behavior) ข้อตกลงในชั้นเรียน จำเป็นจะต้องนำมาใช้ในชั้นเรียนและนำมาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การเข้าใจ กฎระเบียบและ ขั้นตอนการทำงานจะช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการจัดระเบียบนักเรียน ซึ่งส่งผลให้เกิด บรรยากาศของการเรียนรู้ที่ปลอดภัย กฎระเบียบจะเป็นเครื่องมือช่วยจัดการในพฤติกรรมของ นักเรียนทั้งในรูปแบบของการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ก่อวุ่น ภาระงานในการทำงานที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีการระบุภาระงานที่ชัดเจนในชั้น เรียน เช่น การควบคุมขั้นตอนการทำงาน

เมื่อเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ขึ้น ครูจะต้องตอบสนองพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่อ นักเรียนในการที่จะรักษาความเป็นระเบียบในชั้นเรียนในการที่ควบคุมชั้นเรียน ครูจะต้องสอนสาธิต ส่งเสริมและจะต้องกำหนดภาระงานและกิจกรรมของนักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นปีการศึกษา การ บริหารจัดการชั้นเรียนจะประสบความสำเร็จเมื่อครูดูแลกิจกรรมในชั้นเรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่ง นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจระบบของชั้นเรียน

4. การสร้างให้เกิดสิ่งแวดล้อมของการเคารพและการเรียนรู้การสร้างสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ (Create a respectful, supportive learning environment) ให้เกิดความพึงพอใจสามารถทำได้ หลายวิธี แต่การสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญมาก ขั้นตอน แรกครูจะต้องสร้างให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบในชั้นเรียน โดยการพัฒนาความสัมพันธ์ ระหว่างครูและนักเรียนส่งเสริมนักเรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง และการสร้างความเป็นกลุ่ม พฤติกรรมดังกล่าวจะช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่าและสะดวกสบาย ดังนั้นครูควรจัด สิ่งแวดล้อมเพื่อการสอนและการเรียนรู้ขั้นตอนที่สองครูควรให้ความใส่ใจในพฤติกรรมความตั้งใจเรียน ของนักเรียน โดยการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ดูแลความประพฤติและชื่นชม พฤติกรรมที่พึงประสงค์และขั้นตอนที่สาม การวางแผนที่ครอบคลุมสามารถที่จะพัฒนาแรงจูงใจใน การเรียนรู้ของนักเรียนได้ รวมถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างการมอบหมายงานผลที่ได้รับและการ ประเมินผล งานวิชาการและพฤติกรรมที่คาดหวัง ในขั้นตอนท้ายสุดครูสามารถสร้างชั้นเรียนที่เกิด การเคารพซึ่งกันและกันสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เมื่อครูมีความเข้าใจถึงความหลากหลายของ นักเรียน

5. การบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน (Manage and facilitate instruction) บทเรียนจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของการบริหารจัดการชั้นเรียน และครูมี ความจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวเมื่อทำการวางแผนการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการ ตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความเข้มข้นของเนื้อหา ประเภทของเนื้อหา ซึ่งส่งผลต่อทักษะทางวิชาการของ นักเรียน

บทบาทของครูในการจัดระเบียบชั้นเรียนควรเริ่มต้นตั้งแต่ต้นปีการศึกษาจนสิ้นสุด ปี การศึกษา ซึ่งรวมถึงการเข้าชั้นเรียน การแนะนำแนวทางการจัดสรรทรัพยากรในชั้นเรียนการดูแล

กิจกรรมในชั้นเรียน การสรุปบทเรียนและการสิ้นสุดการเรียนการสอน จากข้อมูลข้างต้นเป็นทักษะ การบริหารจัดการที่จะช่วยให้ครูสามารถจัดการและอำนวยความสะดวกให้กับชั้นเรียนได้รับอิทธิพล จากการจัดระเบียบชั้นเรียน

6. การส่งเสริมให้ชั้นเรียนมีความปลอดภัยและมีความสุข (Promote classroom safety and wellness) นักเรียนจำเป็นต้องเกิดความรู้สึกปลอดภัยทั้งทางกายและจิตใจเพื่อที่พวกเขาจะได้ ตั้งใจเรียนอย่างเต็มศักยภาพ กลยุทธ์ที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการพฤติกรรมของนักเรียน การ สร้างให้เกิดการสนับสนุนในชั้นเรียนและการบริหารจัดการองค์ประกอบในชั้นเรียนให้เกิดความ ปลอดภัยและมีความสุข นอกจากนี้ครูยังต้องมีทักษะในการแก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งในชั้น เรียนจัดระเบียบในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ซึ่งช่วยทำให้เกิดเครื่องมือในการจัดการ ความขัดแย้งและจัดการอารมณ์เพื่อการแก้ปัญหา

7. การปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน (Interact with colleagues, parents and others to achieve classroom management objectives) เพื่อการบริหารจัดการ ชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครองนั้นจะช่วยให้การจัดระเบียบชั้น เรียนและช่วยให้นักเรียนยอมรับการสนับสนุนและรับการชี้แนะจากครูมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดการ ควบคุมตนเองของนักเรียนในชั้นเรียน นอกจากนี้ครูจำเป็นต้องปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเพื่อ การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

แนวคิดของนักวิชาการต่างๆเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน

มีนักวิชาการหลายท่านได้คิดทฤษฎีการจัดการชั้นเรียน ขอยกตัวอย่างสรุปแนวคิดต่างๆดังนี้

การบริหารจัดการชั้นเรียนการจัดการเรียนรู้แบบวอลดอร์ฟ Rudolph (1919)

ดร.รูดอร์ฟ สไตเนอร์ กล่าวถึง การส่งเสริมการเรียนรู้โดยเน้นให้เด็กเติบโตเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์มากกว่าการสอนหนังสือ โดยครูในแนวคิดแบบวอลดอร์ฟนั้นต้องเข้าใจเด็กตามธรรมชาติ (Natural Childhood) และภาวะกึ่งฝัน (Dreamy stated) ที่มีอยู่ในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการปะปนกัน ระหว่างโลกแห่งความฝันและโลกแห่งความจริง ดังนั้นการศึกษาจึงควรเป็นการปลูกเด็กให้ตื่นขึ้นอย่าง ช้าๆ บนโลก โดยการเชื่อมโยงเด็กกับโลกแห่งความจริงที่ละน้อย ผ่านการเตรียมสิ่งแวดล้อม ห้องเรียน อาคารสถานที่ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ และของเล่นของเด็ก รวมถึงการนำพลัง ธรรมชาติของโลก เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ มาประสานในการจัดกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้เข้าถึงธรรมชาติอัน แท้จริงของโลก แนวคิดแบบวอลดอร์ฟนั้น ให้ความสำคัญกับพัฒนาการของมนุษย์

รูปแบบการบริหารจัดการชั้นเรียนของ Dreikurs (1992)

จะเน้นสิทธิเสรีภาพของ นักเรียน วินัยในชั้นเรียนครูจะต้องเป็นผู้เสริมสร้างให้นักเรียน สร้างขึ้น สร้างให้นักเรียนมีความ มั่นใจในตนเอง ครูจะคอยชี้แนะความคิดของผู้เรียนที่มีเป้าหมายผิด ให้เข้าใจได้ถูกต้อง แนวคิดนี้ จะเน้นความเป็นประชาธิปไตยในชั้นเรียน มีความเหมาะสมกับการนำมา

ปรับใช้ในการบริหารจัดการ ชั้นเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพราะจะทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนได้ตระหนัก และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในความเป็น นักเรียน

รูปแบบการบริหารจัดการชั้นเรียนของ Gordon(1991)

เป็นการบริหารจัดการในชั้นเรียนที่ไม่ได้เน้นกฎกติกาในห้องเรียน หากแต่เป็นการรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน การใช้ I-message เป็นการช่วยให้ฝ่ายหนึ่งได้รู้ความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งได้ดีขึ้น ครูและนักเรียนร่วมตกลงกติกาต่าง ๆ กันก่อนดำเนินการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อที่จะทำให้บรรยากาศในการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แนวคิดนี้มีประโยชน์คือจะส่งผลให้ครูไม่ยึดติดกับอำนาจในชั้นเรียนจนเกินไป หากมีปัญหาเกิดขึ้นจะใช้การพูดคุยเป็นหลัก นอกจากนี้ผู้เรียนจะเป็นบุคคลที่ใฝ่เรียนรู้ กล้าแสดงความคิดเห็น การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนจะเป็นความร่วมมือระหว่างครูและผู้เรียนเป็นหลัก และการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ประสบผลสำเร็จจะต้องใช้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของนักเรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการบริหารจัดการชั้นเรียนของ Canter (1992)

เป็นแนวคิดที่เน้นระเบียบวินัยในชั้นมีความเข้มงวดสูง การจัดการในชั้นเรียนจะยึดที่ตัวครูเป็นหลัก ครูต้องมีความเด็ดขาดสามารถจัดการกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมในเชิงลบได้ พฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนต้องอยู่ในกรอบที่กำหนด ครูต้องมีความรู้ด้านสิทธิพื้นฐานของนักเรียนในการอยู่ในห้องเรียนเป็นอย่างดี การบริหารจัดการห้องเรียนโดยใช้แนวคิดของ Canter เหมาะสำหรับห้องเรียนที่นักเรียนขาดความเป็นระเบียบวินัย มีความก้าวร้าว ขาดความพร้อมในการเรียนจำเป็นต้องได้รับการฝึกอย่างเข้มงวด แนวคิดการจัดการชั้นเรียนของ Canter นี้จะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีเหตุผล มีความตระหนักในหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบสูง

แนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนของ Albert (2003)

เป็นแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เน้นความเป็น ประชาธิปไตยในห้องเรียน ยึดที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก การดำเนินกิจกรรมหลาย ๆ อย่างต้องรับฟังถึง เหตุผลซึ่งกันและกันระหว่างครูและนักเรียน (Hand-joined) เมื่อนักเรียนได้รับการปฏิบัติด้วยความ เคารพในสิทธิที่ผู้เรียน และได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดเกี่ยวกับการศึกษา ของพวกผู้เรียนแล้ว จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมไปในเชิงให้ความร่วมมือและตั้งใจจนบรรลุ ความสำเร็จ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างแรงขับเคลื่อนจากภายในตัวผู้เรียน ประโยชน์ในแนวคิดดังกล่าวจะ สามารถนำไปใช้กับการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบผู้เรียนมีส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ กล้าแสดงความคิดเห็น แนวคิดดังกล่าวมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้กับโรงเรียนในระดับ มัธยมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

แนวคิดการจัดการชั้นเรียนของ Kounin (1970)

Jacob Kounin (1970) เกิดที่ Cleveland เมือง Ohio ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1912 จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย Iowa State University และได้ใช้ชีวิตเป็นศาสตราจารย์สอน

จิตวิทยาการศึกษาที่มหาวิทยาลัย Wayne State University และเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงด้านการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับผลของการจัดการชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมนักเรียน โดยได้ทำวิจัยในด้านนี้ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย

Kounin ได้ทำการบันทึกพฤติกรรมการสอนของครูและการเรียนของนักเรียนเป็นร้อยๆ ภาพจากการวิเคราะห์พฤติกรรมชั้นเรียนจากเทปบันทึกและการสังเกตชั้นเรียน ได้ข้อสรุป เทคนิคการจัดการชั้นเรียนหลากหลายเทคนิคด้วยกัน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียน เพื่อให้การจัดการชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลงานวิจัยของ Kounin ได้ถูกตีพิมพ์เป็นหนังสือ เรื่อง “Discipline and Group Management in Classroom” ซึ่งเป็นผลงานชิ้นเอกและมีอิทธิพลต่อการปรับความเข้าใจใหม่ด้านการศึกษาว่าการสอนและความมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่ไม่ควรแยกกันและทั้งสองมีอิทธิพลต่อกันและกัน เพราะการสอนที่จะช่วยนักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้นั้น เกิดขึ้นได้ในสภาพแวดล้อมที่มีระเบียบวินัยอันเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะควบคุมพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนให้เกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามการจัดการชั้นเรียน ตามแนวคิดของ Kounin นั้นให้ความสำคัญกับการจัดการด้านจิตวิทยาเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มากกว่าการแก้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น

จากการวิจัยการจัดการชั้นเรียน Kounin ได้วิเคราะห์ติดตามผลและพบว่าครูที่สามารถจัดการชั้นเรียนได้ดีและสามารถป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้นั้น จะแสดงออกถึงพฤติกรรมที่สำคัญ ดังนี้(Clifford, 1997 และศศิธร ชันติธรางกูร, 2551)

1. ความรอบรู้ (Withitness) หมายถึง ครูตระหนักและรับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกส่วนของชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องแม้กระทั่งในขณะที่ครูทำงานกับนักเรียนกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลและแสดงให้เห็นถึงการติดตามพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาระเบียบวินัยที่อาจจะเกิดขึ้นในชั้นเรียนอย่างไรก็ตามการที่พฤติกรรม withitness จะมีผลต่อการป้องกันปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนได้นั้นขึ้นอยู่กับความรู้สึกของนักเรียนในขณะนั้นว่าครูรับรู้ถึงพฤติกรรมที่เขาแสดงออกหรือไม่ หากนักเรียนมีความเชื่อว่าครูไม่สามารถรับรู้ในสิ่งผิดปกติที่เขากำลังกระทำพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ก็คงอาจเกิดขึ้นในชั้นเรียน ดังนั้นครูจะต้องระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทันทีที่นักเรียนแสดงออกมา และพยายามให้นักเรียนรู้สึกและมีความเชื่อว่า ครูสามารถติดตามพฤติกรรมของนักเรียนได้ตลอดเวลา

2. แรงกระตุ้น (Momentum) หมายถึงครูมีทักษะในการส่งสัญญาณให้นักเรียนที่กำลังแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อดึงความสนใจของเด็กให้กลับมาอยู่ที่บทเรียน สำหรับชั้นเรียนที่มีบรรยากาศ momentum ครูจะมีทักษะการจัดการชั้นเรียน ดังนี้: ก) ครูสามารถให้บทเรียนดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง ข) ครูสามารถสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ค) ครูสามารถสร้างบรรยากาศให้นักเรียนรู้สึกอยากเกี่ยวกับการเรียนตลอดเวลา ง) ครูสามารถทำให้นักเรียนทุกคนตั้งใจเรียน

3. การทับซ้อน (Overlapping) หมายถึงการจัดการที่ครูสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้มากกว่าหนึ่งอย่างในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับผิดชอบต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคนในขณะเดียวกันในการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้เกิดบรรยากาศการทับซ้อน นอกเหนือที่ได้กล่าวมาแล้ว ครูจะต้องมีความสามารถดังนี้: ก) ครูสามารถรับมือกับปัญหาพฤติกรรมการเรียนรู้ต่างๆ พร้อมกัน ข) ครูไม่จำเป็นต้องหยุดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ที่กำลังดำเนินการเพื่อไปจัดการกับกิจกรรมอื่นๆ ค) ครูชี้แจงให้กลุ่มดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่องก่อนที่ครูจะไปดูแลอีกกลุ่มหนึ่ง

4. ความหลากหลาย (Variety) หมายถึง การเปลี่ยนกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้สนใจบทเรียน นอกจากนั้น ความหลากหลายในการสอนของครูอาจแสดงออกในพฤติกรรมต่อไปนี้เช่น ครูแทรกประเด็นที่หลากหลายเข้า ในเนื้อหาที่กำลังสอน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก และไม่ชอบใช้วิธีการสอนวิธีเดียว

5. ความท้าทาย (Challenge) หมายถึงการมอบหมายงานที่ยากพอที่จะท้าทายความสามารถของนักเรียน และเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม Clifford (1997) กล่าวว่า งานที่มีความท้าทายสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกของความสำเร็จมากกว่างานที่เป็นกิจวัตรประจำ และการมอบหมายงานที่มีความท้าทายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคนไม่ใช่สิ่งที่ยากเพราะงานเดียวกันอาจจะยากสำหรับบางคนแต่อาจจะง่ายสำหรับคนอีกกลุ่มหนึ่ง

6. Smoothness (ความราบรื่น) หมายถึง ครูสามารถเปลี่ยนหัวข้อ เรื่องที่สอนหรือเปลี่ยนกิจกรรมในระหว่างบทเรียนด้วยความราบรื่นและต่อเนื่องโดยไม่สะดุด ลัดดา บุญทรง (2547) อธิบายครูที่สามารถแสดงพฤติกรรม smoothness ว่า เป็นครูที่มีความสามารถที่จะรักษาระดับความสนใจและความใส่ใจในบทเรียนที่ครูกำลังสอนอย่างราบรื่น โดยสามารถที่จะเปลี่ยนกิจกรรมต่างๆ ที่ครูสอนโดยไม่รบกวน หรือทำลายความสนใจของนักเรียน

Kounin ได้เสนอกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนที่หลากหลายที่สามารถช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และช่วยป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน Charles (2005) กล่าวว่า ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างวิธีการจัดการชั้นเรียนและการควบคุมพฤติกรรมตามที่ Kounin ได้เสนอนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของคำถามที่ว่าวิธีการสอนหรือการจัดการชั้นเรียนอย่างไรจะมีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (misbehavior) และ Kounin ได้เสนอแนะว่าวิธีทางที่ดีที่สุดในการรักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนนั้น คือ การทำให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

ดังนั้นจากหลายทฤษฎี เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกทฤษฎีการจัดการชั้นเรียนของ Kounin ถือว่าเป็นทฤษฎีแรกที่ใช้หลักการบูรณาการวิธีการสอนกับระเบียบวินัยในชั้นเรียน ซึ่งรูปแบบหลักของการจัดการชั้นเรียนของครูนั้น คือ การที่ครูทำการจัดการมีการเตรียมตัวและใช้วิธีการจัดการพฤติกรรมเชิงควบคุมสถานการณ์ โดยเน้นให้นักเรียนเกิดความพัวพันกับการเรียนและยับยั้งการแสดงออกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการที่จะบรรลุเป้าประสงค์นี้ได้ ครูจำเป็นต้องใช้หลักการจัดการชั้นเรียนตามกล่าวมา

2.7 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ความหมายของพฤติกรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 573) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อความคิดของบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในจิตใจและภายนอก อาจทำไปโดยรู้ตัว ไม่รู้ตัว อาจเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ผู้อื่นอาจสังเกตกระทำนั้นได้และสามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

Allen และ Santrock (1993 : 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ทุกๆ สิ่งที่บุคคลทำซึ่งสามารถสังเกตได้โดยตรงหรืออยู่ในกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้สึกและแรงขับ ซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง

ภานุวัฒน์ ศิวะสกุลราช (2550 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การแสดงออกทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งถ้าเป็นการแสดงออกทางด้านร่างกายก็จะแสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น เดิน วิ่ง นอน กระโดด แต่ถ้าเป็นการแสดงออกทางกระบวนการของจิตใจก็จะไม่แสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนซับซ้อนอยู่ในจิตใจ เช่น ความคิด ความรู้สึก หรือแรงจูงใจ เมื่อไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงก็ต้องอาศัยการคาดเดาสรุปเอาจากการกระทำที่สามารถสังเกตได้

จากความหมายของพฤติกรรมที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมหมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกตและใช้เครื่องมือทดสอบได้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น (เนตรนภา สุรสรณ์. 2557 : 35 - 44)

1. การอบรมเลี้ยงดู เป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งด้านความรู้สึกและอารมณ์ของ ผู้กระทำ ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลหรือลงโทษเด็กได้ ถ้าเด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดีและถูกต้อง เด็กก็จะมีความรู้สึกอบอุ่น มั่นคง ปลอดภัย ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ง่ายขึ้น แต่ในทางกลับกันหากเด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ใช้ความรุนแรง เด็กจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและต่อต้านสังคม การอบรมเลี้ยงดูจึงมีผลโดยตรงต่อพัฒนาการรวมถึงพฤติกรรม ของเด็กในอนาคตด้วย

วิธีการอบรมเลี้ยงดู Roger (1972 : 203-211) ได้แบ่งประเภทของการอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพล ต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของบุคคลออกเป็น 3 แบบ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง การทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าคุณเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ไม่ตามใจ เข้มงวดจนเกินไป บิดามารดาให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ส่งเสริมให้บุตรมีอิสระในการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Overprotection) หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ทำให้บุตรมีความรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำ

ในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือทำอะไรด้วยตนเอง ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่ถูกกำหนดไว้ ถูกควบคุม และอยู่ในสายตาหรือคุ้มครองป้องกันให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความรู้สึกว่าคุณเป็นเด็กอยู่เสมอ

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Rejection) หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ทำให้บุตรรู้สึกว่าคุณถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ ไม่ได้รับการสนับสนุนหรือให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร มักใช้วิธีวิจารณ์ ตำหนิ ลงโทษที่รุนแรง ปราศจากเหตุผล ไม่มีความสนิทสนมเป็นกันเองและปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

Hurlock (1956) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ (Authoritarian Method) หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงดูใช้กฎเกณฑ์หรือระเบียบเข้มงวดหรือให้เด็กมีพฤติกรรมตามที่ต้องการ โดยไม่มีการอธิบาย เหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าเด็กไม่สามารถปฏิบัติได้จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง แต่ถ้าเด็กปฏิบัติได้ตามต้องการก็ไม่ได้รับคำชมเชยหรือมีบ้างเพียงเล็กน้อย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democratic Method) หมายถึง วิธีที่ผู้เลี้ยงดูให้ความสำคัญกับการอธิบายและให้เหตุผลเพื่อให้เด็กเข้าใจว่าทำไมเขาถึงถูก คัดหวังให้ทำพฤติกรรมหนึ่งมากกว่าอีกพฤติกรรมหนึ่งและเมื่อเด็กสามารถทำพฤติกรรมที่ต้องการ หรือแสดงว่าพยายามทำ บิดามารดาอาจให้รางวัลด้วยการให้การยอมรับ ส่วนการลงโทษจะใช้ต่อเมื่อเด็กตั้งใจที่จะปฏิเสธ พฤติกรรมที่พึงประสงค์และจะใช้การลงโทษที่ไม่รุนแรง

3. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Permissive Method) วิธีนี้อาจจะถือว่าไม่ใช่

วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แท้จริง เพราะเด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการลองผิดลองถูกด้วยตนเองมากกว่าจะเรียนรู้จากคำแนะนำของผู้เลี้ยงดู เมื่อเด็กพบว่าพฤติกรรมใดก็ตามที่ไม่ได้รับการยอมรับ เขาจะเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่หรือความพฤติกรรมนั้นไว้จนกว่าเขาจะพบพฤติกรรมใหม่ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความพึงพอใจให้ตัวเองแล้วยังทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มด้วย

จากวิธีการอบรมเลี้ยงดูข้างต้น สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแต่ละอย่างมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป หากเลี้ยงดูแบบใช้ความรุนแรงเด็กก็จะมีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบความรุนแรง หากเลี้ยงดูแบบใช้หลักเหตุผล ให้ความรักความเอาใจใส่ เด็กก็จะเติบโตมามีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของบุคคลรอบข้าง

2. ครอบครัว เป็นสิ่งที่อยู่ในทุกสังคม เป็นสถาบันที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นตัวกำหนดสิทธิและหน้าที่ที่สมาชิกมีต่อกันและที่สมาชิกมีต่อสังคม และยังเป็นตัวกำหนดมาตรฐาน ความประพฤติของมนุษย์อีกด้วย ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นสถาบันพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ เพราะทำหน้าที่ให้ชีวิตแก่สมาชิกและให้การเลี้ยงดู ให้ดำรงชีวิตอยู่รอด ตลอดจนการให้การศึกษา อบรมเพื่อให้เติบโตเป็นคนดีและมีคุณภาพ การอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม การประพฤติตัวที่ดีของพ่อแม่ จะเป็นแบบอย่างให้ลูกลอกเลียนแบบไปเป็นบุคลิกภาพของตนต่อไปในอนาคต ถ้าสมาชิกในครอบครัวมี

ความเข้าใจซึ่งกันและกัน รัก ห่วงใย เอื้ออาทรต่อกัน ครอบครัวก็จะมีความมั่นคงและเข้มแข็ง ลูก ๆ ก็ไม่ต้องออกไปแสวงหาความรักความอบอุ่นนอกบ้าน โดยเฉพาะไปมีวุ่นวายกับเพื่อนและประพัตติตัวไม่เหมาะสม เช่น ลักขโมย ตีद्याเสพติด จึงถือได้ว่าครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญที่ต้อง ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยเริ่มจากการสร้างความรัก ความอบอุ่นแก่สมาชิกในครอบครัว ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวจำเป็นต้องรับผิดชอบในความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว การพูดคุยถึงปัญหาต่างๆ จึงช่วยคุ้มครองป้องกันให้ความปลอดภัยแก่สมาชิกครอบครัว เพื่อสนองต่อสังคม บิดา มารดาทำหน้าที่อบรมสั่งสอนสมาชิกในครอบครัว เพื่อความสงบเรียบร้อยของหมู่คณะ (สุพัตรา สุภาพ. 2546: 16)

พฤติกรรมของนักเรียนจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาทางพฤติกรรมด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน ซึ่งจะแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้ (วิโรจน์ ศรีโสภา และคณะ. 2544: 4 - 17)

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นการแสดงออกทางด้านการเรียนรู้ ได้แก่ความสนใจในการเรียน รักการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คือ การมาโรงเรียน การเข้าเรียน การร่วม กิจกรรม การส่งงานในรายวิชาต่างๆอย่างสม่ำเสมอชอบค้นคว้า ตัวบ่งชี้คือ การเข้าห้องสมุด การซักถามครู อาจารย์ การอ่านตำราวิชาการต่าง ๆ

2. จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการแสดงออกทางด้านความคิดด้านจิตใจ ได้แก่

2.1 การมีเจตคติต่อการเรียน ตัวบ่งชี้คือ การเข้าเรียนตามกำหนดเวลาในตารางเรียน

2.2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้คือ การรู้จักคิดทำในสิ่งที่แปลกใหม่ เป็นประโยชน์ มีคุณค่าด้านใดด้านหนึ่งรวมทั้งไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น

2.3 ความอดทนอดกลั้น คือ การรู้จักข่มจิตใจรอเวลาเพื่อให้โอกาสแก่ผู้อื่น หรือสิ่งอื่นได้เกิดความพอรอมในตนเอง ตัวบ่งชี้คือ การเข้าแถวซื้ออาหาร

2.4 ความรับผิดชอบ คือ เมื่อได้รับมอบหมายงานแล้วสามารถปฏิบัติดูแลกิจกรรมนั้น ๆ ไปจนแล้วเสร็จ จนกระทั่งถึงการส่งมอบงานและพอรอมรับผลแห่งการกระทำที่เกิดขึ้นแห่งตน ตัวบ่งชี้คือ การทำงานสำเร็จตามกำหนดเวลา

2.5 ความเสียสละ ตัวบ่งชี้คือ การทำความสะอาดบริเวณเขตรับผิดชอบ การทำความสะอาดห้องของโรงเรียน

2.6 มีนิสัยรักษาความสะอาด ตัวบ่งชี้คือ การดูแลความสะอาดของร่างกาย และเครื่องแต่งกาย การรู้จักทำความสะอาดบริเวณที่ตนทำกิจกรรม เช่น ทำความสะอาดบริเวณรับประทานอาหาร หลังจากรับประทานอาหารแล้วเสร็จ การเก็บเครื่องมือ ทำความสะอาดอุปกรณ์ ทำความสะอาดพื้นในบริเวณปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับทักษะทางช่างต่าง ๆ

2.7 มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา ตัวบ่งชี้คือ สามารถแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างลงตัวและสงบสุข

2.8 ความมีมนุษยสัมพันธ์ ตัวบ่งชี้คือ การรู้จักทักทาย สนทนา พูดคุยกับ บุคคลอื่นด้วยความ ยิ้มแย้มแจ่มใสอย่างมีความสุข

2.9 ความสามัคคี ตัวบ่งชี้คือ ทำกิจกรรมเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ไม่มีเรื่องบาดหมางใจกันในหมู่เพื่อนฝูงหรือทีมงาน

2.10 เคารพกฎระเบียบของส่วนรวม ตัวบ่งชี้คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน รวมทั้งมติของสภานักเรียน

2.11 รู้จักประหยัด เห็นคุณค่าของทรัพยากร ตัวบ่งชี้คือ การใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้า อย่างพอเหมาะ ไม่เปิดน้ำ เปิดไฟฟ้าทิ้งไว้ การนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ

2.12 รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ตัวบ่งชี้คือ การหากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทำอยู่ตลอดเวลา

3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นการแสดงออกทางด้านทักษะทางกายได้แก่

3.1 การทำงานร่วมกัน ตัวบ่งชี้คือ การทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การทำงานได้ตามกำหนดเวลา ตัวบ่งชี้คือ การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

3.3 การเป็นคนช่างสังเกต สามารถระบุข้อแตกต่างของสิ่งของกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

3.4 มีความสามารถในการรวบรวมและจัดจำแนกประเภทข้อมูลตัวบ่งชี้ คือ สามารถรวบรวมข้อมูลตามกำหนดให้ได้อย่างครบถ้วน และสามารถแยกประเภท จัดหมวดหมู่ของข้อมูลได้อย่างเป็นระเบียบมีความสอดคล้องและถูกต้อง

3.5 มีความละเอียดรอบคอบ ตัวบ่งชี้คือ สามารถใช้เครื่องมือ ชั่ง ตวง วัด ได้อย่างถูกต้องตรงตามประเภท และความสามารถของปริมาณที่ต้องการวัด

จากประเภทของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ พุทธิพิสัย เป็นการแสดงออกด้านการ เรียนรู้ จิตพิสัย เป็นการแสดงออกด้านความคิด และทักษะพิสัย เป็นการแสดงออกทางกาย

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 22 - 27) ได้ให้ความหมาย ของ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ว่า พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (Undesirable) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็น ปัญหาของเด็กวัยรุ่น พฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งที่จะทำให้เด็กปรับตัวต่อชีวิตภายนอกได้ยาก และการมี พฤติกรรมเช่นนั้นทำให้เด็กขาดความสุขในขณะนั้นหรือในเวลาต่อมา และพฤติกรรมนั้นเป็นที่หนักใจ หรือขัดต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมหรือสังคม

จากความหมายของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หมายถึง การปฏิบัติตนที่เป็นสาเหตุให้เกิดความเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิตทั้งตนเองผู้อื่น หรือ สิ่งแวดล้อม

สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 22 - 27) ได้แบ่งสาเหตุที่ทำให้ นักเรียน มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. สภาพสังคม อันได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้งในด้านค่านิยมต่าง ๆ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมใหม่เข้ามาร่วมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการเอาัดเอาเปรียบและแข่งขันกัน

2. สภาพครอบครัวที่เป็นปัญหา เช่น สภาพที่บิดามารดาต้องแยกกันอยู่เนื่องจากความจำเป็น ด้านอาชีพ ความแตกร้างในครอบครัว การดิ้นรนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทำให้บิดามารดา ไม่มีเวลาที่จะอบรมบ่มจิตใจแก่บุตร

3. สภาพในโรงเรียน โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมและพัฒนาพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน แต่เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนนักเรียนเป็นจำนวนมากทำให้ ครูรู้จักนักเรียนแต่ละคนไม่ถ่องแท้ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนส่วนใหญ่เป็นไปอย่างผิวเผิน การพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนจึงไม่มีผลเท่าที่ควร

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งมักปรากฏในหมู่วัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาของมนุษย์ที่ได้รับการเปรียบว่าเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เพราะเป็น ช่วงที่เปลี่ยนจากวัยเด็กมาเป็นวัยผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา จึงทำให้วัยรุ่นมีความขัดแย้งในใจ หรือเกิดความคับข้องใจ และความเครียดบ่อยๆ จนก่อให้เกิดปัญหา ในวัยรุ่น ซึ่งพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเด่นชัดมีดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าว

ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว

สุพัตรา พันธูร (2546 : 8) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมก้าวร้าว คือ การแสดงออกในรูป ของคำพูดและการกระทำที่รุนแรง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับ อันตราย เกิดความ เสียหายทั้งร่างกายและจิตใจ รวมถึงทรัพย์สินต่าง ๆ โดยเจตนา เพื่อขจัดความคับ ข้องใจ ความโกรธ ความเกลียด ความไม่พอใจต่าง ๆ ที่มีต่อผู้อื่นหรือสิ่งรอบตัว

ชนิดตา เกตุอำไพ (2549 : 15) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมก้าวร้าว คือ การแสดงออกใน รูปของคำพูดและการกระทำ เพื่อระบายความคับข้องใจ ความโกรธ ความเครียดของตนเอง ความรู้สึกไม่พอใจต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผู้อื่นไม่พอใจ

รัชดาภรณ์ ไกรกริ่ง (2549 : 19) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมก้าวร้าว คือ พฤติกรรมที่ บุคคลแสดงออกมาเพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นและรอบข้าง ซึ่งการแสดงออกเป็นไป ในทางที่ก่อความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่นทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยเป็นการแสดงออกมา ทางกริยาท่าทางและภาษา

จากความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นการแสดงออก ทั้งในรูปแบบของคำพูดและการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน เพราะการก่อเรื่องต่างๆ ตาม

ความต้องการของตนเองโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนที่จะเกิดกับผู้อื่นพฤติกรรม ก้าวร้าวดังกล่าว แสดงออกได้หลายรูปแบบ เช่น พุดไม่สุภาพ ตะโกนเสียงดัง ทบตีกันในห้องเรียน หรือทุบโต๊ะเก้าอี้ การที่เด็กประพฤติผิด หรือมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านการสร้างสัมพันธ์และการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ด้านการจัดการอารมณ์ และความเครียด นั้น สืบเนื่องมาจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม 2 ประการ คือ ปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลหรือตัวเด็กเอง และปัจจัยที่เกิดมาจากภายนอกตัวบุคคล ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมรอบตัวของเด็ก ได้แก่ บ้าน โรงเรียน สังคม สื่อมวลชน

2.8 ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของงานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของความพึงพอใจโดยมีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายทรรศนะด้วยกัน ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 122) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน

อุทัยพรรณ สุดใจ (2544 : 7) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปได้ในเชิงประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปได้ในทางบวกหรือทางลบ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือความรู้สึกดีที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ปฏิบัติ อาจเป็นไปได้ในทางบวกหรือทางลบ

2. แนวทางในการวัดความพึงพอใจ

ฤตินันท์ สมุทรทัย (2545 : 142) ได้กล่าวถึง การวัดความพึงพอใจว่าอาจใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การรายงานตนเอง การสร้างจินตนาการและการวัดทางสรีระภาพก็ได้แล้วแต่ความ สะดวก และความเหมาะสม แต่โดยทั่วไปแล้วจะการใช้การประเมินตนเอง คือการตอบแบบทดสอบหรือแบบสอบถามโดยการแสดงความรู้สึกความคิดเห็น

ศุภาภรณ์ เหลี่ยมไธสง (2546 : 57) กล่าวว่า มีวิธีที่สามารถวัดความพึงพอใจได้ดังนี้

1. การใช้แบบทดสอบ โดยผู้ออกแบบสอบถามจัดทำแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น สามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ ซึ่งคำถามดังกล่าว อาจถามความพอใจในด้านต่างๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยตรงซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กิริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งต้องใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม หรือแบบสังเกต โดยเป็นหน้าที่ของผู้วิจัยหรือผู้ประเมินที่ต้องเลือกให้เหมาะสม

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามแนวทางการวัดความพึงพอใจของ ลิเคิร์ต (Likert) และปรับใช้ให้เหมาะสม โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจแต่ละข้อจะกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย และ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

กฤษณา ประชากุล (2537) ซึ่งได้สร้างชุดฝึกอบรมเรื่องการเลือกสื่อการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.1/86.7 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และผลการเปรียบเทียบการทดสอบก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ชุดฝึกอบรมระหว่างครู – อาจารย์ ที่มีพื้นความรู้และไม่มีพื้นความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ฟาฎิล กือแน (2560) ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาด้วยรูปแบบ FADIL สำหรับครูโรงเรียนอัลอิสลามียะห์ จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประมวลและสังเคราะห์เป็นโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม ยกย่องแผนการฝึกอบรม จัดทำสื่อประกอบการฝึกอบรม และสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการฝึกอบรมจากนั้นจึงนำโครงร่างหลักสูตร ยกย่องแผนการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม และผลการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวัดและประเมินผลการฝึกอบรม พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (0.86-1.00) ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 95 แสดงว่าชุดฝึกอบรมด้วยรูปแบบ FADIL เพื่อพัฒนาทักษะการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาสำหรับครูโรงเรียนอัลอิสลามียะห์ จังหวัดนราธิวาส ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกันทุกประเด็น จึงถือว่าสามารถนำไปใช้ได้

นันทวัฒน์ ภัทรกรนนท์(2555) ได้ศึกษาวิจัยพัฒนาชุดฝึกอบบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสาชวยกาศาต สำหรับอาสาชวยกาศาตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ผลการศึกษาพบว่าในการใช้ชุดฝึกอบบรมในกลุ่มใหญ่ พบว่าคะแนนประสิทธิภัพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละ 81.67 และคะแนนประสิทธิภัพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละ 83.48 ผลการหาประสิทธิภัพของชุดฝึกทั้งสามครั้งพบว่ามึประสิทธิภัพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

จุไรศิริ ชูรัภษ์(2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับครูใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการใช้ชุดฝึกอบบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25

กาญจนา วิเศษรินทอง (2555) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการระบบการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3) เพื่อประเมินผลการใช้ระบบการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา จำแนกออกเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การศึกษาและวิเคราะห์ระบบ 2) การออกแบบและตรวจสอบระบบ และ 3) การนำระบบไปใช้และประเมินผลระบบ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันระบบการบริหารจัดการชั้นเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาและความต้องการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระบบบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบย่อย 42 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้ (1) ด้านปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย 8 ตัวบ่งชี้ (2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย 19 ตัวบ่งชี้ (3) ด้านผลผลิตประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย 5 ตัวบ่งชี้ (4) ด้านผลลัพธ์ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย 6 ตัวบ่งชี้ และ (5) ด้านข้อมูลย้อนกลับประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย 4 ตัวบ่งชี้ 3) ผลการประเมินการใช้ระบบ มีดังนี้ (1) ครูมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) ค่าเฉลี่ยการประเมินความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูหลังการใช้ระบบสูงกว่าก่อนการใช้ระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยสภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการมีวินัยในตนเองและด้านการใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมุ่งมั่นในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง (4) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อระบบบริหารจัดการชั้นเรียนหลังการนำระบบไปใช้โดยสภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารจัดการชั้นเรียน

ของครูโดยสภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (6) ความเหมาะสมของระบบการบริหารจัดการชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนหลังจากนำระบบไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ระบบการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีความเหมาะสม เพราะเป็นระบบที่มีความสอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎี และความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้นจึงสมควรนำระบบนี้ไปใช้ในการพัฒนาการบริหาร จัดการชั้นเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ

อัจฉราภรณ์ จำปาวัน(2559) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่อง การอบรม ภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับผู้ปกครองท้องที่อำเภอภูมิกวาปี จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่าชุดฝึกอบรมเรื่องการสนทนาภาษาอังกฤษ เบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และมีประสิทธิภาพ 72.58/71.49 สูงกว่าเกณฑ์ 70/70 เมื่อนำไปใช้ฝึกอบรม พบว่า ผู้ปกครองมีความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษหลังฝึกอบรมสูงกว่า ก่อนฝึกอบรมและมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

เอกชัย ตองอบ (2552) ได้ศึกษาการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการหนีเรียนของนักเรียน โรงเรียนไพรรธรรมคุณวิทยา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กลยุทธ์กิจกรรมการให้บริการ คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบบูรณาการ กิจกรรมการเรียนนักเรียนเป็นรายบุคคลผลการดำเนินงานพบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีปัญหาที่เก็บไว้ในใจเมื่อเข้ากลุ่มตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้พูดระบายความในใจที่เก็บไว้ให้กลุ่มรับฟัง ซึ่งทุกคนจะมี ปัญหาเก็บไว้มาก บ้างน้อยบ้าง โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาทางการเรียน ปัญหาการคบเพื่อน ซึ่งถือเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมหนีเรียน หลังจากการ ให้บริการปรึกษา เป็นกลุ่มแบบบูรณาการ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้สำรวจตนเอง เข้าใจตนเองและ เพื่อนในกลุ่มเข้าใจ ว่าทุกคนมีปัญหา เข้าใจสภาพความเป็นจริงด้วยหลักของเหตุและผล และกล้าที่จะ เผชิญความจริง เพื่อนในกลุ่มให้คำแนะนำและให้กำลังใจ ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมหนีเรียน จากการติดตามนักเรียนกลุ่มเป้าหมายพบว่าไม่มีพฤติกรรมหนี เรียนอีกอาจจะ มีลาภกิจ ลาป่วยบ้างแต่ไม่ใช่พฤติกรรมหนีเรียน

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Carla (2008) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับครูเรียนรู้ เลือกใช้และนำกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพไปใช้ได้อย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาความเข้าใจของครู เกี่ยวกับการเรียนรู้ การเลือกใช้ และการนำกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพไปใช้ว่า อย่างไร โดยศึกษากับครูผู้สอน 5 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์สังเกตชั้นเรียน การสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษา ว่าครูมีการเรียนรู้การเลือกใช้และการนำกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพไปใช้ อย่างไร ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ครูต้องเรียนรู้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพจะ ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตเนื้อหาการเรียน การใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน การสร้าง กฎเกณฑ์และวิธีดำเนินการในชั้นเรียน การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน การใช้เวลา

อย่างมีประสิทธิภาพ การทบทวนบทเรียนหรือเรื่องราวต่างๆ ในชั้นเรียน การสื่อสารโดยใช้การพูด และการใช้ภาษาท่าทาง การนำเสนอแนวคิดและความรู้ทางด้านวิชาการ และระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับงานวิชาการ โดยมีการเลือกใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ หลากหลายขึ้นอยู่กับนักเรียนและสถานการณ์ และเห็นว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนกับการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ต้องควบคู่กันและกลยุทธ์ที่สำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 3 ประการ ได้แก่ วิธีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการให้คำปรึกษา กิจกรรมในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพครูต้องมีประสบการณ์ในการสอน การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

Salitaab Liwanagbc Tiongcob และKawanoa (2019)ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมการพัฒนา การนำไปใช้ และการประเมินชุดฝึกอบรมผู้เผชิญเหตุภัยพิบัติของครูโรงเรียนในเมืองแองเจเลส ซิตี้ ประเทศฟิลิปปินส์: โดยใช้ Witte's แบบจำลอง พฤติกรรมจุดมุ่งหมายของการศึกษานี้คือ การพัฒนาและดำเนินการชุดฝึกอบรมผู้เผชิญเหตุภัยพิบัติ (LRDT) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนประสิทธิภาพที่รับรู้ ภัยคุกคามที่รับรู้ และระดับความกลัวของครูในโรงเรียนหลังจากดำเนินการ LRDT เป็นการแทรกแซง ผลปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในความรู้ พฤติกรรม การรับรู้ถึงภัยคุกคาม และระดับความกลัวของผู้เข้าร่วม โครงสร้างอื่นๆ เช่น ทศนคติ ความตั้งใจ และประสิทธิภาพการรับรู้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหลังจากการแทรกแซง โดยสรุปแล้ว ความรู้ พฤติกรรม และการรับรู้ถึงภัยคุกคามของครูในโรงเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังจาก LRDT และระดับความกลัวของพวกเขาก็ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จากผลลัพธ์เหล่านี้ เราสามารถสรุปได้ว่าทั้งแบบสอบถาม WBM และแฟ้มเกจ LRDT แสดงศักยภาพในการปรับปรุงการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการจัดการในหมู่ครูโรงเรียนในเมืองแองเจเลส ประเทศฟิลิปปินส์

DiWua XiaoYang WeiYang ChunLuc และ MiaoyunLid(2022) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดฝึกอบรม ICT ระดับครูและโรงเรียนต่อการใช้ทรัพยากรการศึกษาดิจิทัลของครูในโรงเรียนชนบทของจีน:แบบจำลองการควบคุมหลายระดับการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในระดับครูและโรงเรียนกับการใช้ทรัพยากรการศึกษาดิจิทัล (DER) ของครูในโรงเรียนในชนบท กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครู 826 คนจากโรงเรียนประถมศึกษา 119 แห่งในพื้นที่ชนบททางตะวันตกของจีน การวิเคราะห์การถดถอยพหุระดับพบว่าโรงเรียนในชนบทควรให้ความสนใจกับความสำคัญของการฝึกอบรม ICT สำหรับความสามารถในการใช้ DER ของครู ผู้จัดการโรงเรียนสามารถกำหนดแผนการฝึกอบรม ICT จัดการฝึกอบรม ICT มากขึ้น และสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการฝึกอบรม ICT มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล จำนวน 10 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล จำนวน 6 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายทั้งหมดและเป็นบุคลากรในโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำงาน ซึ่งเป็นครูผู้สอนที่ต้องดูแลนักเรียนและจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายที่กำลังเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น มีพฤติกรรมที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ดังนั้นจึงเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้ลดน้อยลง ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.2 แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แผนการวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบ One – Group Posttest-Only Design ดังนี้

กลุ่ม	Treatment	Post-test
กลุ่มทดลอง	X	T ₂

X คือ การจัดการกระทำ (treatment)

T₂ คือ การสอบหลังจากที่จัดการกระทำการทดลอง(post-test)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

3.3.2 แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ

3.4.1 ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตามขั้นตอนดังนี้

1) วิเคราะห์ความจำเป็นในการสร้างชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน โดยการวิเคราะห์หลักการ แนวคิด วิธีการในการจัดการชั้นเรียนของครูตามแนวทางของการสร้างชุดฝึกอบรม

2) ศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

3) ศึกษาองค์ประกอบและโครงสร้างของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4) กำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้ชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียน

5) สร้างและกำหนดเนื้อหาสาระของชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน เป็นการกำหนดเนื้อความรู้ในการอบรม วิธีใช้และจัดทำต้นฉบับชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน โดยจัดทำเป็น 6 เรื่อง ประกอบด้วย

เรื่องที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

เรื่องที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

เรื่องที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

เรื่องที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

เรื่องที่ 5 การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม

เรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

6) นำชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพและข้อบกพร่อง ทำการแก้ไขปรับปรุง แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ (รายนามในภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาความถูกต้อง แล้วนำชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียน มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยได้ปรับแก้ในด้านต่างๆ ดังนี้

6.1) ปรับปรุงเวลาที่ใช้ในกิจกรรมแต่ละเรื่องให้เหมาะสม ไม่เร่งรัดเกินไป ให้ครูได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากเพื่อฝึกทักษะครู

6.2) ปรับปรุงเนื้อหาใบความรู้ในแต่ละเรื่องให้กระชับ ชัดเจน

6.3) ปรับปรุงการตั้งข้อคำถามและคำตอบในการเขียนแบบทดสอบย่อยให้สื่อสารชัดเจนและตรงประเด็น

7) จัดพิมพ์ชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบ้ออม จังหวัดสตูล

1) ศึกษาทฤษฎีและหลักการในการสร้างแบบประเมินทักษะที่ตีจากหนังสือการวัดผลการศึกษา(สมนึก ภัททิยธนี, 2549: 73-79) พื้นฐานการวิจัย(บุญชม ศรีสะอาดและคณะ, 2549: 51-54) และวิเคราะห์ประเด็นการประเมินจากวัตถุประสงค์และเนื้อหาของชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น เพื่อกำหนดขอบข่ายของแบบประเมินให้ครอบคลุมเนื้อหา กิจกรรมทุกด้านของการสร้างชุดกิจกรรม

2) สร้างแบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบ้ออม จังหวัดสตูล โดยสร้างเป็นประเด็นการประเมิน 5 ประเด็นประกอบด้วย ชื่อเรื่องและการระบุปัญหา 10 คะแนน วัตถุประสงค์ 20 คะแนน เนื้อหา 30 คะแนน กิจกรรม 30 คะแนน และการประเมินผล 10 คะแนน รวม 100 คะแนน ผู้วิจัยได้ใช้ค่าคะแนนที่(T-Score) แทนคะแนนดิบ ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 50 ค่า คะแนนเต็ม 100 คะแนนและการแปลความหมายของคะแนนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (วิรัช วรณรัตน์, 2539)

ช่วงคะแนน	ระดับของคะแนน	เกณฑ์
คะแนนที่ ตั้งแต่ 65 ขึ้นไป	ระดับสูงมาก	ดีมาก
คะแนนที่ 55-64	ระดับสูง	ดี
คะแนนที่ 45-54	ระดับปานกลาง	พอใช้
คะแนนที่ 35-44	ระดับต่ำ	อ่อน
คะแนนที่ ต่ำกว่า 35	ระดับต่ำมาก	อ่อนมาก

3) นำแบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

4) นำแบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล เสนอผู้เชี่ยวชาญ(รายนามในภาคผนวก ก) เพื่อประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินนั้นวัดตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินนั้นวัดตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินนั้นไม่ได้วัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5) วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินทักษะกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีตรวจสอบรายการ (Checklist) พิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ผลการประเมินพบว่าแบบประเมินทุกด้านที่ประเมิน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00

6) พิมพ์แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

- 1) ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น(บุญชม ศรีสะอาด, 2532 : 68-74) และ ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือการวัดผลการศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี, 2549 : 37-40)
- 2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้ชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด/ไม่พึงพอใจ

กำหนดเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- คะแนน ระดับความพึงพอใจ
- 4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
  - 3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก
  - 2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
  - 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย
  - 1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด/ไม่พึงพอใจ

- 3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมด้านภาษาและข้อคำถาม และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

- 4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของครูเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (รายนามในภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาข้อคำถาม (Items) เทียบกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยพิจารณาตัดสินเป็นรายข้อในแบบประเมินจะระบุความหมายของความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ข้อคำถามข้อนั้นสามารถวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามข้อนั้นสามารถวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ข้อคำถามข้อนั้นสามารถวัดได้ไม่ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

- 5) นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตร IOC ผลการประเมินได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00

- 6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียน มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 6.1) ปรับปรุงคำชี้แจงให้ชัดเจน

6.2) รายการสอบถามให้ครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม ได้แก่ ด้านเนื้อหาชุดฝึกอบรม ความสมบูรณ์ความชัดเจนในการให้ความรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

6.3) การใช้ภาษาและข้อความให้กะทัดรัดและให้ชัดเจน

7) นำแบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 94) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

8) จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับครูกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการประชุมครูที่เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 6 คน ของโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ครั้งที่ 1 และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการอบรม โดยมีกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้และการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียน ดังนี้

ใบงานที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

ใบงานที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

ใบงานที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ใบงานที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

ใบงานที่ 5 การคิดทบทวนกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม

ใบงานที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน ดังนี้

1. ผู้วิจัยประชุมครูผู้สอนของโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล เพื่อชี้แจงการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนฯ

2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

3. ครูพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

4. ผู้วิจัยประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมของครูโดยใช้แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรม

5. ผู้วิจัยประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการจัดการชั้นเรียน

6. ผู้วิจัยนำข้อมูลและผลการประเมินมาวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปรายงานผลการวิจัย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมโดยหาค่า E_1/E_2

3.6.2 วิเคราะห์คะแนนทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ที่ครูพัฒนาขึ้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ($\bar{x}$) และร้อยละ (%)

3.6.3 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย($\bar{x}$)และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)ของความพึงพอใจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การสร้างชุดฝึกอบรม (80/80)

4.2 ผลการประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

4.1 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การสร้างชุดฝึกอบรม (80/80)

ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล กับครูโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จำนวน 6 คน พบว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าสัดส่วนร้อยละของคะแนนกระบวนการ(กิจกรรมระหว่างอบรม)(E₁) ผลการทดสอบหลังการฝึกอบรม(E₂) สัดส่วนของคะแนน(E₁/E₂) และประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม

ที่	เรื่อง	กิจกรรมระหว่างอบรม (E ₁)	การทดสอบหลังฝึกอบรม (E ₂)	ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม(E ₁ /E ₂)
1	ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน	83.45	82.15	83.45/82.15
2	การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้	84.25	83.55	84.25/83.55
3	การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	83.55	82.26	83.55/82.26
4	กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	82.11	81.18	82.11/81.18
5	การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม	82.54	81.23	82.54/81.23
6	การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน	81.35	80.59	81.35/80.59
เฉลี่ย		82.88	81.83	82.88/81.83

ตารางที่ 4.1 แสดงผลค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ฉบับสมบูรณ์ ผลการนำชุดฝึกไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีค่าประสิทธิภาพ(E_1/E_2) โดยรวมเท่ากับ 82.88/81.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 ซึ่งค่าประสิทธิภาพ(E_1/E_2) ของแต่ละเรื่องของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ทั้ง 6 เรื่อง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ดังนี้ ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียนเท่ากับ 83.45/82.15 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เท่ากับ 84.25/83.55 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เท่ากับ 83.55/82.26 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจเท่ากับ 82.11/81.18 การคิดทบทวนกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริมเท่ากับ 82.54/81.23 และการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเท่ากับ 81.35/80.59 ตามลำดับ

4.2 ผลการประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

ผลการประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล กับครูโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จำนวน 6 คน

พบว่าชุดกิจกรรมที่ผู้รับการอบรมพัฒนาขึ้นได้รับการประเมินจากวิทยากร คือ ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุดกิจกรรม ผลคะแนนประเมินของชุดกิจกรรมโดยแบ่งตามรายผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 คะแนนทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมการที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล โดยแบ่งคะแนนตามรายผู้เข้ารับการฝึก

ชื่อ	ประเด็นการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม						คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6		
1	ข้อเรื่องและระบุปัญหา - ข้อเรื่องมีความชัดเจนที่สามารถสื่อให้เห็นถึงกิจกรรมและกลุ่มหมาย	10	9	9	8.5	9	8	9	8.75	87.5
2	วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ระบุผลลัพธ์ที่สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างชัดเจน	20	17.5	18.5	18.5	16.5	17.5	18.5	17.84	89.16
3	ด้านเนื้อหา - เนื้อหาครบถ้วน เรียบเรียงอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	30	27	28	29	26	27	27	27.34	91.11
4	ด้านกิจกรรม - กิจกรรมมีความหลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม	30	27.5	25	26	27	25	29	26.58	88.61
5	ด้านการประเมิน - เครื่องมือวัดและวิธีการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน	10	9	8	8	9	8	8	8.34	83.34
	รวม	100	90	88.5	90	87.5	85.5	91.5	88.83	87.94

จากตารางที่ 4.2 พบว่าคะแนนทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีคะแนนเท่ากับ 88.83 ซึ่งอยู่ในระดับที่ดีมาก โดยมีผลคะแนนทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล โดยคะแนนด้านเนื้อหา สูงที่สุดเท่ากับ 27.34/30 หรือร้อยละ 91.11 ส่วนคะแนนด้านการประเมินน้อยสุดคือ 8.34/10 หรือร้อยละ 83.34 ซึ่งอยู่ในระดับที่ดีมาก ส่วนด้านชื่อเรื่องและระบุปัญหา ด้านวัตถุประสงค์ และด้านกิจกรรม มีคะแนนเท่ากับ 8.75/10 17.84/20 และ 26.58/30 ตามลำดับ

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมฯ ดังตาราง 4.3

ที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านสถานที่และบรรยากาศในการฝึกอบรม				
1	สถานที่อบรมมีความเหมาะสมต่อการฝึกอบรม	4.25	0.40	มาก
2	สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการฝึกอบรมเหมาะสม	4.13	0.42	มาก
3	ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.02	0.48	มาก
4	แสงสว่างมีเพียงพอและเหมาะสม	4.35	0.52	มาก
เฉลี่ยด้านสถานที่และบรรยากาศในการฝึกอบรม		4.19	0.46	มาก
ด้านหลักสูตร/เนื้อหาการฝึกอบรม				

ที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5	หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน	4.45	0.48	มาก
6	วิธีการจัดการชั้นเรียนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา	4.62	0.62	มากที่สุด
7	วิธีการนำทักษะการจัดการชั้นเรียนสู่การปฏิบัติ	4.55	0.46	มากที่สุด
5	หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน	4.45	0.48	มาก
8	วิธีการวัดและประเมินผลการจัดการชั้นเรียน	4.51	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยด้านหลักสูตร/เนื้อหาการฝึกอบรม		4.53	0.49	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมและรูปแบบการฝึกอบรม				
9	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมได้ลงปฏิบัติจริง	4.55	0.48	มากที่สุด
10	กิจกรรมเป็นประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง	4.68	0.52	มากที่สุด
11	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมสร้างองค์ความรู้และสรุปผลได้ด้วยตนเอง	4.42	0.48	มาก
12	กิจกรรมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครู	4.54	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยด้านกิจกรรมและรูปแบบการฝึกอบรม		4.55	0.48	มากที่สุด
ด้านสื่ออุปกรณ์และเอกสารการฝึกอบรม				

ที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
13	เอกสาร สื่อและอุปกรณ์การอบรมมีเพียงพอ	4.35	0.62	มาก
14	สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.54	0.52	มากที่สุด
15	ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมในการใช้สื่ออุปกรณ์	4.34	0.42	มาก
เฉลี่ยด้านอุปกรณ์และเอกสารการฝึกอบรม		4.41	0.52	มาก
ด้านวิทยากรในการอบรม				
16	การนำเสนอหรือให้ความรู้ของวิทยากร	4.56	0.50	มากที่สุด
17	การเปิดโอกาสให้ผู้อบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.42	0.48	มาก
18	การจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้น่าสนใจ	4.58	0.62	มากที่สุด
19	การจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้สรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.32	0.46	มาก
20	การจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม	4.48	0.52	มาก
เฉลี่ยด้านวิทยากรในการอบรม		4.47	0.52	มาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด		4.43	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม($\bar{x}$) เท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 0.49 โดยด้านหลักสูตร/เนื้อหาการฝึกอบรมและด้านกิจกรรมและรูปแบบการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 (S.D. 0.49) และ 4.55(S.D. 0.48) ตามลำดับ ส่วนด้านสถานที่และบรรยากาศในการฝึกอบรม ด้านสื่ออุปกรณ์และเอกสารการฝึกอบรม และด้านวิทยากรในการอบรม มีความพึงพอใจในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19(S.D. 0.46), 4.41(S.D. 0.52) และ 4.47(S.D. 0.52) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 สรุปผลการวิจัย

5.3 อภิปรายผลการวิจัย

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การสร้างชุดฝึกอบรม (80/80)

5.1.2 เพื่อประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

5.1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

5.2 สรุปผลการวิจัย

5.2.1 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การสร้างชุดฝึกอบรม พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ(E_1/E_2) โดยรวมเท่ากับ 82.88/81.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 ซึ่งค่าประสิทธิภาพ(E_1/E_2) ของแต่ละเรื่องของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ทั้ง 6 เรื่อง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ดังนี้ ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียนเท่ากับ 83.45/82.15, การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เท่ากับ 84.25/83.55, การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับ

ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เท่ากับ 83.55/82.26, กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจเท่ากับ 82.11/81.18, การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริมเท่ากับ 82.54/81.23 และการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเท่ากับ 81.35/80.59 ตามลำดับ

5.2.2 ผลการประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล พบว่าคะแนนทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีคะแนนเท่ากับ 88.83 ซึ่งอยู่ในระดับที่ดีมาก โดยมีผลคะแนนทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล โดยคะแนนด้านเนื้อหา สูงที่สุดเท่ากับ 27.34/30 หรือร้อยละ 91.11 ส่วนคะแนนด้านการประเมินน้อยสุดคือ 8.34/10 หรือร้อยละ 83.34 ซึ่งอยู่ในระดับที่ดีมาก ส่วนด้านชื่อเรื่องและระบุปัญหา ด้านวัตถุประสงค์ และด้านกิจกรรม มีคะแนนเท่ากับ 8.75/10 17.84/20 และ 26.58/30 ตามลำดับ

5.2.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม($\bar{x}$) เท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 0.49 โดยด้านหลักสูตร/เนื้อหาการฝึกอบรมและด้านกิจกรรมและรูปแบบการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 (S.D. 0.49) และ 4.55(S.D. 0.48) ตามลำดับ ส่วนด้านสถานที่และบรรยากาศในการฝึกอบรม ด้านสื่ออุปกรณ์และเอกสารการฝึกอบรม และด้านวิทยากรในการอบรม มีความพึงพอใจในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19(S.D. 0.46), 4.41(S.D. 0.52) และ 4.47(S.D. 0.52) ตามลำดับ

5.3 อภิปรายผลการวิจัย

5.3.1 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การสร้างชุดฝึกอบรม พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ(E_1/E_2) โดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และค่าประสิทธิภาพ(E_1/E_2) ของแต่ละเรื่องของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ทั้ง 6 เรื่อง ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 เรื่องที่มีความสอดคล้องเกี่ยวโยงกันเป็น

ลำดับ ซึ่งในแต่ละเรื่องจะมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอนด้วยการสร้างความเข้าใจด้วยสื่อต่างๆ ในการจัดการชั้นเรียน การเข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม การกระตุ้นด้วยกิจกรรมที่หลากหลายช่วยให้ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้อย่างเป็นระบบ และสามารถให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ออกแบบและสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัฒน์ ภัทรกรนนท์(2555) ได้ศึกษาวิจัยพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสาชุกาชาต สำหรับอาสาชุกาชาตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง ผลการศึกษาพบว่าในการใช้ชุดฝึกอบรมในกลุ่มใหญ่ พบว่าคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละ 81.67 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละ 83.48 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทั้งสามครั้งพบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และ อัจฉราภรณ์ จำปาวัน(2559) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่อง การอบรมภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับผู้ปกครองท้องที่อำเภอภูมิกวาปี จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่าชุดฝึกอบรมเรื่องการสนทนาภาษาอังกฤษเบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และมีประสิทธิภาพ 72.58/71.49 สูงกว่าเกณฑ์ 70/70 เมื่อนำไปใช้ฝึกอบรม พบว่า ผู้ปกครองมีความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมและมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

5.3.2 ผลการประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล พบว่าคะแนนทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล อยู่ในระดับที่ดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล มีการอบรมทักษะเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นขั้นตอน มีการฝึกให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ออกแบบและสร้างชุดกิจกรรมด้วยตนเองที่ละขั้นตอน รวมทั้งมีการสร้างความเข้าใจด้วยการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้นำไปใช้กับผู้เรียนเพื่อปรับชุดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับบริบทของนักเรียนแต่ละช่วงวัยซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ ศิริพร ฉัตรอินทร์ (2557, หน้า 32-33) ผลการวิจัยพบว่าหลักการสร้างชุดกิจกรรม ได้แก่ 1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการและคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ศึกษาเนื้อหาสาระ เพื่อให้ทราบมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่จำเป็นในสาระที่ทำการสอนสำหรับผู้เรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหนังสือคู่มือคณิตศาสตร์ 3. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ซึ่งเป็นแนวทางในการเลือก และการผลิตสื่อการสอน 4. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์โดยใช้

การสอนแบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากผ่านกิจกรรมการสอน มาเรียบร้อยแล้วผู้เรียน ได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และ 5. เลือกและผลิตเพื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้สื่อเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวข้อแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Carla (2008) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับครูเรียนรู้เลือกใช้และนำกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพไปใช้ได้อย่างไร ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ครูต้องเรียนรู้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพจะประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตเนื้อหาการเรียน การใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน การสร้างกฎเกณฑ์และวิธีดำเนินการในชั้นเรียน การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน การใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การทบทวนบทเรียนหรือเรื่องราวต่างๆ ในชั้นเรียน การสื่อสารโดยใช้การพูดและการใช้ภาษาท่าทาง การนำเสนอแนวคิดและความรู้ทางด้านวิชาการ และระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับงานวิชาการ โดยมีทางเลือกใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ หลากหลายขึ้นอยู่กับนักเรียนและสถานการณ์ และเห็นว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนกับการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต้องควบคู่กัน และกลยุทธ์ที่สำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 3 ประการ ได้แก่ วิธีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการให้คำปรึกษา กิจกรรมในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพครูต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

5.3.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ได้มีการฝึกอบรมด้วยการให้ครูได้ลงมือปฏิบัติ โดยมีวิทยากรคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความคิดเห็น ออกแบบชุดกิจกรรมด้วยตนเอง มีการปรับแก้ชุดกิจกรรมตามคำแนะนำของวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ มีการสร้างแรงจูงใจในฝึกอบรมและการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนโดยการมุ่งปรับพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียนของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมเอง

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

1) จากการประเมินชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูลที่พัฒนาโดยครูพบว่า ด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินประกอบด้วย การวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้และสร้างแบบประเมินและการใช้

แบบประเมินวัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง ดังนั้นจึงเสนอแนะการฝึกอบรมการเน้นการสร้างความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น จะทำให้การประเมินชุดกิจกรรมมีความสมบูรณ์ขึ้น และผู้จัดอบรมควรจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และสื่อต่างๆให้มีความพร้อมและเกิดประสิทธิภาพในการอบรมมากที่สุด

2) ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครู เป็นชุดฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้ที่จะนำชุดฝึกไปใช้ควรมีการศึกษาพฤติกรรมและจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนที่สอดคล้องกับช่วงวัยของผู้เรียนด้วย

3) ในการจัดกิจกรรมในเรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน ในชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรม นั้นควรมีการยืดหยุ่นเวลาในการจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงจำนวนผู้เข้าอบรมและการพัฒนาชุดกิจกรรมฯ ด้วยกระบวนการตามกิจกรรมในชุดฝึกอบรมอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

5.4.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยนำชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียน

2) ควรศึกษาเจตคติของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อกิจกรรมฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์และการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมร่วม

บรรณานุกรม

หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*.

กรุงเทพมหานคร : พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว).

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:

อรุณการพิมพ์.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์. (2540). *ชุดการสอนรายบุคคล ใน เอกสารการสอน*

ชุดวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ดาววิภา มีบุญ. (2558). *การสร้างชุดกิจกรรม*. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษา.

จันทบุรี: สพป.จันทบุรี เขต 1

ทวีป อภิสทธิ. (2536). *เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ :บริษัท ต้นอ่อน จำกัด

ทิตินา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ :ด้านสุทธาการพิมพ์จำกัด

ธงชัย สันติวงษ์. (2537). *องค์การและการบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

นิพนธ์ สุขปรีดี. (2546). *นวัตกรรมเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: นีลนารการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การพัฒนาและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ:

สุวีรียาสาสน์.

บุญชม ศรีสะอาด.(2532).*การวิจัยเบื้องต้น*.มหาสารคาม:ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะ

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553) *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม

พินดา วีระชาติ. (2543). *การฝึกอบรมกับการพัฒนาอาชีพ*.กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

ไพพรรณ ศุภรัตน์ชัย.(2535) *การบริหารธุรกิจ การเงินและพัสดุ*. อุบลราชธานี: สหวิทยาลัย

อีสานใต้อุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2539). *เอกสารชุดฝึกอบรมการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยตนเอง*.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ราชกิจจานุเบกษา. (2556). *ข้อบังคับ ครุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ฉบับ ที่ 4 พ.ศ. 2562*.

เล่มที่ 136 ตอนพิเศษ 68 ง. หน้า 19-20.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊ค

พับลิเคชั่นส์จำกัด.

โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม. (2563). *รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2563 (SAR)*. สตูล

ฤตินันท์ สมุทร์ทัย. (2545). *เอกสารประกอบการสอนวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา*

เบื้องต้น. เชียงใหม่ : ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- วิน เชื้อโพธิ์หัก . (2537). *การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *หลักสูตรและการสอน-มิติใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิโรจน์ ศรีโสภา และคณะ. (2544). *การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสู่การปฏิบัติการเรียนรู้*.
กรุงเทพฯ: ธรรมสาร
- ศศิธร ชันติธราภรณ์. (2550). *หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร*. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สนอง เครือมาก. (2539). *คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา*. นครสวรรค์: สยามศิลป์.
- สมาน รังสีโยกฤษฎ์. (2542). *การปฏิรูปภาคราชการ : แนวคิดและยุทธศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สวัสดิการ
สำนักงาน ก.พ.
- สมชาติ กิจยรรยง (2537). *เทคนิคการเป็นวิทยากรฝึกอบรม*(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มัลติอินฟอร์
เมชันเทคโนโลยี
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). *การบริหารจัดการในห้องเรียน = Classroom Management*.
กรุงเทพมหานคร : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น
- สุนทร สันธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*.
(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควินิตติ้ง
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2553). *การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้ สู่การพัฒนาผู้เรียน*.
สุพรรณบุรี : โรงเรียนสุวรรณภูมิ.
- สุพัตรา สุภาพ. (2546). *ปัญหาสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 19) .กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2556). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กภาพสินธุ์: ประสาน
การพิมพ์.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2545). *รูปแบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2548). *แนวทางในการพัฒนาครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542
และที่แก้ไข. เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

กชกร พัฒเสมา. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณหารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาหลักสูตรและการสอน. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

กฤษณา ประชากุล. (2537). ชุดฝึกอบรมเรื่องการเลือกสื่อการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กาญจนา วิเศษรินทอง. (2555). การพัฒนาระบบการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

คชากฤษ เหลี่ยมไธสง. (2546). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากบทเรียนโปรแกรม. การเรียนการสอนผ่านเว็บที่มีโครงสร้างต่างกันของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จารุวรรณ กำลังเหลือ. (2556). การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการชั้นเรียนคละอายุ โรงเรียนบ้านห้วยหมากแดง จังหวัดชัยภูมิ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

จุไรศิริ ชูรักษ์. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง “หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน” สำหรับครูสังกัดมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา. สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ชนิดตา เกตุอำไพ. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยบางประการกับการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว ของ นักเรียนช่วงชั้นปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขา วิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

ถวิล เนตรวงษ์. (2547). การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระที่ 2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์. (2555). การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสาชวยุวกาชาด. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เนตรนภา สุสรณ์. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กรณีศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไพเราะ เศรษฐมาน. (2556). การพัฒนาพฤติกรรมสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการ

- ชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านคลองบัว (เอี่ยมแสงโรจน์). (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ฟาฎิล กือแน. (2560). การพัฒนาชุดฝึกอบรมด้วยรูปแบบ FADIL เพื่อพัฒนาทักษะการใช้สื่อ
การสอนอิสลามศึกษาสำหรับครูโรงเรียนอัลอิสลามียะห์ จังหวัดนราธิวาส (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ระชียา อังกระษี. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง
เส้นขนานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รัชดาภรณ์ ไกรกริ่ง. (2549). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรม
ก้าวร้าวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. กศม. สาขาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ลัดดา บุญทรง. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างการจดบรรยายภาคในห้องเรียนกับพฤติกรรม
ความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริพร ฉัตรอินทร์. (2557). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
โดยใช้ชุดกิจกรรมร่วมกับการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ในเรื่องความน่าจะเป็น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (คณิตศาสตร์ศึกษา). ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาพร บุตรไสย. (2548) การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้เทคนิค TAI
ร่วมกับเทคนิค KWDL เรื่อง อัตราส่วนและร้อยละ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาระยองเขต 18. ระยอง
- สุจิตรา บุญรอด. (2557) การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมโดยการใช้ตัวแทนเพื่อส่งเสริมความ
สามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การประยุกต์สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 . พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สุเทพ หุ่นสวัสดิ์. (2540: 94) การพัฒนาชุดฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์
สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิค.(วิทยานิพนธ์ดุขฎี
บัณฑิต).สาขาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุพัตรา พันธูร. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมก้าวร้าว
ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 . ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต(การวัดผล
การศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรทิน พิพัฒน์มงคล. (2547). การพัฒนาชุดฝึกอบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้น

ประถมศึกษา ปีที่ 4. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อุทัยพรรณ สุดใจ. (2545). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การ

โทรศัพท์แห่งประเทศไทยจังหวัดชลบุรี : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกชัย ทองอบ. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการหนีเรียนของนักเรียน

โรงเรียนไพโรธรรมคุณวิทยา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ

วารสาร

ภาณุวัฒน์ ศิวะสกุลราช. (2540). แนวคิดพื้นฐานพฤติกรรมมนุษย์.

<http://www.geh2001.ssru.ac.th/file.php/1/u1.pdf> ค้นข้อมูลวันที่ 10 ธันวาคม 2564

วิรัตน์ วรรณรัตน์. (2015). Principle and Method of Examination. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University, 1(2), 1-12.*

อัจฉราภรณ์ จำปาวัน. (2559). การพัฒนาชุดฝึกอบรม เรื่อง การอบรมภาษาอังกฤษเบื้องต้น

สำหรับผู้ปกครองท้องที่อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. รายงานสืบเนื่องจากการประชุม
วิชาการนเรศวรวิจัยครั้งที่ 12, 1004-1015.

อมรรัตน์ เตชะนอกและคณะ. (2563). การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (EDUCATIONAL
MANAGEMEM IN THE 21st). *วารสารมหาจุฬานาครทรรคนันท์*. กรุงเทพฯ.

Albert, L. (2003). *Cooperative Discipline*. New York : AGS Publishing.

Allen, R. & Santrock, J. W. (1993). *Psychology: The Contexts of Behavior*. USA.:
Wm. C. Brown Communication

Berliner, D.C. (1988). *The development of expertise in pedagogy*. Washington, D.C.:
Association of College for Teacher Education.

Brophy, J. (2006). *Teaching problem students*. New York, NY: Guilford Press.

Burden, P.R., & Byrd, D.M. (2003). *Methods for Effective* (3thed). Boston: Person
Education.

Canter, L. and Canter, M. (1992). *Assertive Discipline: Positive Behavior
Management for today's Classroom*. 2nd ed. Santa Monica: Canter
Associates.

Carla, A. and others. (2008). *How Teachers Learn, Select, and Implement
“Effective” Classroom Management*. New Mexico: New Mexico State
University Las Cruces.

- Clifford, M.M. 1981. *Practice in Educational Psychology*. Boston: Houghton Mifflin
- Colville-Hall, S. (2011). *Responsible Classroom Management: Building a Democratic Learning Community*. http://www3.uakron.edu/education/safe_schools/security/security.html
- C.Salitaab, R.Liwanagbc, R.E.Tiongcob, R.Kawanoa. (2019) Develop and implement alay responder disaster training (LRDT) package, *Public Health Volume 170*, May 2019, Pages 23-31
- Di Wua, XiaoYang, WeiYang, ChunLuc, Miaoyun Lid. (2022) Effects of teacher- and school-level ICT training on teachers' use of digital educational resources in rural schools in China, *Journal of Educational Research Volume 111*
- Dreikurs, R. (1992). *Psychology in the classroom*. 2nd ed. New York: Harper & Row.
- Gordon, T. (1991). *Discipline that works: Promoting self-discipline in children*. New York: Plume.
- Jones, V. (2006). Teachers learn to be effective classroom managers? In C.M. Evertson & C.S.Wein-stein (Eds.), *management:Research, practice, and contemporary issues* (pp. 887-907). Mahwah, NJ:Erlbaum.
- Joyce McLeod, Jan Fisher and Ginny Hoover (2003) *The Key Elements of Classroom Management Managing Time and Space, Student Behavior, and Instructional Strategies*
- Kaser, C H. (2002). *Series on highly effective practices-classroom environment*. 2000. Krueger.
- Kounin, J. (1970). *Discipline and Group Management in the Classroom*. New York : Holt, Rineheart and Winston.
- Likert, Rensis. 1967. "The Method of Constructing and Attitude Scale", *Reading in Attitude Theory and Measurement*. P.90-95. Fishbeic, Matin, Ed. New York: Wiley & Son.
- Rogers, Carl R. (1969). *Freedom to Learn*. Ohio: Charles E. Meril. Publishing Company.
- Rudolf, S. (1991). *Das Schicksalsjahr 1923 in der Geschichte der Anthro posophischen Gesellschaft: vom Goethanumbrand zur Weihnachtstagung: Januar bis Dezember 1923*. Rudolf Steiner Verlag. pp. 750–790 (esp. 787).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว 68205/ว 1894

คณะวิทยาการอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
181 ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลสุตะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

15 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
เรียน ดร.มุชกิด เหมพินิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนดีนุสอิสลาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 2 ชุด

ด้วยนางสาวฮัสตินต้า หมาดเหยด รหัสนักศึกษา 6320420116 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮากีม เอ็งปียา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะวิทยาการอิสลาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุหัมมัดรอฟี แวหะมะ)

คณบดีคณะวิทยาการอิสลาม

งานบัณฑิตศึกษา สำนักงานบริหารคณะ

โทรศัพท์ 0 7331 3984, 0 7333 1305 ต่อ 2259, มือถือ 082 8051313

โทรสาร 0 7334 8726

Email: wannisaa.h@psu.ac.th, rsd41@hotmail.com

ที่ อว 68205/ว 1894

คณะวิทยาการอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
181 ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสมะมีแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

15 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
เรียน ดร.อิสมาอีล ราบอบ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 2 ชุด

ด้วยนางสาวอิสลินต้า หมาดเหต รหัสนักศึกษา 6320420116 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮาติม เอ็งเปีย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะวิทยาการอิสลาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันนิสมัตรอฟี แวะหะมะ)

คณบดีคณะวิทยาการอิสลาม

งานบัณฑิตศึกษา สำนักงานบริหารคณะ
โทรศัพท์ 0 7331 3984, 0 7333 1305 ต่อ 2259, มือถือ 082 8051313
โทรสาร 0 7334 8726
Email: wannisaa.h@psu.ac.th, rsd41@hotmail.com

ที่ อว 68205/ว 1894

คณะวิทยาการอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
181 ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลрусะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

16 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวมีสหลัน สาเอียด ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 2 ชุด

ด้วยนางสาวอัสนินดา หมาดเหตต์ รหัสนักศึกษา 6320420116 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮากีม เอ็งปียา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะวิทยาการอิสลาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันนิสา หะหมะ)

คณบดีคณะวิทยาการอิสลาม

งานบัณฑิตศึกษา สำนักงานบริหารคณะ

โทรศัพท์ 0 7331 3984, 0 7333 1305 ต่อ 2259, มือถือ 082 8051313

โทรสาร 0 7334 8726

Email: wannisaa.h@psu.ac.th, rsd41@hotmail.com

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.มุชีกิต เหมพินิจ

สาขาชำนาญการ บริหารการศึกษา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนดินุสอิสลาม

สถานที่ทำงาน โรงเรียนดินุสอิสลาม 51 ม.2 ต.จะโหนด อ.จะนะ จ.สงขลา 90130

2. ดร.อิสมาอีล ราโอบ

สาขาชำนาญการ การวิจัยและการพัฒนา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยฟาฏอนี

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ต.เขาตวม อ.ยะรัง จ.ปัตตานี 94160

3. นางสาวมัศหัลัน สาเอียด

สาขาชำนาญการ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล

สถานที่ทำงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล อาคารหอสมุดกลางชั้นสอง

โรงเรียนสตูลวิทยา ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล 91000

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นางสาวอิสลินดำ หมาดเหียด

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม คณะวิทยาการอิสลาม

คำนำ

เอกสารการพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน เพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อฝึกอบรมครู เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน ซึ่งเป็นสื่อการฝึกอบรมแบบ ประสมที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน โดยกำหนด เนื้อหาและกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รวมทั้งระบุเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์และแบบทดสอบที่ใช้ฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย ความสามารถของครูที่มีความจำเป็นในการสอน การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนให้ เหมาะสม มีความสามารถในการจัดการชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด ทั้งนี้ใน การจัดทำเอกสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะ ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร ศิษยานุศิษย์และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน หากมีข้อเสนอแนะประการใดกรุณาแจ้ง ผู้จัดทำด้วยเพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้น

นางสาวฮัสลินต้า หมดเขต

คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้จัดทำชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งมีเนื้อหาและส่วนประกอบดังนี้

- เรื่องที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน (30 นาที)
- เรื่องที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ (1 ชั่วโมง)
- เรื่องที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (1 ชั่วโมง)
- เรื่องที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ (1 ชั่วโมง)
- เรื่องที่ 5 การคิดทบทวนกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม (1 ชั่วโมง)
- เรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน (1.5 ชั่วโมง)

การนำชุดฝึกอบรมไปใช้

ข้อควรปฏิบัติในการนำชุดฝึกอบรมไปใช้มีดังนี้

1. ควรศึกษาทำความเข้าใจชุดฝึกอบรมให้เข้าใจอย่างละเอียดและชัดเจน
2. ควรเตรียมสื่อ วัสดุและอุปกรณ์การฝึกอบรมให้พร้อมตามที่ชุดฝึกอบรมกำหนดเพื่อประโยชน์ของผู้เข้าอบรม
3. ดำเนินการอบรมและจัดกิจกรรมตามใบงานควรยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสม หากเวลาไม่พอควรมอบหมายบางกิจกรรมให้ทำเป็นการบ้าน
4. การจัดกิจกรรมทุกครั้ง ต้องจัดให้เป็นไปตามขั้นตอนและกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมเกิดความคิดรวบยอดในแต่ละเรื่อง รวมทั้งสามารถปฏิบัติได้
5. ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมตามใบงานแก่ผู้เข้าอบรม
6. เสนอแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาเพิ่มเติม
7. ควรเคารพผลการปฏิบัติงานตามใบงานของผู้เข้าอบรม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจการดำเนินการของผู้เข้าอบรม ซึ่งผู้เข้าอบรมควรปฏิบัติดังนี้
  - 7.1 รับฟังการชี้แจงจากวิทยากร
  - 7.2 เข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้ ปรัชษาหารือและปฏิบัติงานร่วมกัน
  - 7.3 ศึกษาและปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน
  - 7.4 รับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนสมาชิกวิทยากรเพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน
  - 7.5 รวบรวมผลงานตามใบงานทุกขั้นตอน
8. วิทยากรประเมิน สังเกตพฤติกรรมผู้เข้าอบรมและเน้นการมีส่วนร่วม เช่น ร่วมคิดร่วมทำ และแลกเปลี่ยนนำเสนอชิ้นงาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม.....	ข
สารบัญ.....	ค
หลักการและเหตุผล.....	79
จุดประสงค์ของชุดฝึกอบรม.....	80
เนื้อหาสาระของชุดฝึกอบรม.....	80
ตารางการฝึกอบรม.....	81
รูปแบบการฝึกอบรม.....	82
สื่อประกอบการฝึกอบรม.....	82
การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม.....	82
ชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลด พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งมีแผนการเรียนรู้ ใบกิจกรรม ใบความรู้ แบบบันทึก พฤติกรรม และแบบทดสอบย่อยดังนี้	
- เรื่องที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน.....	83
- เรื่องที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้.....	88
- เรื่องที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์.....	99
- เรื่องที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ.....	105
- เรื่องที่ 5 การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม.....	114
- เรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน.....	124
ตัวอย่างเพื่อให้ครูดูแนวทางการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้การจัดการชั้นเรียน.....	139
- ใบกิจกรรมตัวอย่างการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้ครูได้เห็นภาพมากขึ้น	
แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครู.....	ง
แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรม.....	จ

1. หลักการและเหตุผล

โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาผลการเรียนและพฤติกรรมด้านต่างๆ ของนักเรียนในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 พบว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย(ป.4-6) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมเฉลี่ยลดลงถึงร้อยละ 7.08 ทั้งนี้เมื่อมีการสำรวจ สอบถามข้อมูลจากครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายพบว่าสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลงและไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน เนื่องจากนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลายอย่างในชั้นเรียน อาทิเช่น การก่อกวนเพื่อนในชั้นเรียน การไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย การไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลให้ครูผู้สอนไม่สามารถจัดการชั้นเรียนให้มีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่วางไว้ได้

ซึ่งจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่าการจัดการชั้นเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดสำหรับครูที่จะส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีประสิทธิผลทางการเรียนสูงสุด ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้ปลอดภัยและเรียนรู้ได้อย่างสะดวกสบาย โดยการศึกษาก่อนศตวรรษที่ 21 จะเน้นการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งไปสู่การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน แต่ในศตวรรษที่ 21 การจัดการชั้นเรียนจะหมายรวมถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนเพื่อควบคุมพฤติกรรมที่อาจไม่เหมาะสมของผู้เรียนอีกด้วย(Brophy, 2006) ซึ่งการจัดการชั้นเรียนที่ประกอบไปด้วยศาสตร์ต่างๆ ในการจัดสถานการณ์ที่มีสิ่งรบกวน การจัดการชั้นเรียนเป็นหลักในการจัดห้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนเนื่องจากการจัดการชั้นเรียนมีมุมมองที่หลากหลาย ครูจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยเหล่านี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ในอนาคต ตลอดจนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้และผสมผสานทักษะการจัดการ ส่วนแนวคิดที่ว่าทักษะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถฝึกฝนและเรียนรู้ได้ หากยังไม่ได้รับมอบหมายให้มีความรับผิดชอบในชั้นเรียน ลักษณะแนวคิดเช่นนี้อาจเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง ซึ่ง Jones(2006) ได้วิจัยพบว่าครูใหม่ร้อยละ 40 ตัดสินใจที่จะลาออกจากวิชาชีพครูในช่วง 5 ปีแรกของการสอน โดยที่ครูส่วนมากที่ตัดสินใจลาออกนั้นมีสาเหตุหลักเนื่องจากครูมีปัญหาด้านความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน ดังนั้นทักษะการจัดการชั้นเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ โดย Berliner(1988) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการจัดการชั้นเรียนของครูว่าต้องพัฒนาทักษะด้านนี้ให้ได้ดีกว่าด้านอื่นๆ อีกด้วย ทั้งนี้งานวิจัยของจาร์วอร์ธ กำลังเหลือ (2556) ที่ศึกษาการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการชั้นเรียนคละอายุ โรงเรียนบ้านห้วยหมากแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าเด็กปฐมวัยระหว่างที่ได้รับการจัดการชั้นเรียนคละอายุ พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนทดลอง และระหว่างการจัดการชั้นเรียนคละอายุของเด็กปฐมวัย พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดการชั้นเรียนคละอายุ มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพเราะ เศรษฐธมาน (2556) ที่ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมสมพันธภาพของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านคลองบัว(เอี่ยมแสงโรจน์) พบว่าเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านคลองบัว(เอี่ยมแสงโรจน์)

ก่อนและระหว่าง ได้รับการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม มีพฤติกรรมสัมพันธ์ภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กปฐมวัยระหว่างจัดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม มีพฤติกรรมสัมพันธ์ภาพสูงกว่าก่อนการจัดการชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วมอีกด้วย

ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนและการปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่บทบาทสำคัญในการจัดการชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ของนักเรียน โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะในการจัดการชั้นเรียนรวมทั้งการสร้างชุดกิจกรรมสำหรับการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรวางหาแนวทางในการปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับการจัดทำชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ให้ครูผู้สอนสามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้ลดน้อยลง ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจเสาะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2. จุดประสงค์ของชุดฝึกอบรม

- เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการอบรมด้านการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

3. เนื้อหาสาระของชุดฝึกอบรม

1. ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน
2. ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของและวิธีการการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้
3. ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของและวิธีการการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
4. กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนที่เหมาะสมและนักเรียนมีส่วนร่วม จะช่วยทำให้พฤติกรรมในชั้นเรียนส่งเสริมการเรียนรู้
5. การจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจจะส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน
6. ความคิดมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก ครูจึงต้องเรียนรู้ที่จะมีความคิดทางบวกต่อนักเรียน

7. การสื่อสารทางบวกประกอบด้วย ภาษาท่าทางที่แสดงการยอมรับและคำพูดที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง มากกว่าการตำหนิว่ากล่าวอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อใช้ในการให้แรงเสริมที่เหมาะสมจะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน

8. ความรู้เกี่ยวกับชุดกิจกรรม การจะสร้างชุดกิจกรรมขึ้นมา นั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจความหมายของชุดกิจกรรม ประเภท และจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมเสียก่อน ซึ่งชุดกิจกรรมนั้นประกอบด้วยทฤษฎี คำนิยามและความสำคัญของชุดกิจกรรม

9. กระบวนการสร้างชุดกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ที่มากมาย เช่น การ กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การกำหนดสื่อและกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

4. ตารางการฝึกอบรม

การอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล ประกอบด้วย การฝึกอบรมจำนวน 6 ครั้ง ใช้เวลาในการอบรมครั้งแรก 30 นาที ครั้งต่อไปครั้งละ 1 ชั่วโมงและครั้งสุดท้าย 1 ชั่วโมง 30 นาที รวมเป็นระยะเวลา 6 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดของตารางการฝึกอบรม ดังนี้

ครั้งที่ฝึก	เรื่องที่ฝึกอบรม	กิจกรรมการฝึกอบรม	เวลา (นาที/ชั่วโมง)
เรื่องที่ 1	ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน	อบรมและทดสอบความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน	(30 นาที)
เรื่องที่ 2	การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้	อบรมและทดสอบการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้	(1 ชั่วโมง)
เรื่องที่ 3	การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	อบรมและทดสอบการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	(1 ชั่วโมง)
เรื่องที่ 4	กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	อบรมและทดสอบกติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	(1 ชั่วโมง)
เรื่องที่ 5	การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม	อบรมและทดสอบการคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนการให้แรงเสริม	(1 ชั่วโมง)
เรื่องที่ 6	การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน	อบรมและทดสอบการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน และทำประเมินทักษะและความพึงพอใจ	(1.30 ชม / นาที)

5. รูปแบบการฝึกอบรม

ฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบการอบรมที่มีกิจกรรมเสริม และทดสอบและสังเกตพฤติกรรมผู้อบรม

เรื่องที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน (30 นาที)ความหมาย หลักการแนวคิ
องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน

เรื่องที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ (1 ชั่วโมง)ความหมาย หลักการ
แนวคิ องค์ประกอบของและวิธีการการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

เรื่องที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (1 ชั่วโมง)ความหมาย หลักการ
แนวคิ องค์ประกอบของและวิธีการการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

เรื่องที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ (1 ชั่วโมง)

1. กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนที่เหมาะสมและนักเรียนมีส่วนร่วม จะช่วยให้พฤติกรรมในชั้น
เรียนส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดการสอนที่น่าสนใจจะส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เรื่องที่ 5 การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม (1 ชั่วโมง)

1. ความคิดมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก ครูจึงต้องเรียนรู้ที่จะมีความคิดทางบวกต่อนักเรียน

2. การสื่อสารทางบวกประกอบด้วย ภาษาท่าทางที่แสดงการยอมรับและคำพูดที่แสดง
ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง มากกว่าการตำหนิว่ากล่าวอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อใช้ในการให้แรงเสริมที่
เหมาะสมจะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน

เรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน (1 ชั่วโมง 30 นาที)

ความรู้เกี่ยวกับชุดกิจกรรม การจะสร้างชุดกิจกรรมขึ้นมา นั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจความหมาย
ของชุดกิจกรรม ประเภท และจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมเสียก่อน ซึ่งชุดกิจกรรมนั้น ประกอบด้วย
ทฤษฎี คำนิยามและความสำคัญของชุดกิจกรรม กระบวนการสร้างชุดกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นตอน
ต่างๆ ที่มากมาย เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การ
กำหนดสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

6. สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. ใบความรู้
2. ใบกิจกรรม
3. สื่อคอมพิวเตอร์ Power Point
4. กระดาษบรู๊ฟ ปากกาเมจิก

7. การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม

1. ด้านความรู้ ใช้แบบทดสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลด
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนก่อนและหลังการฝึกอบรม

2. ด้านทักษะ ใช้แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการ
อบรม

3. ด้านความพึงพอใจ ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมสำหรับครูหลังอบรม

เรื่องที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน (30 นาที)

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย หลักการ สาระของการจัดการชั้นเรียน
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมวิเคราะห์ แยกแยะสาระสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน

กิจกรรมอบรม

1. ทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู ก่อนการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน
2. วิทยากรเกริ่นนำ สาระสำคัญ ความหมาย องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน
3. ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมที่ 1 ดังนี้
  - 3.1 สมาชิกแต่ละคู่ศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็น ความหมาย หลักการ แนวคิดองค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม
  - 3.2 แต่ละคู่ประมวลสรุปผลการอภิปรายเป็นแนวคิดของกลุ่มและนำเสนอต่อที่ประชุม
4. วิทยากรเติมเต็มความรู้ ให้กับผู้เข้ารับการอบรมตามใบงานที่ 1

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์

1. ใบความรู้ที่ 1
2. ใบกิจกรรมที่ 1
3. สื่อ Power Point
4. กระดาษบุฟ ปากกาเมจิก

การประเมินผล

1. ตรวจสอบประเมินผลการจัดกิจกรรมตามใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรม

- ความรับผิดชอบ	2	คะแนน
- การวางแผน	2	คะแนน
- การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	2	คะแนน
- ความสามัคคี	2	คะแนน
- ความตั้งใจ/ความกระตือรือร้น	2	คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน	9-10	คะแนน	ดีมาก
- ได้คะแนน	7-8	คะแนน	ดี
- ได้คะแนน	5-6	คะแนน	ปานกลาง
- ได้คะแนน	3-4	คะแนน	น้อย
- ได้คะแนน	2-1	คะแนน	ปรับปรุง

3. ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ใบกิจกรรมที่ 1

1. ผู้เข้าอบรมจับคู่ 2 คน สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 1 ในประเด็นดังต่อไปนี้
  - 1.1 ความหมาย
  - 1.2 หลักการแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับ
  - 1.3 องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน
2. ประมวลสรุปผลแนวคิดของกลุ่ม บันทึกในแบบบันทึกและนำเสนอต่อที่ประชุม

โดยมีกระบวนการจัดการชั้นในใบกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอน	กิจกรรมที่จะสอดแทรกในระหว่างการสอนเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียน/ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1.ทดสอบก่อนการอบรม ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมแบบทดสอบย่อยเรื่องที่ 1
ขั้นดำเนินการสอน	2. วิทยากรเกริ่นนำ สาระสำคัญ ความหมาย องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน 3. ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมที่ 1 ดังนี้ 3.1 สมาชิกแต่ละคู่ศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็น ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม
ขั้นสรุปผล	3.2 แต่ละคู่ประมวลสรุปผลการอภิปรายเป็นแนวคิดของกลุ่มและนำเสนอต่อที่ประชุม 4. วิทยากรเติมเต็มความรู้ ให้กับผู้เข้าอบรมในใบงานที่ 1
ขั้นประเมินผล	5.ทดสอบหลังการอบรม ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนแบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 1

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การจัดการชั้นเรียน

1. ความหมายของการจัดการชั้นเรียน

การจัดการชั้นเรียนในความหมายโดยทั่วไปคือ การจัดสภาพของห้องเรียนที่ส่วนใหญ่เข้าใจกันว่าเป็นการจัดตกแต่งห้องเรียนทางวัตถุหรือทางกายภาพให้มีบรรยากาศน่าเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเท่านั้น ฮอล (Susan Colhrille-Hall: 2004) ได้ให้ความหมายของการจัดการชั้นเรียนไว้ว่า เป็นพฤติกรรมการสอนที่ครูสร้างและคงสภาพเงื่อนไขของการเรียนรู้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลขึ้นในชั้นเรียนซึ่งถือเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ สุรางค์ โค้วตระกูล (2548: 436) ได้อธิบายความหมายของการจัดการห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพว่า หมายถึง การสร้างและการรักษาสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนหรือหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ครูทำเพื่อจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การจัดการชั้นเรียนจึงมีความหมายกว้าง นับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียนตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและการพัฒนาทักษะการสอนของครูให้สามารถกระตุ้น พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

ศศิธร ชันติธรางกูร (2555) ได้กล่าวถึง การจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญด้วยเหตุผล คือ

2.1 การเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้หรือเกิดขึ้นน้อยถ้ามีสิ่งรบกวนในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลาด้วยปัญหาทางด้านพฤติกรรมของนักเรียน

2.2 นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน มีเสียงดังและสิ่งรบกวนหรือการจัดที่นั่งไม่เหมาะสมอาจเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาทางวินัยนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว หรือทำให้นักเรียนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

2.3 การกำหนดคุณลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ล่วงหน้าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการชั้นเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนมีแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยไม่แสดงอาการหรือพฤติกรรมที่จะเป็นการรบกวนการเรียนของผู้อื่น

2.4 ชั้นเรียนที่มีการจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม จะทำให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างเต็มที่โดยไม่เสียเวลากับการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน

2.5 การจัดการชั้นเรียนให้นักเรียนมีวินัยในการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร โดยคำนึงถึงกฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นจึงอาจสรุปความสำคัญของการจัดการชั้นเรียนได้ว่าเป็นการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ รวมถึงการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนตลอดจนบรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษา

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นชัดเจนครบถ้วน
 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน
 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติด้านนั้นเลย ขาดบกพร่องอย่างชัดเจน

ที่	ชื่อ-สกุล	ความรับผิดชอบ (2)	การวางแผน (2)	การมีส่วนร่วม (2)	ความสามัคคี (2)	ความตั้งใจ (2)	รวม (10)	ผลการประเมิน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน 9-10 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดีมาก
- ได้คะแนน 7-8 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดี
- ได้คะแนน 5-6 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับปานกลาง
- ได้คะแนน 3-4 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับน้อย
- ได้คะแนน 2-1 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับที่ต้องปรับปรุง

แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 1

1. ข้อใด คือความหมายของการจัดการในชั้นเรียน ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก. การจัดภูมิทัศน์ที่สวยงามให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
  - ข. การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
  - ค. การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
  - ง. การจัดบรรยากาศภายในชั้นเรียนสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้
2. ข้อใดมิใช่คำตอบเกี่ยวกับการจัดการในชั้นเรียน
  - ก. การมอบหมายงานให้ผู้เรียนค้นคว้าในห้องสมุด
  - ข. การสร้างวินัยภายในและภายนอกชั้นเรียน
  - ค. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน
  - ง. การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในห้องเรียน
3. การจัดสภาพแวดล้อมต้องคำนึงถึงเรื่องใดมากที่สุด
  - ก. กำหนดขอบเขตการเล่นของผู้เรียน
  - ข. พื้นที่โล่งๆ ปราศจากสิ่งของ
  - ค. คำนึงถึงความสะดวกในการสอนของครู
  - ง. ความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
4. ข้อใดมิใช่หลักการสำคัญในการจัดการชั้นเรียน
  - ก. ความเป็นระเบียบ
  - ข. ความปลอดภัย
  - ค. ความสะอาด
  - ง. แหล่งเล่นเกมส์
5. เหตุผลสำคัญมากที่สุดในการจัดการชั้นเรียนตรงกับข้อใด
  - ก. จัดโต๊ะให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยยึดโต๊ะให้มั่นคงเคลื่อนย้ายไม่ได้
  - ข. วางกฎระเบียบในชั้นเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีวินัยและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
  - ค. กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้ล่วงหน้าจะทำให้ห้องเรียนไม่วุ่นวาย
  - ง. จัดห้องเรียนให้สวยงาม สะดวก สะอาด ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

เรื่องที่ 2 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ สาระสำคัญของการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมวิเคราะห์ แจกแจงสาระสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของและวิธีการการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

กิจกรรมอบรม

1. วิทยากรเกริ่นนำหลักการ สาระสำคัญการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้
2. ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละคู่ปฏิบัติใบกิจกรรมที่ 2 ดังนี้
  - 2.1 สมาชิกแต่ละคู่ศึกษาใบความรู้ที่ 2 แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็น ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
  - 2.2 แต่ละคู่ประมวลสรุปเป็นแนวคิดของกลุ่มและนำเสนอต่อที่ประชุม
3. วิทยากรเติมเต็มความรู้ ให้กับผู้เข้ารับการอบรมตามใบกิจกรรมที่ 2

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์

1. ใบความรู้ที่ 1
2. ใบกิจกรรมที่ 2
3. สื่อ Power Point
4. กระดาษขลุ่ย ฟากกาเมจิก

การประเมินผล

1. ตรวจสอบประเมินผลการจัดกิจกรรมตามใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรม

- ความรับผิดชอบ	2 คะแนน
- การวางแผน	2 คะแนน
- การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	2 คะแนน
- ความสามัคคี	2 คะแนน
- ความตั้งใจ/ความกระตือรือร้น	2 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน	9-10 คะแนน	ดีมาก
- ได้คะแนน	7-8 คะแนน	ดี
- ได้คะแนน	5-6 คะแนน	ปานกลาง
- ได้คะแนน	3-4 คะแนน	น้อย
- ได้คะแนน	2-1 คะแนน	ปรับปรุง

3. ทดสอบหลังฝึกอบรม

ใบกิจกรรมที่ 2

1. ผู้เข้าอบรมจับคู่ 2 คน สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 2 ในประเด็นดังต่อไปนี้
หลักการ สำคัญและวิธีการของการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้
2. ประมวลสรุปผลการเป็นแนวคิดของกลุ่มบันทึกในแบบบันทึกและนำเสนอต่อที่ประชุม
โดยมีกระบวนการจัดการชั้นในใบกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอน	กิจกรรมที่จะสอดแทรกในระหว่างการสอนเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียน/ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1. ทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู ก่อนการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 2
ขั้นดำเนินการสอน	2. วิทยากรเกริ่นนำ ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของและวิธีการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ 2.1 ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ 2 ดังนี้ 2.2 สมาชิกแต่ละคู่ศึกษาใบความรู้ที่ 2 แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็น ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม
ขั้นสรุปผล	3. แต่ละคู่ประมวลสรุปผลการอภิปรายเป็นแนวคิดของกลุ่มและนำเสนอต่อที่ประชุม 4. วิทยากรเติมเต็มความรู้ ให้กับผู้เข้าการอบรมตามใบงานที่ 2
ขั้นประเมินผล	5. ทดสอบ ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู หลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนตามแบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 2

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

บรรยากาศการเรียนรู้หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน มีความกระตือรือร้นสนใจในสิ่งที่เรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จึงเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนที่น่าสนใจและจูงใจให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาในการปกครองชั้นเรียนและแก้ปัญหาเรื่องวินัยได้อีกด้วย

การจัดการชั้นเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ครูจะต้องทำในสิ่งต่อไปนี้คือ (Jere Brophy, 1999 : 48)

1. การจัดเก็บ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ในชั้นเรียน
2. การกำหนดลักษณะการเคลื่อนไหวของนักเรียนในชั้นเรียน
3. การกำหนดกฎระเบียบในชั้นเรียนตั้งแต่วันแรกของปีการศึกษา
4. การเริ่มและการสิ้นสุดการสอนด้วยความราบรื่น
5. การจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนในระหว่างชั่วโมงเรียน
6. การจัดการเกี่ยวกับการทำกิจกรรมของนักเรียน เริ่มจากการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจบทเรียน และจัดอุปสรรคหรือสิ่งที่จะรบกวนการเรียนให้มีน้อยที่สุด
7. การดำเนินงานให้การเรียนรู้เป็นไปในทางที่ครูได้กำหนดหรือวางแผนไว้
8. การดำเนินการเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคนงานในหน้าที่ของครูด้านการจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ จึงเป็นงานที่ ครูมีภารกิจสำคัญพอ ๆ กับการจัดการเรียนรู้

1. การจัดการชั้นเรียนด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นการทำงานต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ตลอดจนเป็นการป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรมก่อนที่จะเกิดปัญหาขึ้นจริง แคทรีน เคเซอร์ (Catherine H. Kaser, 2000) ได้สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดชั้นเรียนทางกายภาพไว้ดังนี้

1.1 ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จในการดำเนินงานจัดการชั้นเรียนจากการสังเคราะห์ผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนได้ว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานจัดการชั้นเรียนของครู

1.2 ลักษณะของการจัดชั้นเรียนทางกายภาพที่ดีจากงานวิจัยในปัจจุบันพบว่าการจัดชั้นเรียนทางกายภาพที่ดีนั้นจะสะท้อนลักษณะดังต่อไปนี้

1.2.1 มีการจัดที่ว่างในชั้นเรียนอย่างชัดเจนเพื่อใช้เนกประสงค์และเพื่อให้นักเรียนมั่นใจในการใช้ที่ว่างของตน ตัวอย่างเช่น ชั้นเรียนจะประกอบด้วยพื้นที่ทั้งในส่วนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างพลุกพล่านได้แก่บริเวณที่มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน และที่ว่างส่วนตัวที่นักเรียนจะทำงานได้โดยลำพัง เช่น โต๊ะในแถวของนักเรียนแต่ละคน เป็นต้น

1.2.2 ในชั้นเรียนที่มีนักเรียนมีปัญหาทั้งทางด้านการเรียนและด้านพฤติกรรมอาจแก้ปัญหาได้ด้วยการแยกออกมาอยู่ในที่ว่างมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนสงบ มีสมาธิในการทำงานได้อย่างอิสระ

1.2.3 มีที่ว่างส่วนตัวของนักเรียนแต่ละคน และมีพื้นที่ของนักเรียนทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ จึงควรจัดสถานที่เฉพาะเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนกับครู และอาจจะมีที่ว่างสำหรับจัดเก็บอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ

1.2.4 ลักษณะที่นั่งของนักเรียนเป็นแถวเพื่อสะดวกในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาการ ในขณะที่การจัดที่นั่งแบบกลุ่มจะทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

1.2.5 การจัดชั้นเรียนในบริเวณที่จำกัดและมีการใช้อย่างหนาแน่น เช่น บริเวณที่เหลาดินสอ ที่วางถังขยะหลังห้อง หรือบริเวณที่มีการเรียนการสอน ตลอดจนส่วนที่จะทำให้ นักเรียนถูกรบกวน โดยง่าย ครูควรจัดให้นักเรียนนั่งห่างออกไป

1.2.6 ครูและนักเรียนทั้งชั้นควรมองเห็นกันและกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้ลักษณะของการเคลื่อนไหวในชั้นเรียนนั้น ควรให้ครูมีโอกาสใกล้ชิดนักเรียนได้มากที่สุด

1.2.7 ควรจำกัดสิ่งรบกวนทางการมองเห็นและการได้ยินที่จะมารบกวนความสนใจ และพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งจะทำให้เกิดผลต่อการดำเนินงานในชั้นเรียน

1.2.8 การจัดที่ว่างสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษควรให้นั่งอยู่ใกล้กับครูจะทำให้เกิดผลดี เพราะการทำเช่นนี้ไม่เพียงแต่จะทำให้ครูสามารถจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น หากแต่ยังจะช่วยครูให้สามารถพูดส่งเสริมนักเรียนในทางบวก โดยอนุโลมหรือยินยอมทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมออกมาบ้าง

1.2.9 การจัดชั้นเรียนทางกายภาพที่เป็นระเบียบเรียบร้อยจะมีประโยชน์และทำให้เกิดพลัง เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามสภาพทางกายภาพในชั้นเรียนควรจะเปลี่ยนแปลงได้ตามลักษณะทางวัฒนธรรมและทางภาษาของนักเรียน ซึ่งควรจะเป็นไปตามความต้องการเฉพาะ

1.3 สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดที่นั่งของนักเรียนและครู

1.3.1 การจัดที่นั่งของนักเรียนนั้น สิ่งสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึง คือ การเลือกรูปแบบการจัดโต๊ะนักเรียนให้เหมาะสมกับวิธีการสอนของครู และการจัดที่ว่างสำหรับการเคลื่อนที่ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม ถ้าชั้นเรียนใดมีผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอยู่ด้วย ครูควรพิจารณาจัดที่นั่งสำหรับผู้เรียนเหล่านี้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน เช่น ผู้เรียนที่มีปัญหาทาง สายตาควรนั่งหน้าชั้น ผู้เรียนที่มีปัญหาออทิสติกควรนั่งใกล้ครู เป็นต้น อย่างไรก็ตามการจัดที่นั่งให้ผู้เรียนในชั้นเรียน แมคเล็ด ฟิชเชอร์ และฮูเวอร์ (Joyce McLeod, Jan Fisher and Ginny Hoover, ๒๐๐๓: 6) ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) ต้องเหมาะสมกับรูปแบบการสอนของครูหรือกิจกรรมที่ครูใช้บ่อยๆ
- 2) จะต้องยืดหยุ่น ดังนั้นผู้เรียนจะสามารถจัดโต๊ะเรียนในแบบอื่นๆ ได้สะดวก

รวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรม

3) จะต้องมิต่างสำหรับการเคลื่อนที่ มีที่เก็บของและที่ตั้งวางอุปกรณ์

4) จัดให้มิต่างและที่ส่วนตัวสำหรับผู้เรียนแต่ละคน

ทั้งนี้ครูควรพิจารณาและใช้ความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการกำหนดรูปแบบของการจัดที่นั่งสำหรับนักเรียนและของครูในชั้นเรียนตลอดจนการจัดที่นั่งเสริมสำหรับการทำงานกิจกรรมพิเศษ หรือการจัดที่นั่งสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนแบบเรียนรวม

1.3.2 การจัดที่นั่งสำหรับครูการจัดโต๊ะและที่นั่งของครูถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มี

อิทธิพลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน เช่นเดียวกัน แมคเล็ด พิซเซอร์และฮูเวอร์ เสนอแนะแนวทางในการพิจารณาไว้ดังนี้ (Joyce McLeod et.al., 2003: 9)

1) การจัดที่นั่งครูไว้หลังห้องเรียน จะเป็นการส่งเสริมบรรยากาศของการเรียนที่เน้นนักเรียน ในขณะที่เดียวกันครูสามารถทำงานของตนเองและสามารถจับตาดูพฤติกรรมของนักเรียนไปด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถพูดคุยกับครูได้โดยที่เพื่อนไม่ได้สังเกตเห็นอีกด้วย

2) การจัดที่นั่งครูไว้หน้าห้องเรียน เป็นการส่งเสริมบรรยากาศของชั้นเรียนแบบมีการควบคุม และครูสามารถมองเห็นความเป็นไปสภาพของห้องเรียนทั่วทั้งห้องในขณะที่ครูสั่งให้นักเรียนทำงาน แต่การจัดที่นั่งเช่นนี้ครูจะไม่สามารถพูดคุยกับนักเรียนเป็นการส่วนตัวได้

3) การจัดที่นั่งครูไว้กลางห้องท่ามกลางที่นั่งของนักเรียน การจัดเช่นนี้เป็นการส่งเสริมบรรยากาศของการที่ครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะอาด นักเรียนสามารถมายังโต๊ะครูได้ง่าย แต่การจัดที่นั่งเช่นนี้ครูไม่สามารถพูดคุยกับนักเรียนเป็นการส่วนตัวได้

4) การจัดที่นั่งครูไว้นอกห้องเรียน ทำให้เห็นว่าครูมีที่ทำงานเป็นส่วนตัว ดังนั้นการพูดคุยกับนักเรียนเป็นการเฉพาะจึงสามารถทำได้อย่างสะดวกแต่อาจมีปัญหาด้านการดูแลพฤติกรรมนักเรียน

ไม่ว่าครูจะจัดที่นั่งของตนเองอยู่ที่ใดของห้องเรียนสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ครูควรคำนึงคือการจัดสิ่งของที่อยู่บนโต๊ะของครูด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่รกรุงรังเพราะนอกจาก จะได้รับคำชื่นชมจากผู้พบเห็นแล้วยังเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านความมีระเบียบอีกด้วย

1.4 การจัดตกแต่งห้องเรียน นอกเหนือจากการจัดที่นั่งสำหรับนักเรียนและครูแล้ว การจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามเป้าหมายของบทเรียนในแต่ละวันได้เป็นอย่างดี คือการจัดตกแต่งส่วนอื่นๆ ของห้องเรียน ได้แก่ การจัดมุมส่งเสริมความรู้ มุมอ่านหนังสือ ศูนย์การเรียน ป้าย นิเทศ เป็นต้น การจัดตกแต่งห้องเรียนหรือการจัดมุมเสริมประสบการณ์ในแต่ละระดับชั้น ครูควร พิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละวัย ดังนี้

1.4.1 ห้องเรียนระดับอนุบาลจะต้องมีมุมเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริม พัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน จึงต้องตกแต่งด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นของจริงเสมือนจริงหรือสิ่งจำลองที่มีขนาดย่อส่วนที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของนักเรียน และควรมีลักษณะยึดหยุ่นคล้ายบ้านมากที่สุด นักเรียนควรนั่งทำงานกับพื้นหรืออาจมีโต๊ะเก้าอี้ ที่มีขนาดเล็กเหมาะสมกับวัยห้องเรียนควรประกอบด้วยมุมเสริมประสบการณ์และ

1.4.2 ห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษา การจัดมุมเสริมประสบการณ์ในห้องเรียนอาจประกอบด้วย มุมอ่านหนังสือ มุมเกม มุมวิทยาศาสตร์ สิ่งที่สำคัญคือเป็นมุมที่มีกิจกรรมหรือแหล่งการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร เช่น มุมคณิตศาสตร์ มุม วิทยาศาสตร์ มุมภาษาไทย มุมภาษาอังกฤษ มุมสังคมศึกษา มุมศิลปะ โดยมุมต่าง ๆ เหล่านี้ครูอาจจัดรวมกันเป็นมุมเสริมประสบการณ์หรือทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่สัมพันธ์กับบทเรียน องค์ประกอบในมุมต่างๆ นั้น

1.4.3 ห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูอาจจัดมุมเสริมประสบการณ์ได้เช่นเดียวกับการจัดห้องเรียนระดับประถมศึกษา แม้ว่าทางโรงเรียนจัดเป็นห้องเรียนเฉพาะวิชา เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น ห้องเรียนระดับมัธยมนี้อาจมีมุมเสริมประสบการณ์ มุมอ่าน เกมการศึกษา เป็นมุมที่จัดให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กำลังเรียนเพิ่มเติมจากที่ครูสอน

อย่างไรก็ตามการจัดการชั้นเรียนทางกายภาพของโรงเรียนในบ้านเรานั้น มีสภาพ ลักษณะ และมีข้อจำกัด แตกต่างอยู่มากทั้งทางด้านขนาดของห้องเรียน จำนวนนักเรียนในชั้นที่มีจนมากเกินไป รวมถึงข้อจำกัดทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้วยเหตุนี้ครูมีอาชีพจึงควรใช้ดุลพินิจในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. การจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา

การจัดการชั้นเรียนนอกเหนือจากการสร้างบรรยากาศทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว สิ่งที่ครูมีอาชีพควรต้องศึกษาพัฒนาความสามารถของตนอยู่ตลอดเวลา คือ การจัดการสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งเสริมความสนใจ ความเข้าใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน รวมถึงการจัดสิ่งต่างๆ ที่รบกวนหรือยับยั้งการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งก็ได้แก่ การจัดการสิ่งแวดล้อมทางด้านจิตวิทยานั้นเอง จึงเป็นหน้าที่ของครูมีอาชีพที่จะต้องจัดการด้านต่างๆ ในชั้นเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดี

2.1 ความหมายของการจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา

การจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา หมายถึงการจัดการเกี่ยวกับความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมของนักเรียนโดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมระเบียบวินัยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งให้นักเรียนสามารถพัฒนาได้อย่างสูงสุด บรรยากาศทางจิตวิทยาในแต่ละชั้นเรียนจึงขึ้นอยู่กับแนวคิดหรือความเชื่อในการจัดการศึกษาของครูหรือของสังคมในแต่ละยุคสมัยว่ามุ่งให้นักเรียนมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนอย่างไร เช่น ต้องการให้ห้องเรียนเงียบสงบเพื่อให้นักเรียนทุกคนตั้งใจเรียนและมุ่งอยู่กับการทำงานตรงหน้าให้สำเร็จ ซึ่งบางครั้งห้องเรียนสงบเรียบร้อยอาจทำให้นักเรียนบางคนไม่มีความสุขและอาจเกิดปัญหาการหนี

บทบาทการเป็นผู้นำของครูแต่ละประเภทจะมีผลต่อความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนและยิ่งไปกว่านั้นอาจมีผลต่อความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อผู้อื่นหรือต่อตนเองอีกด้วย ไครก เคอร์ (Dreikurs อ้างถึงใน Eby, 1998: 39-40) แบ่งประเภทของลักษณะของบุคลิกภาพและบทบาทการเป็นผู้นำของครูเป็น 3 ประเภทดังนี้

1) ครูที่มีลักษณะเผด็จการ (autocratic teacher) ครูที่มีลักษณะเช่นนี้เชื่อว่าตนเองมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินการใดๆ ในชั้นเรียนตั้งแต่การจัดตกแต่งห้องเรียนทางกายภาพเพื่อการจัดระเบียบในชั้นเรียน การจัดตารางเรียนที่ไม่ยืดหยุ่น จากความคิดเช่นนี้ครูจึงมีความรับผิดชอบที่จะ

กำหนดกฎระเบียบทั้งหมดของชั้นเรียนซึ่งรวมถึงการกำหนดบทลงโทษแก่นักเรียนที่ประพฤติผิดกฎด้วยตัวของครูเอง

2) ครูที่มีลักษณะปล่อยปะละเลย (permissive) ครูประเภทนี้จะมีลักษณะโอนอ่อนผ่อนตาม และไม่มีพลัง ในชั้นเรียนอาจมีกฎระเบียบเพียงเล็กน้อยให้นักเรียนได้ปฏิบัติและไม่ได้ให้ความสนใจกับการที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ การลงโทษของครูประเภทนี้มักจะให้อภัย ไม่ค่อยเอาจริงเอาจังกับนักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบและดูเหมือนว่าครูจะไม่มีอำนาจมากเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนทำงานตามที่ครูกำหนด

3) ครูที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย (Democratic style) ครูที่เป็นประชาธิปไตยจะไม่มีลักษณะของความเป็นเผด็จการหรือปล่อยปะละเลย แต่จะมีความมั่นคงมีเหตุผลเกี่ยวกับความคาดหวังของตนที่มีต่อการเรียนรู้และการแสดงพฤติกรรมของเด็ก ครูจะใช้การอภิปรายร่วมกับนักเรียนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียน

ดังนั้นจึงเห็นได้ชัดว่าครูมืออาชีพจึงควรเป็นครูที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยเพราะจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างบุคลิกของการมีความมั่นใจในตนเองให้แก่นักเรียน รวมทั้งเพื่อจะได้มีส่วนในการปลูกฝังเจตคติและความเป็นประชาธิปไตยให้แก่เรียนอีกด้วย

2.3.3 เทคนิคและทักษะการสอนของครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิค และทักษะการสอนของครูล้วนมีอิทธิพลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนได้ทั้งสิ้น การสร้างแรงจูงใจ การแปรเปลี่ยนความสนใจ การเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะทำให้เด็กไม่เบื่อเมื่อ เทียบกับการที่ครูใช้วิธีสอนแบบเดียวเป็นระยะเวลายาวนานจนเกินไป เช่นการใช้วิธีสอนแบบ บรรยาย ทำให้เด็กอาจเรียนรู้ได้ไม่เท่ากับที่ครูตั้งใจจะสอนเพราะเด็กเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจ เรียน อาจชวนเพื่อคุยหรือแกล้งเพื่อนกลายเป็นปัญหาในชั้นเรียนที่ครูจะต้องจัดการซึ่งแท้ที่จริงแล้ว สาเหตุสำคัญอาจอยู่ที่ตัวครูเองก็เป็นได้ ดังนั้นวิธีการหนึ่งที่ครูควรจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการชั้นเรียนคือ การที่ครูจะต้องเตรียมการสอนโดยยึดหลักที่สำคัญในการพิจารณาเลือกใช้วิธี สอนที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้ควรเลือกใช้ทักษะ และเทคนิคการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียนมากขึ้น ดังนี้

1) การสร้างแรงจูงใจในบทเรียน ความสนใจหรือความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องใดๆ สำหรับนักเรียนอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาหรือเพียงบางครั้ง บางเรื่องหรืออาจไม่เกิดขึ้นเลย แตกต่างกันไปไปตามลักษณะวัยและความสามารถของเด็กแต่ละคน ครูจึงควรสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กอย่างต่อเนื่อง บทบาทของครูในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนเช่น การเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะสามารถจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งยังเป็นส่งเสริมชั้นเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อีกด้วย

2) จัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบการสอนที่หลากหลายและใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผน หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนใช้ทักษะทางสังคมเช่น นักเรียนใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ เป็นต้น

3) การแปรเปลี่ยนวิธีสอนให้หลากหลาย เช่นการเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ การเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนหรือการใช้แหล่งหรือสื่อการเรียนรู้หลายประเภท

4) การกำหนดงานให้นักเรียน ปฏิบัติระหว่างเรียนที่สอดคล้องกับบทเรียนและตรงตามความสนใจของนักเรียนและเนื้อหาวิชาที่เรียน

2.3.4 การสร้างกฎระเบียบร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน

การกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียน ถือเป็นสิ่งจำเป็นและเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการในชั้นเรียนของครู ไม่ว่าจะกฎระเบียบเหล่านั้นจะกำหนดขึ้นจากครูเอง จากความร่วมมือกันระหว่างครูกับนักเรียนหรือจากนักเรียนที่สามารถกำหนดกฎกติกาของการอยู่ร่วมกันขึ้นเองโดยการแนะนำหรือการมีครูเป็นที่ปรึกษา ทั้งนี้ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบในชั้นเรียนจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น ปราศจากอุปสรรคด้วยศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ในตนเอง ทั้งยังเป็นการวางพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตยเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอีกด้วย แนวทางการปฏิบัติจริงในชั้นเรียนเกี่ยวกับการกำหนดกฎระเบียบที่เหมาะสมครูที่เป็นครุมืออาชีพอาจดำเนินการได้มีดังนี้

1) ในช่วงสัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา ครูอาจเริ่มต้นด้วยการกำหนดความคาดหวังของครูที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็กทั้งในด้านการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ซึ่งความคาดหวังเหล่านี้อาจรวมถึงการแจ้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรซึ่งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้แล้วในหลักสูตร นอกจากนี้ครูอาจกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กเพิ่มเติมจากลักษณะเฉพาะของเด็กในแต่ละวัยที่เป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

2) กำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียนโดยระบุเป็นข้อๆ แนวทางในการกำหนดกฎระเบียบที่นักเรียนในแต่ละชั้นเรียนจะต้องปฏิบัติตามนั้นครูอาจทำได้ดังนี้

2.1) เขียนด้วยข้อความที่สั้นกระชับเข้าใจง่ายและครอบคลุมการกำหนดกฎระเบียบหากเขียนด้วยถ้อยคำที่ยากและซับซ้อนเกินไปทำให้เด็กเข้าใจสับสนหรือจดจำยากก็อาจทำให้เด็กไม่สนใจที่จะปฏิบัติตาม

2.2) ควรเป็นกฎระเบียบที่ครูเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นจริง ๆ และเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนของนักเรียน เช่น การเคารพในสิทธิของผู้อื่น ไม่ส่งเสียง ดังรบกวนเพื่อน การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

2.3) ควรเป็นกฎระเบียบที่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ต้องการจะบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เพราะกฎกติกาในชั้นเรียนส่วนใหญ่กำหนดขึ้น เพื่อมุ่งให้นักเรียนได้สามารถพัฒนาความสามารถทางการเรียนให้บรรลุจุดประสงค์การจัดการชั้นเรียนจึงเป็นการขจัด สิ่งที่จะเป็นอุปสรรคที่จะรบกวนการเรียนรู้ของเด็กให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดโดยมีครูคอยดูแลช่วยเหลือ

2.4) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาปรับปรุง กฎระเบียบ กติกาของห้องเรียน ครูอาจเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียนในระยะแรกของการเรียนหรือระยะต้นปีการศึกษาแต่ในระยะเวลาต่อมาเมื่อนักเรียนและครูเริ่มคุ้นเคยวิธีเรียนและวิธีสอนของแต่ละฝ่ายแล้ว นักเรียนอาจมีบทบาทมากขึ้นในการปรับปรุงกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน เช่นการที่ครูกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียนสายไว้แต่เมื่อพบว่านักเรียนในชั้นเรียนทุกคนไม่ได้ประพฤติผิดกฎในข้อนี้เลยและทุกคนมีความกระตือรือร้นที่

อาจจะเข้าห้องเรียนทุกครั้ง กฎระเบียบข้อนี้จึงไม่จำเป็นสำหรับเด็กกลุ่มนี้อีกต่อไป โดยอาจจะมีการเพิ่มเติมกฎระเบียบอื่นที่นักเรียนเห็นว่าจำเป็นเช่น การไม่แย่งกันพูด หรือพูดเสียงดังจนเกินไป เป็นต้น

2.5) กฎระเบียบที่ดีควรจะระบุผลที่ตามมาของการไม่ปฏิบัติตามกฎซึ่งอาจเรียกว่าเป็นบทลงโทษ อาจเป็นเงื่อนไขหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างนักเรียนเช่นการให้ทำงานเพิ่มการช่วยเหลือเพื่อนมากขึ้นโดยบทลงโทษที่กำหนดขึ้นควรเป็นที่ยอมรับของนักเรียนและอาจจะต้องพิจารณาการเปลี่ยนแปลงบทลงโทษโดยใช้วิธีการใหม่ๆ ในขณะเดียวกันนักเรียนที่มีความประพฤติดีปฏิบัติตามกฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอก็ควรได้รับการยกย่องชมเชยตาม วาระโอกาสที่เหมาะสม เพื่อเป็นการเสริมแรงให้เด็กเหล่านี้ได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

2.3.5 การสื่อสารกับนักเรียน การใช้การสื่อสารกับนักเรียนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญเพื่อให้ครูมีอาชีพสามารถจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนทั้งเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่ครูสามารถใช้ในการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสื่อสารของครูกับนักเรียนทั้งในระหว่างการดำเนินการสอนหรือการดูแลเด็กในระหว่างการปฏิบัติงานกลุ่มหรือการทำงานตามลำพัง

สรุป บุคลิกภาพของครูที่เป็นกันเองและความสามารถในการสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจยอมรับกฎระเบียบและกติกาของการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน ถือเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมีอาชีพที่จะสามารถดำเนินการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นชัดเจนครบถ้วน
 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน
 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติด้านนั้นเลย ขาดบกพร่องอย่างชัดเจน

ที่	ชื่อ-สกุล	ความรับผิดชอบ (2)	การวางแผน (2)	การมีส่วนร่วม (2)	ความสามัคคี (2)	ความตั้งใจ (2)	รวม (10)	ผลการประเมิน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน 9-10 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดีมาก
- ได้คะแนน 7-8 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดี
- ได้คะแนน 5-6 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับปานกลาง
- ได้คะแนน 3-4 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับน้อย
- ได้คะแนน 2-1 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับที่ต้องปรับปรุง

แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 2

1. ลักษณะการจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด ตรงกับข้อใด
  - ก. จัดมุมต่างๆในชั้นเรียนให้มีความสะดวกเคลื่อนไหวได้สะดวกและรวดเร็ว
  - ข. ตกแต่งให้ห้องเรียนสวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
  - ค. ควบคุมแสงสว่างในห้องเรียนเพื่อช่วยให้มีการถนอมสายตาผู้เรียน
  - ง. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการในห้องเรียน
2. การบริหารจัดการในชั้นเรียนเชิงจิตวิทยาตรงกับข้อใดมากที่สุด
  - ก. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน
  - ข. การจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสม
  - ค. การจัดครูเข้าสอน เข้าชั้นเรียนให้เหมาะสม
  - ง. การจัดการเกี่ยวกับความรู้สึก เจตคติและ พฤติกรรมของนักเรียน
3. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ย่อมเกิดผลต่อพฤติกรรมของใครมากที่สุด
  - ก. ครู
  - ข. นักเรียน
  - ค. ผู้บริหาร
  - ง. ครูและนักเรียน
4. แนวทางและหลักการในการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนให้มีวินัย ตรงกับข้อใด
  - ก. ครูต้องเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนในทุกเรื่องของพฤติกรรม
  - ข. ครูต้องร่วมมือกับผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาประสบการณ์
  - ค. ครูและผู้เรียนต้องทำข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกันภายในห้องเรียน
  - ง. ครูต้องวางแผนงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกภาคเรียน
5. การดูแลและควบคุมชั้นเรียน หมายถึงข้อใด
  - ก. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนโดยการใช้อำนาจในการปกครอง
  - ข. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนจากการเล่นของผู้เรียน
  - ค. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนโดยการลงโทษผู้เรียน
  - ง. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนด้วยความเรียบร้อยในทุกสถานการณ์

เรื่องที่ 3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์(1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ สาธารณะสำคัญของการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมวิเคราะห์ แจกแจงสาธารณะสำคัญของการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของและวิธีการการจัดการชั้นเรียน

กิจกรรมอบรม

1. วิทยากรเกริ่นนำ หลักการ สาธารณะสำคัญของการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
2. ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ โดยให้ผู้เข้าอบรมแต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมที่ 3 ดังนี้
  - 2.1 สมาชิกแต่ละคู่ศึกษาใบความรู้ที่ 3 แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็น ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม
  - 2.2 แต่ละคู่ประมวลสรุปผลเป็นแนวคิดของกลุ่มและนำเสนอต่อที่ประชุม
3. วิทยากรเติมเต็มความรู้ ให้กับผู้เข้ารับการอบรมตามใบงานที่ 3

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์

1. ใบความรู้ที่ 1
2. ใบกิจกรรมที่ 3
3. สื่อ Power Point
4. กระดาษขลุ่ย ปากกาเมจิก

การประเมินผล

1. ตรวจสอบผลการจัดกิจกรรมตามใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรม

- ความรับผิดชอบ	2 คะแนน
- การวางแผน	2 คะแนน
- การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	2 คะแนน
- ความสามัคคี	2 คะแนน
- ความตั้งใจ/ความกระตือรือร้น	2 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน	9-10 คะแนน	ดีมาก
- ได้คะแนน	7-8 คะแนน	ดี
- ได้คะแนน	5-6 คะแนน	ปานกลาง
- ได้คะแนน	3-4 คะแนน	น้อย
- ได้คะแนน	2-1 คะแนน	ปรับปรุง

3. ทดสอบหลังฝึกอบรม

ใบกิจกรรมที่ 3

1. ผู้เข้าอบรมจับคู่ 2 คน สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 3
ในประเด็นดังต่อไปนี้

หลักการ สาธารณะสำคัญ และวิธีการของการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2. ประมวลสรุปผลการเป็นแนวคิดของกลุ่มบันทึกในแบบบันทึกและนำเสนอต่อที่ประชุม โดยสรุป
เป็นรูปตาราง ตามขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

โดยมีกระบวนการจัดการชั้นในใบกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอน	กิจกรรมที่จะสอดแทรกในระหว่างการสอน เพื่อควบคุม พฤติกรรมของผู้เรียน/ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1.ทดสอบ ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู ก่อน การอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการ สร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 3
ขั้นดำเนินการสอน	2. วิทยากรเกริ่นนำ หลักการ สาธารณะสำคัญของการจัดการชั้น เรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 2.1 ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละคู่ ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ 3 ดังนี้ 2.2 สมาชิกแต่ละคู่ศึกษาใบความรู้ที่ 3 แล้วร่วมกันอภิปรายใน ประเด็น ความหมาย หลักการแนวคิด องค์ประกอบของการ จัดการชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม
ขั้นสรุปผล	3. แต่ละคู่ประมวลสรุปผลการอภิปรายเป็นแนวคิดของกลุ่มและ นำเสนอต่อที่ประชุม 4. วิทยากรเติมเต็มความรู้ให้กับผู้เข้าอบรมตามใบงานที่ 3
ขั้นประเมินผล	5.ทดสอบหลังการอบรม ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ของครู หลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูตาม แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 3

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง การจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จากการวิจัยการจัดการชั้นเรียน Kounin ได้วิเคราะห์ติดตามผลและพบว่าครูที่สามารถจัดการชั้นเรียนได้ดีและสามารถป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้นั้น จะแสดงออกถึงพฤติกรรมที่สำคัญ ดังนี้ (Clifford, 1997 และ ศศิธร ชันติธรางกูร, 2551)

1. ความรอบรู้ (Withitness) หมายถึง ครูตระหนักและรับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกส่วนของชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องแม้กระทั่งในขณะที่ครูทำงานกับนักเรียนกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลและแสดงให้เห็นถึงการติดตามพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาระเบียบวินัยที่อาจเกิดขึ้นในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามการที่พฤติกรรม withitness จะมีผลต่อการป้องกันปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนได้นั้นขึ้นอยู่กับความรู้สึกของนักเรียนในขณะนั้นว่า ครูรับรู้ถึงพฤติกรรมที่เขาแสดงออกหรือไม่ หากนักเรียนมีความเชื่อว่า ครูไม่สามารถรับรู้ในสิ่งผิดปกติที่เขา กำลังกระทำ พฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ก็อาจเกิดขึ้นในชั้นเรียน ดังนั้น ครูจะต้องระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทันทีที่นักเรียนแสดงออกมา และพยายามให้นักเรียนรู้สึกและมีความเชื่อว่า ครูสามารถติดตามพฤติกรรมของนักเรียนได้ตลอดเวลา

2. แรงกระตุ้น (Momentum) หมายถึง ครูมีทักษะในการส่งสัญญาณให้นักเรียนที่กำลังแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อดึงความสนใจของเด็กให้กลับมาอยู่ที่บทเรียน สำหรับชั้นเรียนที่มีบรรยากาศ momentum ครูจะมีทักษะการจัดการชั้นเรียน ดังนี้

- ก) ครูสามารถให้บทเรียนดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง
- ข) ครูสามารถสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลา
- ค) ครูสามารถสร้างบรรยากาศให้นักเรียนรู้สึกอยากเกี่ยวพันกับการเรียนตลอดเวลา
- ง) ครูสามารถทำให้นักเรียนทุกคนตั้งใจเรียน

3. การทับซ้อน (Overlapping) หมายถึงการจัดการที่ครูสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้มากกว่าหนึ่งอย่างในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรับมือขอต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคนในขณะเดียวกันในการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้เกิดบรรยากาศการทับซ้อน นอกเหนือที่ได้กล่าวมาแล้วครูจะต้องมีความสามารถดังนี้

- ก) ครูสามารถรับมือกับปัญหาพฤติกรรมการเรียนรู้ต่างๆ พร้อมกัน
- ข) ครูไม่จำเป็นต้องหยุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่กำลังดำเนินการเพื่อไปจัดการกับกิจกรรมอื่นๆ
- ค) ครูชี้แจงให้กลุ่มดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่องก่อนที่ครูจะไปดูแลอีกกลุ่มหนึ่ง

4. ความหลากหลาย (Variety) หมายถึง การเปลี่ยนกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้สนใจบทเรียน นอกจากนั้น ความหลากหลายในการสอนของครูอาจแสดงออกในพฤติกรรมต่อไปนี้ เช่น ครูแทรกประเด็นที่หลากหลายเข้าในเนื้อหาที่กำลังสอน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก และไม่ใช้วิธีการสอนวิธีเดียว

5. ความท้าทาย (Challenge) หมายถึงการมอบหมายงานที่ยากพอที่จะท้าทายความสามารถของนักเรียน และเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม Clifford (1997) กล่าวว่างานที่มีความท้าทายสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกของความสำเร็จมากกว่างานที่เป็นกิจวัตรประจำ และการมอบหมายงานที่มีความท้าทายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคนไม่ใช่สิ่งที่ยากเพราะงานเดียวกันอาจจะยากสำหรับบางคนแต่อาจจะง่ายสำหรับคนอื่นอีกกลุ่มหนึ่ง

6. Smoothness (ความราบรื่น) หมายถึง ครูสามารถเปลี่ยนหัวข้อ เรื่องที่สอนหรือเปลี่ยนกิจกรรมในระหว่างบทเรียนด้วยความราบรื่นและต่อเนื่องโดยไม่สะดุด ลัดดา บุญทรง (2547) อธิบายครูที่มีความสามารถที่จะรักษาระดับความสนใจและความใส่ใจในบทเรียนที่ครูกำลังสอนอย่างราบรื่น ทั้งนี้ครูผู้สอนสามารถสอดแทรกกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียนหรือช่วยปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น

กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอน	กิจกรรมที่จะสอดแทรกในระหว่างการสอนเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียน/ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	ชี้แจงกฎ กติกาของห้องเรียน การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน การสอน การจัดโต๊ะเก้าอี้
ขั้นดำเนินการสอน	การสื่อสารทางบวก การแสดงความรอบรู้ในพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนมั่นใจว่าครูรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและนักเรียนก็จะไม่กล้าแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ความสามารถในการควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ได้มากกว่า ๑ กิจกรรม ความสามารถในการรับมือกับปัญหา การสร้างแรงกระตุ้นโดยการส่งสัญญาณทางกายหรือวาจา เพื่อดึงความสนใจของนักเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย การมอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถของนักเรียนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้สนใจบทเรียน ครูสามารถเปลี่ยนหัวข้อหรือกิจกรรมในระหว่างที่สอนอย่างราบรื่นโดยไม่สะดุดและไม่ทำให้ความสนใจของนักเรียนหักเหไป/รบกวนสมาธิทางการเรียน
ขั้นสรุปผล	ความสามารถในการดึงดูดความสนใจนักเรียนทั้งห้อง(Group Focus) โดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง เช่น สรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานขรุฟเพื่อให้ทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกันจะช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้
ขั้นประเมินผล	การสุ่มถามคำถาม หรือการถามนักเรียนที่ไม่สนใจบทเรียน การชื่นชมนักเรียนที่ตอบได้เพื่อเป็นการเสริมแรงเชิงบวก

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นชัดเจนครบถ้วน
 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน
 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติด้านนั้นเลย ขาดบกพร่องอย่างชัดเจน

ที่	ชื่อ-สกุล	ความรับผิดชอบ (2)	การวางแผน (2)	การมีส่วนร่วม (2)	ความสามัคคี (2)	ความตั้งใจ (2)	รวม (10)	ผลการประเมิน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน 9-10 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดีมาก
- ได้คะแนน 7-8 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดี
- ได้คะแนน 5-6 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับปานกลาง
- ได้คะแนน 3-4 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับน้อย
- ได้คะแนน 2-1 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับที่ต้องปรับปรุง

แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 3

1. ลักษณะการจัดชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามแนวคิดของ Kounin ไม่มีข้อใด
  - ก. ความรอบรู้
  - ข. ความร่วมมือ
  - ค. แรงกระตุ้น
  - ง. ความราบรื่น
2. ตัวบ่งชี้ใดแสดงถึงการจัดการชั้นเรียนโดยอาศัยหลักการของ Smoothness (ความราบรื่น)
  - ก. ครูมอบหมายงานที่ทำหายุความสามารถของนักเรียน
  - ข. ครูสามารถส่งสัญญาณเพื่อดึงความสนใจของนักเรียนให้กลับมาอยู่ที่บทเรียน
  - ค. ครูใช้สื่อประกอบการสอนที่หลากหลาย
  - ง. ครูสามารถเปลี่ยนกิจกรรมในระหว่างบทเรียนได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่สะดุด
3. ตัวบ่งชี้ใดแสดงถึงการจัดการชั้นเรียนโดยอาศัยหลักการของ แรงกระตุ้น (Momentum)
  - ก. ครูมอบหมายงานที่ทำหายุความสามารถของนักเรียน
  - ข. ครูสามารถส่งสัญญาณเพื่อดึงความสนใจของนักเรียนให้กลับมาอยู่ที่บทเรียน
  - ค. ครูใช้สื่อประกอบการสอนที่หลากหลาย
  - ง. ครูสามารถเปลี่ยนกิจกรรมในระหว่างบทเรียนได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่สะดุด
4. ตัวบ่งชี้ใดแสดงถึงการจัดการชั้นเรียนโดยอาศัยหลักการของ ความหลากหลาย (Variety)
  - ก. ครูมอบหมายงานที่ทำหายุความสามารถของนักเรียน
  - ข. ครูสามารถส่งสัญญาณเพื่อดึงความสนใจของนักเรียนให้กลับมาอยู่ที่บทเรียน
  - ค. ครูใช้สื่อประกอบการสอนที่หลากหลาย
  - ง. ครูสามารถเปลี่ยนกิจกรรมในระหว่างบทเรียนได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่สะดุด
5. ตัวบ่งชี้ใดไม่ได้แสดงถึงการจัดการชั้นเรียนโดยอาศัยหลักการของ ความรอบรู้ (Withitness)
  - ก. นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูมีตาอีกสองดวงอยู่ด้านหลัง
  - ข. ครูสามารถรับมือกับปัญหาพฤติกรรมการเรียนรู้ต่างๆ พร้อมกัน
  - ค. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ถูกติดตามโดยครูตลอดเวลา
  - ง. นักเรียนถูกตักเตือนโดยครูเสมอเมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ไม่พึงประสงค์

เรื่องที่ 4 กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. เข้าใจและนำกติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดการพฤติกรรมในชั้นเรียนได้
2. กำหนดแนวทางในการเตรียมการสอนที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนได้

สาระสำคัญ

1. กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียนที่เหมาะสมและนักเรียนมีส่วนร่วม จะช่วยทำให้พฤติกรรมในชั้นเรียนส่งเสริมการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจจะส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

กิจกรรม

- 1) วิทยากรร่วมกับทุกคนกำหนดกติกาของการฝึกอบรมเขียนลงใน Flip chart (10 นาที)
- 2) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน อภิปรายกติกาที่ดีและวิธีการทำให้กติกาเป็นจริง โดยการใช้การสนทนาอย่างมีสติตามใบกิจกรรม 4.1(10 นาที)
- 3) วิทยากรสุ่มและสรุปเชื่อมโยงกับการจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนด้วยการจัดทำกติกาชั้นเรียน และเพิ่มเติมเรื่องกิจกรรมในชั้นเรียนตามใบความรู้ที่ 4 (10 นาที)
- 4) จับคู่เล่าประสบการณ์ที่ดีที่สุดของตนเอง ที่ทำให้นักเรียนสนใจการเรียน (20 นาที)
- 5) วิทยากรสุ่มและสรุปลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจจะทำให้พฤติกรรมในชั้นเรียนดีขึ้น โดยอาศัยการออกแบบกลุ่มและออกแบบงานในใบความรู้ที่ 4 (10 นาที)
- 6) ครูวางแผนเตรียมการสอน 1 เรื่องที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยปรับปรุงจากแผนการสอนที่มีข้อมูลแล้วและสอนจริง 1 แผน แต่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจตามใบกิจกรรม 4.2 (15 นาที)
- 7) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน นำเสนอการเตรียมการสอน 1 เรื่อง ตามใบกิจกรรม 4.2 และช่วยกันให้ข้อคิดเห็นในการทำให้การสอนน่าสนใจ (5 นาที)
- 8) วิทยากรสุ่มความคิดเห็นและสรุป

อุปกรณ์

1. Flip chart พร้อมอุปกรณ์
2. ใบกิจกรรมที่ 4.1, 4.2, ใบความรู้ที่ 4

การประเมินผล

1. ตรวจสอบประเมินผลการจัดกิจกรรมตามใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรม

- ความรับผิดชอบ

2 คะแนน

- การวางแผน 2 คะแนน
- การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 2 คะแนน
- ความสามัคคี 2 คะแนน
- ความตั้งใจ/ความกระตือรือร้น 2 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน 9-10 คะแนน ดีมาก
- ได้คะแนน 7-8 คะแนน ดี
- ได้คะแนน 5-6 คะแนน ปานกลาง
- ได้คะแนน 3-4 คะแนน น้อย
- ได้คะแนน 2-1 คะแนน ปรับปรุง

3. ทดสอบหลังฝึกอบรม

โดยมีกระบวนการจัดการชั้นในใบกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอน	กิจกรรมที่จะสอดแทรกในระหว่างการสอนเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียน/ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1.ทดสอบ ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู ก่อนการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 4
ชั้นดำเนินการสอน	1) วิทยากรร่วมกับทุกคนกำหนดกติกาของการฝึกอบรมเขียนลงใน Flip chart (10 นาที) 2) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน อภิปรายกติกาที่ดีและวิธีการทำให้กติกาเป็นจริง โดยการใช้การสนทนาอย่างมีสติตามใบกิจกรรม 4.1(10 นาที) 3) วิทยากรสุ่มและสรุปเชื่อมโยงกับการจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนด้วยการจัดทำกติกาชั้นเรียน และเพิ่มเติมเรื่องกิจกรรมในชั้นเรียนตามใบความรู้ที่ 4 (10 นาที) 4) จับคู่เล่าประสบการณ์ที่ดีที่สุดของตนเอง ที่ทำให้นักเรียนสนใจการเรียน (20 นาที)

	<p>5) วิทยากรสุ่มและสรุปลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจจะทำให้พฤติกรรมในชั้นเรียนดีขึ้น โดยอาศัยการออกแบบกลุ่มและออกแบบงาน ตามใบความรู้ที่ 4 (10 นาที)</p> <p>6) ครูวางแผนเตรียมการสอน 1 เรื่องที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยปรับปรุง จากแผนการสอนที่มีข้อมูลแล้ว และสอนจริง 1 แผน แต่เน้นการจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจตามใบกิจกรรม 4.2 (15 นาที)</p>
ขั้นสรุปผล	<p>7) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน นำเสนอการเตรียมการสอน 1 เรื่อง ตามใบกิจกรรม 4.2 และช่วยกันให้ข้อคิดเห็นในการทำให้การสอนน่าสนใจ (5 นาที)</p> <p>8) วิทยากรสุ่มความคิดเห็นและสรุป</p>
ขั้นประเมินผล	<p>9.) ทดสอบหลังการอบรม ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู หลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนตามแบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 4</p>

ใบกิจกรรมที่ 4.1 กติกาในชั้นเรียน

แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน รวบรวมประสบการณ์ในการทำกติกาชั้นเรียน จัดกิจกรรมสนทนาให้ทุกคนสุดลมหายใจ 1 นาที แล้วจึงสนทนาอย่างมีสติ โดยมีความตั้งใจขณะสนทนา

1. ลักษณะของกติกาในชั้นเรียนที่ดี
2. วิธีการทำให้กติกาในชั้นเรียนเป็นจริง

ใบกิจกรรมที่ 4.2 การเตรียมการสอน

ขอให้นำแผนการสอนที่สอนจริง 1 เรื่องมาปรับให้น่าสนใจมากขึ้น ตามประเด็นต่อไปนี้

การสอนเรื่อง
วัตถุประสงค์
สาระสำคัญ

การออกแบบกิจกรรม	การออกแบบกลุ่ม	สิ่งที่ต้องเตรียม
-	-	-
-		

แนวทางการประเมิน

ใบความรู้ที่ 4

กติกากิจกรรมในชั้นเรียน

ศศิธร ชันติธรากร (2555) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการสร้างวินัยและจัดการชั้นเรียนก็คือ การใช้พฤติกรรมกลุ่มให้เกิดประโยชน์ เพราะคนเราจะแสดงพฤติกรรมกลุ่มต่างกับเวลาที่อยู่คนเดียว กลุ่มในห้องเรียนก็คือกลุ่มใหญ่ของเด็กทั้งชั้นเรียน หรือกลุ่มที่เล็กลงเวลาที่ครูจัด กิจกรรมกลุ่ม การสร้างพฤติกรรมกลุ่มทั้งชั้นเรียนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะถ้าทำได้ดีนักเรียนก็จะอยู่ในระเบียบวินัยดี ชั้นและเป็นการป้องกันพฤติกรรมทางลบที่ไม่จำเป็น ซึ่งมักเกิดขึ้นเพราะนักเรียนไม่ได้ตระหนักและมีส่วนในการร่วม เครื่องมือที่สำคัญก็คือ กติกาศ้นเรียนและกิจวัตรในชั้นเรียน

1) กติกาศ้นเรียน

ครูจำนวนมากมักคิดว่านักเรียนคงรู้อยู่แล้วว่าในชั้นเรียนต้องปฏิบัติตนอย่างไร แต่จริงๆ แล้วนักเรียนจะไม่มีสมาธิที่ชัดเจน จนกว่าจะมีการทำกติกาศ้นเรียนในชั้นเรียนให้เกิดขึ้นในทุกๆ ชั้นเรียน แม้ว่ากติกาศ้นเรียนจะเป็นเรื่องสำคัญที่จะ ป้องกันปัญหาพฤติกรรม แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะถูกกำหนดจากครูฝ่ายเดียว นักเรียนสามารถ มีส่วนร่วมในการกำหนดกติกาศ้นเรียนและผลที่จะเกิดขึ้นถ้ามีการละเมิดกติกาศ้นเรียน

การทำกติกาศ้นเรียน จึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดกิจกรรมหนึ่งที่จะต้องเริ่มตั้งแต่วันแรก ๆ ของชั้นเรียน โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นฝ่ายเริ่มให้ นักเรียนเข้าใจว่าครูต้องการให้มีกติกาศ้นเรียน เพื่อประโยชน์ของนักเรียนเอง โดยครู มีความคาดหวังว่านักเรียนจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่หากมีกติกาศ้นเรียนอย่างร่วมกัน แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมเสนอกติกาศ้นเรียน

2) กิจวัตรในชั้นเรียน

นอกจากกติกาศ้นเรียนแล้วการทำให้กิจกรรมสำคัญและกิจกรรมที่ต้อง ทำประจำกลายเป็นกิจวัตรประจำชั้นที่นักเรียนเคยชิน จะช่วยให้การจัดการชั้นเรียนมีประสิทธิภาพขึ้น เช่น การเคารพครู เมื่อเข้าชั้นและออกจากชั้น การเช็คชื่อ การมีส่วนร่วมด้วยการมีกิจกรรมกลุ่มและใบงานในการทำกิจกรรม การมีกำหนดส่งการบ้าน ในเวลาที่แน่นอน เช่น วันรุ่งขึ้น

การสร้างกิจวัตรในชั้นเรียนจะช่วยให้นักเรียนทำตามกิจวัตร และช่วยการใช้เวลาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กิจวัตรหลาย ๆ อย่างครูสามารถให้นักเรียน มีส่วนร่วม เช่น การแจกใบงาน การลบกระดาน การรวบรวมการบ้าน เป็นต้น

จากการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรูปแบบต่างๆ พบว่ามีโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน 4 องค์ประกอบ ที่ทำให้การจัดการเรียนรู้น่าสนใจ คือ

1. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์
2. การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน
3. การนำเสนอความรู้
4. การประยุกต์ใช้หรือลงมือปฏิบัติ

1. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นองค์ประกอบที่ผู้สอนพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งประสบการณ์เดิม ของตนมาเชื่อมโยงหรืออธิบายประสบการณ์หรือเหตุการณ์ใหม่ แล้วนำไปสู่การขบคิด เพื่อเกิดข้อสรุปหรือองค์ความรู้ใหม่ และแบ่งปันประสบการณ์ของตนเองกับผู้อื่น ที่อาจมีประสบการณ์เหมือนหรือต่างจากตนเอง เป็นการรวบรวมมวลประสบการณ์ที่ หลากหลายจากแต่ละคน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ร่วมกัน การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน

2. การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน

เป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์มวล ประสบการณ์ ข้อมูลความคิดเห็น ฯลฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถ่องแท้ชัดเจน หรือเกิด ข้อสรุปองค์ความรู้ใหม่ หรือตรวจสอบปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อของตนเอง

3. การนำเสนอความรู้

เป็นองค์ประกอบที่ผู้เรียนได้รับข้อมูลความรู้ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ ขั้นตอน หรือข้อสรุปต่าง ๆ โดยครูเป็นผู้จัดให้เพื่อใช้เป็นต้นทุนในการสร้าง องค์ความรู้ใหม่ หรือช่วยให้การเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ กิจกรรมในองค์ประกอบนี้ ได้แก่

4. การประยุกต์ใช้หรือลงมือปฏิบัติ

เป็นองค์ประกอบที่ผู้เรียนได้นำความคิดรวบยอดหรือข้อสรุปหรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้หรือทดลองใช้หรือเป็นการแสดงผลสำเร็จของการเรียนรู้ในองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมในองค์ประกอบนี้ในการประเมินผลการเรียนรู้ได้เมื่อพิจารณาให้ดีจะเห็นว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการนำไปใช้ในชีวิตจริงไม่ใช่แค่เรียนรู้เท่านั้น

การนำองค์ประกอบทั้ง 4 มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะใช้องค์ประกอบใดก่อน หลังหรือใช้ องค์ประกอบใดก็ครั้งในแต่ละแผนการเรียนรู้ สามารถออกแบบตามความ เหมาะสมกับสาระ การเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด แต่จำเป็นต้องให้มีครบทั้ง 4 องค์ประกอบ ในแต่ละ องค์ประกอบสามารถออกแบบกิจกรรมและข้อปฏิสัมพันธ์ ดังที่กล่าวต่อไป

การออกแบบกิจกรรม : มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมได้ตรงตามความต้องการของผู้สอนและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

- **หลักในการออกแบบกิจกรรม** มีดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้ครบ 4 องค์ประกอบการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมควรมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน

2. กำหนดกิจกรรมที่ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มอย่างไร เพื่อทำอะไรใช้เวลาอย่างน้อยแค่ไหน โดยจัดเวลาให้เหมาะสมตามความสำคัญของแต่ละองค์ ประกอบการเรียนรู้ เมื่อทำงานเสร็จแล้วให้ทำอย่างไรต่อ เช่น ส่งตัวแทนเสนอผลงาน นำผลงานไปติดบอร์ดให้สมาชิกทั้งชั้นได้อ่าน ฯลฯ

3. กำหนดบทบาทของกลุ่มและสมาชิกแต่ละคนให้ชัดเจน โดยทั่วไปควรให้ แต่ละกลุ่มมีบทบาทที่ต่างกัน เมื่อนำมารวมกันในชั้นจะเกิดการขยายการเรียนรู้ ไม่ซ้ำซ้อนน่าเบื่อและใช้เวลา น้อยลง โดยเฉพาะการทำกิจกรรมที่ต้องมีการจัดสรรบทบาท สมาชิก ควรกำหนดบทบาทสมาชิกให้ชัดเจน เช่น เป็นผู้เล่นบทบาทสมมติ เป็นผู้สังเกตการณ์ เป็นตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานในชั้น ฯลฯ

4. กำหนดโครงสร้างของงานที่ชัดเจน บอกรายละเอียดของกิจกรรม บทบาทกลุ่มและสมาชิก ในกลุ่ม กรอบการทำงานที่เป็นรูปธรรม กำหนดเวลาทำงาน ในกลุ่มและเวลาในการนำเสนอ ตลอดจน สิ่งอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การทำงานที่เป็นรูปธรรม กำหนดเวลาทำงานในกลุ่มและเวลาในการนำเสนอ ตลอดจน สิ่งอื่น ๆ ที่จะช่วยให้กลุ่ม ทำงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ เช่น ตารางนำเสนอผลการ ทำงานกลุ่ม ตารางวิเคราะห์ผลการอภิปรายกลุ่ม แผนภูมิแก๊งปลา ฯลฯ

โครงสร้างของงานนี้สามารถออกแบบจัดทำเป็นใบกิจกรรมแจกแก่ผู้เรียน หรือเขียนลงใน กระดานดำหรือฉายขึ้นจอ เป็นต้น

การออกแบบปฏิสัมพันธ์

จากผลการวิจัยกระบวนการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง พบว่ามี ผลต่อผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนขาดประสิทธิภาพในการทำงานกลุ่ม ขาดทักษะในการวางแผน การอภิปราย การ คิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

2. การเน้นครูเป็นศูนย์กลางเป็นการยากยิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุผล สำเร็จทางการ เรียนเพราะมีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน คนเก่งจะเรียนรู้ ได้ดีกว่าคนที่ไม่เก่งอาจถูก ละเลย

3. ผู้เรียนส่วนใหญ่จะบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะตน ก่อให้เกิดการแข่งขันเป็นรายบุคคล ขาด ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ขาดความร่วมมือ ขาดความรักและความ สามัคคีในหมู่คณะทำให้เป็นคน ที่ไม่รู้จักรักการเสียสละและเห็นแก่ตัวในที่สุด

การออกแบบปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นการจัดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด แทนการฟังบรรยายอย่างเดียว เนื่องจากข้อค้นพบจาก งานวิจัยต่าง ๆ ในเรื่องการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม พบว่า

1. ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีความสามารถและมีการ พัฒนาทักษะต่าง ๆ มาก ขึ้นเพราะกลุ่มเป็นที่รวมของประสบการณ์ของหลายคน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน หาวิธี แก้ปัญหาาร่วมกัน นอกจากนี้กลุ่มยังเป็น แรงจูงใจซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ทำงานประสบความสำเร็จ มากขึ้น

2. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจริยธรรม กล้าแสดงความคิดเห็น ฝึกตัดสินใจและแก้ปัญหา รู้จักวางแผน มีวินัยมีความรับผิดชอบ รู้จักเป็นผู้นำ/ ผู้ตาม ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ตลอดจนเรียนรู้ค่านิยมที่ดีระหว่างผู้เรียน ความเห็นอกเห็นใจ การช่วยเหลือและการยอมรับซึ่งกันและกันโดยไม่แบ่งแยก

3. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข การมีปฏิสัมพันธ์และการได้ลงมือ คิดเอง ทำเอง ทำให้การเรียนรู้ต่างๆ เป็นไปด้วยความสนุกสนาน มีชีวิตชีวา มีความ ซาบซึ้ง จดจำได้นาน นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการเข้าสังคม

โดยภาพรวมแล้วการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่มจะช่วยปลูกฝังความ ใฝ่รู้และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่ผู้เรียน

การเลือกประเภทของกลุ่มให้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ จึงช่วยให้ปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ เมื่อรวมกับการออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ ผู้เรียนทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด จึงทำให้ผู้เรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเต็มศักยภาพของแต่ละคน

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นชัดเจนครบถ้วน
 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน
 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติด้านนั้นเลย ขาดบกพร่องอย่างชัดเจน

ที่	ชื่อ-สกุล	ความรับผิดชอบ (2)	การวางแผน (2)	การมีส่วนร่วม (2)	ความสามัคคี (2)	ความตั้งใจ (2)	รวม (10)	ผลการประเมิน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน 9-10 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดีมาก
- ได้คะแนน 7-8 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดี
- ได้คะแนน 5-6 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับปานกลาง
- ได้คะแนน 3-4 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับน้อย
- ได้คะแนน 2-1 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับที่ต้องปรับปรุง

แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 4

1. ข้อใดควรปฏิบัติก่อนกำหนดเป็นกติกาในชั้นเรียน
  - ก. วางแผนการลงโทษต่อนักเรียน
  - ข. การทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ เมื่อพูดจาหยาบคาบ
  - ค. ศึกษาพฤติกรรมตามวัยแห่งพัฒนาการ
  - ง. แยกเด็กให้นั่งใกล้ครูเพื่อสอดส่องได้เต็มที่
2. การเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอกติกาในชั้นเรียนส่งผลต่อข้อใดมากที่สุด
  - ก. นักเรียนจะร่วมกันสังเกตชั้นเรียน
  - ข. ครูจะจัดการการลงโทษได้ง่ายขึ้น
  - ค. ครูจะได้มีมาตรการสำรองเผื่อไว้
  - ง. นักเรียนจะยอมรับและปฏิบัติตามกติกาที่เสนอ
3. กิจวัตรในชั้นเรียนครูควรใช้วิธีปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางข้อใดไม่ใช่
  - ก. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้เรียน
  - ข. การสร้างองค์ความรู้ร่วมกันของผู้เรียน
  - ค. การนำเสนอกิจวัตรในชั้นเรียนตามใจผู้เรียน
  - ง. การประยุกต์ใช้หรือลงมือปฏิบัติในความรู้ของผู้เรียน
4. ข้อใดมิใช่ผลดีของการออกแบบปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน
  - ก. ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุข
  - ข. ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น
  - ค. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรม
  - ง. ช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนในระดับใกล้เคียงกัน
5. ข้อใดมิใช่หลักในการออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียน
  - ก. การจัดกิจกรรมที่เป็นเอกเทศ ไม่เกี่ยวเนื่องกัน
  - ข. การจัดกิจกรรมที่รวบรัดชัดเจน นักเรียนไม่สับสน
  - ค. การกำหนดบทบาทของกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มที่ชัดเจน
  - ง. การกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจน มีรายละเอียดของกิจกรรมชัดเจน

เรื่องที่ 5 การคิดทางบวกกับการสื่อสารกับนักเรียนและการให้แรงเสริม (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. อธิบายบทบาทของความคิดทางบวกต่อนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมการแสดงออก
2. ใช้ทักษะการสื่อสารทางบวกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้

สาระสำคัญ

1. ความคิดมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก ครูจึงต้องเรียนรู้ที่จะมีความคิดทางบวกต่อนักเรียน
2. การสื่อสารทางบวกประกอบด้วย ภาษาท่าทางที่แสดงการยอมรับและคำพูดที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง มากกว่าการตำหนิว่ากล่าวอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อใช้ในการให้แรงเสริมที่เหมาะสมจะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน

กิจกรรม

- 1) วิทยากรกล่าวถึงความคิดที่มีต่อใครจะทำให้มีผลในการแสดงออกต่อบุคคลนั้น ดังนั้นความคิดทางบวกต่อนักเรียนจึงมีความสำคัญต่อการแสดงออกกับนักเรียนและบรรยายขั้นตอนวิธีการคิดทางบวก ซึ่งจะได้ผลดีถ้าครูมีสติในขณะคิด โดยรู้ลมหายใจขณะใคร่ครวญเรื่องที่เกิดขึ้นตามใจความรู้ที่ 5 (5 นาที)
- 2) ให้แต่ละคนยกตัวอย่าง การเปลี่ยนความคิดทางลบต่อนักเรียนเป็นความคิดทางบวกโดยมีสติในการคิด ตามใบกิจกรรม 5.1 (8 นาที)
- 3) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการคิดทางบวกกับนักเรียนจากเรื่องเล่าของแต่ละคน (15 นาที)
- 4) วิทยากรเชื่อมโยงกับการสื่อสารทางบวกกับนักเรียนโดยบรรยายหลักการสื่อสารทางบวกทั้งด้วยภาษาท่าทางและคำพูด และนำมาใช้ในการเสริมแรงเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามใบความรู้ที่ 5.2 (5 นาที)
- 5) ให้แต่ละคนยกตัวอย่างการสื่อสารทางลบ มาเป็นทางบวกตามใบกิจกรรมที่ 5.2 (15 นาที)
- 6) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน ให้แต่ละคนเล่าตัวอย่างและเลือก 1 เรื่องเตรียมนำเสนอกลุ่มด้วยบทบาทสมมติ (12 นาที)
- 7) สรุปรื่องที่ได้เรียนรู้และแผนบุคคลที่จะนำไปใช้ในห้องเรียนตาม ใบกิจกรรมที่ 5.3

อุปกรณ์

1. Power point พร้อมอุปกรณ์
2. ใบกิจกรรมที่ 5.1, 5.2, 5.3, ใบความรู้ที่ 5

การประเมินผล

1. ตรวจสอบประเมินผลการจัดกิจกรรมตามใบงาน

2. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม

- ความรับผิดชอบ 2 คะแนน
- การวางแผน 2 คะแนน
- การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 2 คะแนน
- ความสามัคคี 2 คะแนน
- ความตั้งใจ/ความกระตือรือร้น 2 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน 9-10 คะแนน ดีมาก
- ได้คะแนน 7-8 คะแนน ดี
- ได้คะแนน 5-6 คะแนน ปานกลาง
- ได้คะแนน 3-4 คะแนน น้อย
- ได้คะแนน 2-1 คะแนน ปรับปรุง

3. ทดสอบหลังการฝึกอบรม

โดยมีกระบวนการจัดการชั้นในใบกิจกรรมที่ 5 ดังนี้

กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอน	กิจกรรมที่จะสอดแทรกในระหว่างการสอนเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียน/ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1. ทดสอบ ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู ก่อนการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 5
ชั้นดำเนินการสอน	1) วิทยากรกล่าวถึงความคิดที่มีต่อใครจะทำให้มีผลในการแสดงออกต่อบุคคลนั้น ดังนั้นความคิดทางบวกต่อนักเรียนจึงมีความสำคัญต่อการแสดงออกกับนักเรียนและบรรยายขั้นตอนวิธีการคิดทางบวก ซึ่งจะได้ผลดีถ้าครูมีสติในขณะคิด โดยรู้ลมหายใจขณะใคร่ครวญเรื่องที่คิดตามใบความรู้ที่ 5 (5 นาที) 2) ให้แต่ละคนยกตัวอย่าง การเปลี่ยนความคิดทางลบต่อนักเรียนเป็นความคิดทางบวกโดยมีสติในการคิด ตามใบกิจกรรม 5.1 (8 นาที)

	<p>3) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการคิดทางบวกกับนักเรียนจากเรื่องเล่าของแต่ละคน (15 นาที)</p> <p>4) วิทยากรเชื่อมโยงกับการสื่อสารทางบวกกับนักเรียนโดยบรรยายหลักการสื่อสารทางบวกทั้งด้วยภาษาท่าทางและคำพูด และนำมาใช้ในการเสริมแรงเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามใบความรู้ที่ 5.2 (5 นาที)</p> <p>5) ให้แต่ละคนยกตัวอย่างการสื่อสารทางลบ มาเป็นทางบวกตามใบกิจกรรมที่ 5.2 (15 นาที) แบ่งกลุ่ม 3 – 4 คน ให้แต่ละคนเล่าตัวอย่างและเลือก 1 เรื่องเตรียมนำเสนอกลุ่มด้วยบทบาทสมมุติ (12 นาที)</p>
ขั้นสรุปผล	6) สรุปเรื่องที่ได้เรียนรู้และแผนบุคคลที่จะนำไปใช้ในห้องเรียนตาม ใบกิจกรรมที่ 5.3
ขั้นประเมินผล	7. ทดสอบ ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของครู หลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนตามแบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 5

ใบกิจกรรมที่ 5.1 การคิดทางบวก

เรื่องที่คิดลบ

.....

.....

ความคิดทางลบในเรื่องนั้น

.....

.....

.....

.....

ความคิดทางบวกที่มาทดแทน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การพิจารณาความคิดทางบวก

1. เป็นสิ่งที่มีอยู่จริงแต่ถูกมองข้ามไป
2. ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีขึ้น
3. นำไปสู่การกระทำที่ดีขึ้น

ลองแลกเปลี่ยนในกลุ่มดูว่าความคิดทางบวกที่เกิดขึ้นตรงกับเกณฑ์ ทั้ง 3 ข้อหรือไม่ รวมทั้ง
ข้อเสนอแนะในการคิดทางบวกอย่างอื่นๆ

ใบกิจกรรมที่ 5.2 เปลี่ยนการสื่อสารทางลบ

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

การสื่อสารทางลบที่ทำได้	การสื่อสารทางบวกที่น่าจะปรับใหม่
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาษาท่าทาง 2. คำพูด

นำเสนอในกลุ่มและเลือก 1 เรื่องนำเสนอกลุ่มใหญ่ในรูปแบบบทบาทสมมติ

ใบกิจกรรมที่ 5.3

หัวข้อ	สิ่งที่ได้เรียนรู้	แนวทางในการนำไปใช้
<p>1) คุณค่าความเป็นครู</p> <p>2) สมာธิและสติ</p> <p>3) การจัดการพฤติกรรม กลุ่มในชั้นเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กติกาและกิจวัตรในชั้นเรียน - การจัดการเรียนการสอน <p>4) การจัดการกับพฤติกรรม รายบุคคลของนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคิดทางบวก - การสื่อสารและการให้แรง เสริม 		

ใบความรู้ที่ 5 การจัดการทางบวกและการให้แรงเสริม

ทิสนา แคมมณี(2548) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ แม้ว่าการจัดการกับพฤติกรรมกลุ่มในห้องเรียน จะช่วยป้องกันปัญหาไปได้มาก แต่นักเรียนแต่ละคนก็มีภูมิหลังต่างกัน ผู้ที่มีภูมิหลังเปราะบางจากสภาพครอบครัวหรือจุดด้อยในตนเองก็มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้มากกว่านักเรียนทั่วไป ครูจึงควรเข้าใจว่าเด็กเหล่านี้ไม่ได้มุ่งร้ายต่อเรา แต่เขาอาจมีปัญหาบางประการการคิดทางบวกต่อนักเรียนและการหาทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จึงมีความสำคัญการคิดทางบวก

ความคิดที่เป็นสาเหตุสำคัญของความเครียด ในทางจิตวิทยาเป็นที่ทราบกันดีว่า

เหตุการณ์ + ความคิด - อารมณ์ - พฤติกรรม

ดังนั้น ความคิดที่ไม่ดี ก็จะทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ดี แสดงพฤติกรรมที่ไม่ดี ความทุกข์และความเครียดก็จะเป็นผลตามมา

ในหลักสูตรวิปสนาของอาจารย์โกเอ็นก้า อาจารย์ได้เล่านิทานเรื่องเด็กสอง คนที่ไปซื้อน้ำมัน พืชมาให้แม่แล้วทำหกเหลือครึ่งขวด คนหนึ่งร้องไห้เสียใจที่ทำน้ำมัน พืชหกไปครึ่งขวด อีกคนยิ้มได้ที่น้ำมันยังเหลือครึ่งขวด นี่คือตัวอย่างที่ดีของการที่คนเรามีความทุกข์ ความเครียดก็เพราะความคิดของเราเอง จากเหตุการณ์เดียวกันคือมีน้ำมันอยู่ครึ่งขวด

เด็กคนแรก ความคิดลบก็คือมองส่วนที่สูญเสียไป อารมณ์ลบก็คือรู้สึกผิด เสียใจพฤติกรรมลบก็คือร้องไห้

เด็กคนที่สอง ความคิดบวกก็คือมองส่วนที่เหลืออยู่ อารมณ์บวกก็คือรู้สึกมี กำลังใจ มีความหวัง พฤติกรรมบวกก็คือยิ้มได้

หากเด็กคนใดคนหนึ่ง ใน ๒ คนนี้บอกแม่ว่าจะไปช่วยแม่ค้าในตลาดจนได้เงินกลับไปเติมน้ำมันให้เต็มขวด ท่านคิดว่าน่าจะเป็นเด็กคนใด

คำตอบก็คือ เด็กคนที่ยิ้มได้ เพราะความคิดทางบวกจะทำให้เขามีกำลังใจที่จะแก้ไขปัญหาคต่อไป

ในชีวิตจริงของคนเราก็คือเป็นเช่นนี้ ความคิดทางลบเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวและ เรารู้สึกจริงจังกับมันโดยไม่คิดทางอื่น อารมณ์บวกพฤติกรรมที่เป็นทุกข์จึงตามมา ดังนั้นการที่จะป้องกันความเครียดได้ก็คือ การฝึกความคิดทางบวกซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- 1) รู้เหตุการณ์ที่อาจทำให้เกิดความคิดทางบวกได้
- 2) ค้นหาความคิดลบและผลที่เกิดขึ้น(อารมณ์และพฤติกรรม)
- 3) ค้นหาความคิดบวกแทนความคิดลบ
- 4) บอกกับตนเองเพื่อย้ำเตือนการคิดทางบวก

การคิดทางบวกไม่ใช่การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (เช่น ไม่ชอบนักเรียนคนนี้ ก็คิดว่าอดทนหน่อยอีกปีหนึ่งก็พ้นแล้ว) สิ่งเหล่านี้เป็นความคิดบวกเทียม ท่านสามารถตรวจสอบตนเองได้ว่าความคิดบวกจริงหรือไม่ ด้วยเกณฑ์ 3 ประการคือ

- 1) ด้านบวกเป็นสิ่งที่มืออยู่จริงแต่มองข้ามไป
- 2) เมื่อคิดแล้วทำให้ความรู้สึกดีขึ้น
- 3) นำไปสู่การกระทำหรือการแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น

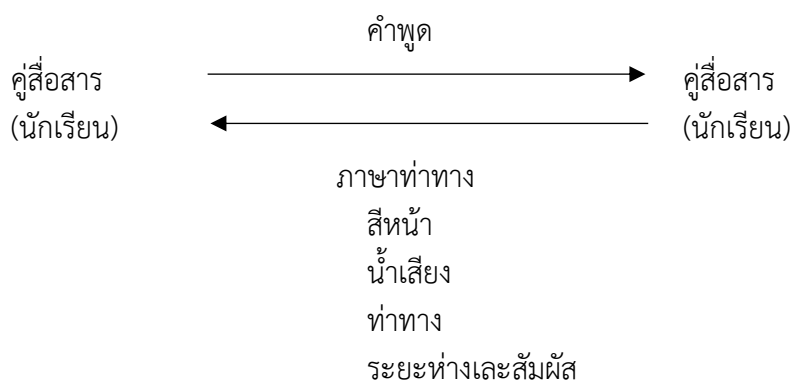
การคิดทางบวกจะทำได้ง่ายถ้ามีอยู่ในภาวะจิตใจที่สงบ ดังนั้นการฝึกคิดทาง บวกจึงสามารถ ใช้หลักของสติมาประยุกต์ได้ เรียกว่าเป็นการคิดใคร่ครวญอย่างมีสติ วิธีการก็คือ รู้ลมหายใจในขณะที่ ใคร่ครวญเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความคิด ทางลบเสียใหม่และทำตาม 4 ขั้นตอนข้างต้น

การสื่อสารทางบวกและการใช้แรงเสริม

เมื่อสามารถมองนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมด้วยการคิดทางบวกแล้ว สิ่งสำคัญก็ คือ ต้องมีการหาทางออกหรือแก้ปัญหาให้ดีขึ้น เครื่องมือที่สำคัญของครูในการจัดการก็คือการสื่อสาร ทางบวกและการให้แรงเสริม

การสื่อสารทางบวก

คนเรามีการสื่อสารต่อกันในลักษณะคู่สื่อสาร คือ การสื่อสารทั้งด้านคำพูดและภาษาท่าทาง จะมีผลซึ่งกันและกัน ดังในแผนภาพ

การจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนจึงต้องใช้หลักการสื่อสารที่สำคัญ คือ

1) การใช้ภาษาท่าทาง มีส่วนสำคัญในการทำให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้สึกว่าคุณดี ควบคุมหรือควบคุม ครอบงำในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ครูที่สามารถใช้สายตา สีหน้า น้ำเสียง ที่แสดงความจริงจัง แต่ไม่ก้าวร้าวจะช่วยหยุดพฤติกรรมได้ดีกว่า บางครั้งครูอาจจะต้องแสดงท่าทางที่จริงจัง เดินเข้าหา และจับตัวเขาไว้ เพื่อให้หยุด พฤติกรรมโดยนักเรียนไม่รู้สึกว่าตนถูกปฏิบัติด้วยความรุนแรง หรือไม่ เป็นธรรม การมีสติในขณะที่แสดงภาษาท่าทาง (รู้ลมหายใจ) จึงช่วยได้อย่างมาก

2) การใช้คำพูด มีส่วนที่ทำให้เกิดความเข้าใจหรือสร้างความเข้าใจผิดขึ้น กับการเลือกสื่อ ความหมาย ในทางจิตวิทยาการใช้ “ภาษาฉัน” โดยบอกความรู้สึก ความคิด ความต้องการของเราจะ ทำให้เกิดความเข้าใจ ในทางตรงข้ามการใช้ “ภาษา เธอ” โดย ตำหนิ บ่น ว่า สอน ผู้อื่น จะทำให้เกิด ความไม่เข้าใจ รู้สึกว่าเป็นผู้ผิด และช่วยให้เกิดการตอบโต้ ดังนั้น การมีสติในขณะที่พูดและใช้ “ภาษา ฉัน” ในการ สื่อสารก็จะทำให้เปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้

การใช้ภาษาเธอ เอนี่วิ่งพล่านไปทั่ว กลับไปที่โต๊ะเดี๋ยวนี ทำไมเธอถึงไม่ทำงานตามสั่งการใช้ ภาษาฉัน ฉันต้องการให้เธอกลับไปนั่งที่โต๊ะ ฉันเป็นห่วงที่เธอไม่ได้ทำงานที่ครูมอบให้การให้แรงเสริม

ประกอบด้วยการให้แรงเสริมทางลบกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และให้แรงเสริมทางบวกกับพฤติกรรมที่ดีขึ้น ทั้งนี้ ควรทำโดยใช้หลักของ สติและการสื่อสารทางบวก ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

การให้แรงเสริมทางลบกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือการจำกัดพฤติกรรม ควรทำทันทีที่พฤติกรรมเกิดขึ้น ก่อนที่มันจะขยายตัวไป แต่ก็ควรระวัง กับพฤติกรรมที่เห็นอาจมีอะไรที่เราไม่รู้มาก่อน เช่น เด็กคนหนึ่งทำร้ายเด็กอีกคนหนึ่ง อาจเป็นการตอบโต้ที่ถูกแกล้งก่อน (ถ้าไม่แน่ใจควรหาข้อมูลและอาจต้องจัดการกับทั้งคู่) วิธีการเสริมแรงทางลบทำได้หลายวิธีตามลำดับ วิธีเหล่านี้จะได้ผลดีถ้าทำอย่างมีสติ คือ รู้ลมหายใจไปด้วย

- มองและเอ่ยชื่อ การบอกอย่างหนักแน่น (ไม่ใช่ดุร้าย) จะทำให้นักเรียนรู้ตัวและหยุดพฤติกรรมได้ ในบางรายต้องบอกพฤติกรรมที่ต้องการด้วย เช่น ให้ กลับไปที่นั่น ทั้งนี้ต้องใช้น้ำเสียงที่แสดงจริงจังประกอบด้วย

- การประชิดโต๊ะนักเรียน ช่วยให้นักเรียนรู้ว่าควรหยุดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ควรทำด้วยความมั่นใจแต่ไม่รีบร้อน รู้ลมหายใจขณะเดินไป เมื่อถึงโต๊ะ ก็มองด้วยสายตาตักเตือนว่าเราดูพฤติกรรมของเขาอยู่

- การเผชิญหน้ากับนักเรียน หากนักเรียนยังคงไม่หยุดพฤติกรรม ครู สามารถเสริมแรงทางลบไปอีกขั้นหนึ่ง ด้วยการโน้มตัวลงไปใกล้กับนักเรียนโดยใช้มือ วางที่โต๊ะ โนม์ตัวเข้าหาใช้คำพูดบอกสิ่งที่จะให้นักเรียนทำหรืออาจต้องใช้การกระทำประกอบ เช่น จับมือเขาไว้ ควรทำไปโดยรู้ลมหายใจ จะทำให้นักเรียนรู้ว่าเอาจริง ขณะเดียวกันก็ทำไปด้วยความเมตตาไม่ใช้อารมณ์

การใช้แรงเสริมทางบวกกับพฤติกรรมที่ดีขึ้น นักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม ครูควรหาโอกาสให้เขาได้ทำสิ่งดีๆ และได้รับคำชม ลองให้เขาช่วยทำกิจวัตรในห้องเรียน เช่น ลบกระดาน แจกสื่อ ฯลฯ และเมื่อนักเรียนลบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็ควรให้มีโอกาสให้คำชม พร้อมทั้งใช้ภาษาท่าทาง เช่น ตบไหล่ จับต้น แขน ลูบศีรษะ ก็จะช่วยให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ดีขึ้น

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นชัดเจนครบถ้วน
 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติด้านนั้นไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน
 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติด้านนั้นเลย ขาดบกพร่องอย่างชัดเจน

ที่	ชื่อ-สกุล	ความรับผิดชอบ (2)	การวางแผน (2)	การมีส่วนร่วม (2)	ความสามัคคี (2)	ความตั้งใจ (2)	รวม (10)	ผลการประเมิน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนน 9-10 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดีมาก
- ได้คะแนน 7-8 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับดี
- ได้คะแนน 5-6 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับปานกลาง
- ได้คะแนน 3-4 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับน้อย
- ได้คะแนน 2-1 คะแนน พฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมในระดับที่ต้องปรับปรุง

แบบทดสอบย่อย เรื่องที่ 5

1. เด็กที่มีความอัจฉริยภาพ ชอบเอาเรียดเอาเปรียบมักมีอารมณ์ไม่แจ่มใส มักมีสาเหตุมาจากอะไร
  - ก. ขาดความอิสระ
  - ข. ขาดความรัก
  - ค. ขาดเพื่อน
  - ง. ขาดความอบอุ่น
2. ปัญหาใด คือปัญหาที่แสดงให้เห็นถึง การพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคมของเด็กโดยตรง
  - ก. ดิฉันรู้สึกว่ามีเสมหะอยู่ในลำคอตลอดเวลา เวลาพูดต้องกระแอมเสียก่อนทุกที ทำอย่างไรถึงจะหายละ
  - ข. น้ำมันใส่ผมมีประโยชน์ต่อผมหรือเปล่าครับ
  - ค. ความสกปรกจะทำให้เป็นกลากเกลื้อนได้ไหมคะ
  - ง. ทำไมเสียงของผมที่เปล่งจึงแหลมและทำไมไม่มีลูกกระเดือกเหมือนผู้ชายคนอื่นเขา
3. ข้อใดมิใช่หลักการเสริมแรงทางบวกที่ถูกต้อง
  - ก. เมื่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดต้องให้การเสริมแรงทันที
  - ข. การเสริมแรงทางสังคมต้องระมัดระวัง ในกรณีที่เป็นการให้อาหารหรือสิ่งของ
  - ค. ตัวเสริมแรงต้องที่ขนาดและปริมาณที่มากพอสมควร
  - ง. ถ้าเป็นการเสริมแรงทางสังคมผู้ให้ต้องแสดงออกอย่างจริงจัง
4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
  - ก. ครูต้องเตรียมการสอนทุกวัน
  - ข. ครูต้องเข้าใจความแตกต่างของบุคคล
  - ค. สมศรีเป็นครูมาหลายปีแล้วไม่จำเป็นต้องเตรียมการสอน
  - ง. แม้จะสอนจนชำนาญก็ควรมีสื่อการสอนประกอบด้วย
5. ข้อใดไม่สอดคล้องกับวิถีทางแห่งประชาธิปไตย
  - ก. ส่งเสริมให้นักเรียนรักษาผลประโยชน์ของตนเอง
  - ข. ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง
  - ค. ส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกัน
  - ง. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

เรื่องที่ 6 การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน (1.5 ชั่วโมง)

แนวคิด

ความรู้เกี่ยวกับชุดกิจกรรม การจะสร้างชุดกิจกรรมขึ้นมา นั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจ ความหมายของชุดกิจกรรม ประเภท และจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมเสียก่อน ซึ่งชุดกิจกรรมนั้น ประกอบด้วยทฤษฎี คำนิยามและความสำคัญของชุดกิจกรรม

กระบวนการสร้างชุดกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ที่มากมาย เช่น การ กำหนด วัตถุประสงค์ เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การกำหนดสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

วัตถุประสงค์

1. เข้าใจความหมายของการฝึกอบรม
2. สามารถสร้างชุดกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนได้

กิจกรรมระหว่างฝึกอบรม

1. ศึกษาเอกสารการฝึกอบรม 6.1 และ 6.2
2. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในเอกสารการฝึกอบรมแต่ละตอน

สื่อการฝึกอบรม

- เอกสารฝึกอบรมเรื่องที่ 6
- ตอนที่ 6.1 ความรู้เกี่ยวกับชุดกิจกรรม
- ตอนที่ 6.2 กระบวนการสร้างชุดกิจกรรม

ประเมินผล

1. ประเมินจากแบบประเมินตนเองก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม
2. ประเมินผลจากการตอบกิจกรรมในเรื่องที่ 6
3. ประเมินผลจากการสร้างชุดกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน

โดยมีกระบวนการจัดการชั้นในใบกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอน	กิจกรรมที่จะสอดแทรกในระหว่างการสอน เพื่อควบคุม พฤติกรรมของผู้เรียน/ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1. วิทยากรเกริ่นนำและนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างชุด กิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนได้
ขั้นดำเนินการสอน	2.1 ผู้อบรมกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมจัดกลุ่มเป็น 3 กลุ่มและ ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ 6 ดังนี้

	<p>2.2 สมาชิกแต่ละคนศึกษาใบความรู้ที่ 6 แล้วร่วมกันอภิปรายในสร้างชุดกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม</p> <p>2.3 ให้แต่ละกลุ่มเสนอชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน</p>
ขั้นสรุปผล	<p>3. แต่ละคู่ประมวลสรุปผลการอภิปรายเป็นแนวคิดของกลุ่ม และนำเสนอต่อที่ประชุม</p> <p>4. แต่ละกลุ่มเสนอชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน</p> <p>5. วิทยากรเติมเต็มความรู้ให้กับผู้อบรมตามใบงานที่ 6</p>
ขั้นประเมินผล	<p>5. ทดสอบด้วยแบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครูหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครู เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน เพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ทำมา นำเสนอต่อเพื่อนครูเพื่อปรับปรุงและเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้สมบูรณ์เพิ่มขึ้นต่อไป</p>

ใบความรู้เกี่ยวกับชุดกิจกรรมที่ 6 ดังนี้

ตอนที่ 6.1

ความรู้เกี่ยวกับชุดกิจกรรม โปรดอ่านหัวเรื่องแนวคิดและวัตถุประสงค์ของตอนที่ 6.1 ศึกษาหัวเรื่อง

6.1.1 ทฤษฎี ค่านิยม และความสำคัญของชุดกิจกรรม

6.1.2 ประเภท และจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรม

แนวคิด

ตอนที่ 6.1.1 ชุดกิจกรรมเป็นชุดสื่อประสมที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองตามหลักปรัชญาสภาพนิยม โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและใคร่ครวญตามทีละนิดตามลำดับ ได้ร่วมกิจกรรมอย่างมีความสนใจและสนุกสนาน ได้รับคำชม ประสพการณ์ที่เป็นความสำเร็จ และเกิดความพึงพอใจ

ตอนที่ 6.1.2 ชุดกิจกรรมในปัจจุบันนั้นมีความหลากหลายในด้านของประเภทชุดกิจกรรม โดยการเลือกประเภทชุดฝึกอบรมนั้นจะต้องมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมายและพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก นักวิชาการได้แบ่งชุดกิจกรรมออกเป็นประเภทต่างๆ

วัตถุประสงค์ เมื่อศึกษาตอนที่ 6.1 จบแล้วผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมสามารถ

1. เข้าใจทฤษฎี คำนิยาม และความสำคัญของชุดกิจกรรม
2. สามารถแยกแยะประเภทของชุดกิจกรรมได้

เรื่อง 6.1

ความหมาย และความสำคัญของชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ความหมายของชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ที่รวบรวมสื่อ กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จุดเด่นของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการจัดการด้านกายภาพและจิตวิทยา คือ สนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทำให้สามารถแก้ปัญหาทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระการเรียนรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็น คำใหม่ยังไม่มีนักการศึกษาท่านใดให้ความหมายไว้ แต่มีผู้ให้ความหมายของคำบางคำที่มีลักษณะและความหมายใกล้เคียงกัน คือ ชุดการสอนหรือชุดการเรียน การสอน ชุดการสอนเป็นคำในภาษาอังกฤษที่เรียกชื่อต่างกัน เช่น Learning Package Instruction Package หรือ Instruction Kits

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน คือ สื่อที่วิทยากรสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกอบรม อาจจะมีสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่นำมาประสมประสานกัน เพื่อให้ความเหมาะสมกับเนื้อหา และเกิดความสนใจของผู้ร่วมการฝึกอบรม โดยเน้นด้านการจัดการชั้นเรียนโดยเฉพาะ การฝึกอบรมนั้นจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ และสามารถทำให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและตรงตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม พร้อมทั้งมีการเสริมแรงตลอดการจัดฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีแรงกระตุ้นและดำเนินพฤติกรรม ที่เกิดความเปลี่ยนแปลงในขณะที่จัดฝึกอบรมไปเรื่อยตลอดไป

การจัดการชั้นเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ครูจะต้องทำในสิ่งต่อไปนี้คือ (Jere Brophy, 1999 : 48)

1. การจัดเก็บ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ในชั้นเรียน
2. การกำหนดลักษณะการเคลื่อนไหวของนักเรียนในชั้นเรียน
3. การกำหนดกฎระเบียบในชั้นเรียนตั้งแต่วันแรกของการศึกษา
4. การเริ่มและการสิ้นสุดการสอนด้วยความราบรื่น
5. การจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนในระหว่างชั่วโมงเรียน

6. การจัดการเกี่ยวกับการทำกิจกรรมของนักเรียน เริ่มจากการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ บทเรียน และจัดอุปสรรคหรือสิ่งที่จะรบกวนการเรียนรู้ให้มีน้อยที่สุด

7. การดำเนินงานให้การเรียนรู้เป็นไปในทางที่ครูได้กำหนดหรือวางแผนไว้

8. การดำเนินการเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคนงานในหน้าที่ของครูด้าน โดยการจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ จึงเป็นงานที่ ครูมีภารกิจสำคัญพอ ๆ กับการจัดการเรียนรู้

1. ชุดกิจกรรมที่เน้นการจัดการชั้นเรียนด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นกรดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและปรับปรุง สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ตลอดจนเป็นการป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรมก่อนที่จะเกิดปัญหาขึ้นจริง แคทรีน เคเซอร์ (Catherine H. Kaser, 2000) ได้สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดชั้นเรียนทางกายภาพไว้ดังนี้

1.1 ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จในการดำเนินงานจัดการชั้นเรียนจากการสังเคราะห์ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนได้ว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานจัดการชั้นเรียนของครู

1.2 ลักษณะของการจัดชั้นเรียนทางกายภาพที่ดีจากงานวิจัยในปัจจุบันพบว่า การจัดชั้นเรียนทางกายภาพที่ดีนั้นจะสะท้อนลักษณะดังต่อไปนี้

1.2.1 มีการจัดที่ว่างในชั้นเรียนอย่างชัดเจนเพื่อใช้อเนกประสงค์และเพื่อให้นักเรียน มั่นใจในการใช้ที่ว่างของตน ตัวอย่างเช่น ชั้นเรียนจะประกอบด้วยพื้นที่ทั้งในส่วนที่มีการเคลื่อนไหว อย่างพลุกพล่านได้แก่บริเวณที่มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน และที่ว่างส่วนตัวที่นักเรียน จะทำงานได้ โดยลำพัง เช่น โต๊ะในแถวของนักเรียนแต่ละคน เป็นต้น

1.2.2 ในชั้นเรียนที่มีนักเรียนมีปัญหาทั้งทางด้านการเรียนและด้านพฤติกรรมอาจ แก้ปัญหาได้ด้วยการแยกออกมาอยู่ในที่ว่างมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนสงบ มีสมาธิในการทำงานได้อย่าง อิสระ

1.2.3 มีที่ว่างส่วนตัวของนักเรียนแต่ละคน และมีพื้นที่ของนักเรียนทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่ม เล็กสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ จึงควรจัดสถานที่เฉพาะเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน หรือ ระหว่างนักเรียนกับครู และอาจจะมียุทธศาสตร์สำหรับจัดเก็บอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ

1.2.4 ลักษณะที่นั่งของนักเรียนเป็นแถวเพื่อสะดวกในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ใน เนื้อหาวิชาการ ในขณะที่การจัดที่นั่งแบบกลุ่มจะให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

1.2.5 การจัดชั้นเรียนในบริเวณที่จำกัดและมีการใช้อย่างหนาแน่น เช่น บริเวณที่ เหลาดินสอ ที่วางถังขยะหลังห้อง หรือบริเวณที่มีการเรียนการสอน ตลอดจนส่วนที่จะทำให้ นักเรียน ถูกรบกวน โดยง่าย ครูควรจัดให้นักเรียนนั่งห่างออกไป

1.2.6 ครูและนักเรียนทั้งชั้นควรมองเห็นกันและกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้ลักษณะ ของการเคลื่อนไหวในชั้นเรียนนั้น ควรให้ครูมีโอกาสใกล้ชิดนักเรียนได้มากที่สุด

1.2.7 ควรจำกัดสิ่งรบกวนทางการมองเห็นและการได้ยินที่จะมารบกวนความสนใจ และพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อการดำเนินงานในชั้นเรียน

1.2.8 การจัดที่ว่างสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษควรให้อยู่ใกล้กับครูจะทำให้เกิดผลดี เพราะการทำเช่นนี้ไม่เพียงแต่จะทำให้ครูสามารถจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น หากแต่ยังจะช่วยครูให้สามารถพูดส่งเสริมนักเรียนในทางบวก โดยอนุโลมหรือยินยอมทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมออกมาบ้าง

1.2.9 การจัดชั้นเรียนทางกายภาพที่เป็นระเบียบเรียบร้อยจะมีประโยชน์และทำให้เกิดพลัง เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามสภาพทางกายภาพในชั้นเรียนควรจะเปลี่ยนแปลงได้ตามลักษณะทางวัฒนธรรมและทางภาษาของนักเรียน ซึ่งควรจะเป็นไปตามความต้องการเฉพาะ

1.3 สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดที่นั่งของนักเรียนและครู

1.3.1 การจัดที่นั่งของนักเรียนการจัดที่นั่งของนักเรียนนั้น สิ่งสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึง คือ การเลือกรูปแบบการจัดโต๊ะนักเรียนให้เหมาะสมกับวิธีการสอนของครู และการจัดที่ว่างสำหรับการเคลื่อนที่ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม ถ้าชั้นเรียนใดมีผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอยู่ด้วย ครูควรพิจารณาจัดที่นั่งสำหรับผู้เรียนเหล่านี้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน เช่น ผู้เรียนที่มีปัญหาทาง สายตาควรนั่งหน้าชั้น ผู้เรียนที่มีปัญหาออทิสติกควรนั่งใกล้ครู เป็นต้น อย่างไรก็ตามการจัดที่นั่งให้ผู้เรียนในชั้นเรียน แมคเล็ด พิซเซอร์ และฮูเวอร์ (Joyce McLeod, Jan Fisher and Ginny Hoover, 2003: 6) ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) ต้องเหมาะสมกับรูปแบบการสอนของครูหรือกิจกรรมที่ครูใช้บ่อยๆ
- 2) จะต้องยืดหยุ่น ดังนั้นผู้เรียนจะสามารถจัดโต๊ะเรียนในแบบอื่นๆ ได้สะดวก

รวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรม

- 3) จะต้องมที่มีที่ว่างสำหรับการเคลื่อนที่ มีที่เก็บของและที่ตั้งวางอุปกรณ์
- 4) จัดให้มีที่ว่างและที่ส่วนตัวสำหรับผู้เรียนแต่ละคน

ทั้งนี้ครูควรพิจารณาและใช้ความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการกำหนดรูปแบบของการจัดที่นั่งสำหรับนักเรียนและของครูในชั้นเรียนตลอดจนการจัดที่นั่งเสริมสำหรับการทำกิจกรรมพิเศษ หรือการจัดที่นั่งสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนแบบเรียนรวม

1.3.2 การจัดที่นั่งสำหรับครูการจัดโต๊ะและที่นั่งของครูถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน เช่นเดียวกัน แมคเล็ด พิซเซอร์และฮูเวอร์ เสนอแนะแนวทางในการพิจารณาไว้ดังนี้ (Joyce McLeod et.al., 2003: 9)

1) การจัดที่นั่งครูไว้หลังห้องเรียน จะเป็นการส่งเสริมบรรยากาศของการเรียนที่เน้นนักเรียน ในขณะที่เดียวกันครูสามารถทำงานของตนและสามารถจับตาดูพฤติกรรมของนักเรียนไปด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถพูดคุยกับครูได้โดยที่เพื่อนไม่ได้สังเกตเห็นอีกด้วย

2) การจัดที่นั่งครูไว้หน้าห้องเรียน เป็นการส่งเสริมบรรยากาศของชั้นเรียนแบบมีการควบคุม และครูสามารถมองเห็นความเป็นไปสภาพของห้องเรียนทั่วทั้งห้องในขณะที่ครูสั่งให้นักเรียนทำงาน แต่การจัดที่นั่งเช่นนี้ครูจะไม่สามารถพูดคุยกับนักเรียนเป็นการส่วนตัวได้

3) การจัดที่นั่งครูไว้กลางห้องท่ามกลางที่นั่งของนักเรียน การจัดเช่นนี้เป็นการส่งเสริมบรรยากาศของการที่ครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะอาด นักเรียนสามารถมายังโต๊ะครูได้ง่าย แต่การจัดที่นั่งเช่นนี้ครูไม่สามารถพูดคุยกับนักเรียนเป็นการส่วนตัวได้

4) การจัดที่นั่งครูไว้นอกห้องเรียน ทำให้เห็นว่าครูมีที่ทำงานเป็นส่วนตัว ดังนั้นการพูดคุยกับนักเรียนเป็นการเฉพาะจึงสามารถทำได้อย่างสะดวกแต่อาจมีปัญหาด้านการดูแลพฤติกรรมนักเรียน

ไม่ว่าครูจะจัดที่นั่งของตนอยู่ที่ใดของห้องเรียนสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่คุณควรคำนึงคือการจัดสิ่งของที่อยู่บนโต๊ะของครูด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่รกรุงรังเพราะนอกจาก จะได้รับคำชื่นชมจากผู้พบเห็นแล้วยังเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านความมีระเบียบอีกด้วย

1.4 การจัดตกแต่งห้องเรียน นอกเหนือจากการจัดที่นั่งสำหรับนักเรียนและครูแล้ว การจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามเป้าหมายของบทเรียนในแต่ละวันได้เป็นอย่างดี คือการจัดตกแต่งส่วนอื่นๆ ของห้องเรียน ได้แก่ การจัดมุมส่งเสริมความรู้ มุมอ่านหนังสือ ศูนย์การเรียน ป้าย นิเทศ เป็นต้น การจัดตกแต่งห้องเรียนหรือการจัดมุมเสริมประสบการณ์ในแต่ละระดับชั้น ครูควร พิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละวัย ดังนี้

1.4.1 ห้องเรียนระดับอนุบาลจะต้องมีมุมเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริม พัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน จึงต้องตกแต่งด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นของจริงเสมือนจริงหรือสิ่งจำลองที่มีขนาดย่อส่วนที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของนักเรียน และควรมีลักษณะยึดหยุ่นคล้ายบ้านมากที่สุด นักเรียนควรนั่งทำงานกับพื้นหรืออาจมีโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดเล็กเหมาะสมกับวัยห้องเรียนควรประกอบด้วยมุมเสริมประสบการณ์และ

1.4.2 ห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษา การจัดมุมเสริมประสบการณ์ในห้องเรียนอาจประกอบด้วย มุมอ่านหนังสือ มุมเกม มุมวิทยาศาสตร์ สิ่งที่สำคัญคือเป็นมุมที่มีกิจกรรมหรือแหล่งการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร เช่น มุมคณิตศาสตร์ มุม วิทยาศาสตร์ มุมภาษาไทย มุมภาษาอังกฤษ มุมสังคมศึกษา มุมศิลปะ โดยมุมต่าง ๆ เหล่านี้ครูอาจจัดรวมกันเป็นมุมเสริมประสบการณ์หรือทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่สัมพันธ์กับบทเรียน องค์ประกอบในมุมต่างๆ นั้น

1.4.3 ห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูอาจจัดมุมเสริมประสบการณ์ได้เช่นเดียวกับการจัดห้องเรียนระดับประถมศึกษา แม้ว่าทางโรงเรียนจัดเป็นห้องเรียนเฉพาะวิชา เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น ห้องเรียนระดับมัธยมนี้จะมีมุมเสริมประสบการณ์ มุมอ่าน เกมการศึกษา เป็นมุมที่จัดให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กำลังเรียนเพิ่มเติมจากที่ครูสอน

อย่างไรก็ตามการจัดการชั้นเรียนทางกายภาพของโรงเรียนในบ้านเรานั้น มีสภาพ ลักษณะ และมีข้อจำกัด แตกต่างอยู่มากทั้งทางด้านขนาดของห้องเรียน จำนวนนักเรียนในชั้นที่มีจนมาก

เกินไป รวมถึงข้อจำกัดทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้วยเหตุนี้ครูมืออาชีพจึงควรใช้ดุลพินิจในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ชุดกิจกรรมเน้นการจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา

การจัดการชั้นเรียนนอกเหนือจากการสร้างบรรยากาศทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว สิ่งที่คุณครูมืออาชีพควรต้องศึกษาพัฒนาความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา คือ การจัดการสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งเสริมความสนใจ ความเข้าใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน รวมถึงการจัดสิ่งต่างๆ ที่รบกวนหรือยับยั้งการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งก็ได้แก่ การจัดการสิ่งแวดล้อมทางด้านจิตวิทยานั้นเอง จึงเป็นหน้าที่ของคุณครูมืออาชีพที่จะต้องจัดการด้านต่างๆ ในชั้นเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดี

2.1 ความหมายของการจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา

การจัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา หมายถึงการจัดการเกี่ยวกับความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมของนักเรียนโดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมระเบียบวินัยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งให้นักเรียนสามารถพัฒนาได้อย่างสูงสุด บรรยากาศทางจิตวิทยาในแต่ละชั้นเรียนจึงขึ้นอยู่กับแนวคิดหรือความเชื่อในการจัดการศึกษาของครูหรือของสังคมในแต่ละยุคสมัยว่ามุ่งให้นักเรียนมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนอย่างไร เช่น ต้องการให้ห้องเรียนเงียบสงบเพื่อให้นักเรียนทุกคนตั้งใจเรียนและมุ่งอยู่กับการทำงานตรงหน้าให้สำเร็จ ซึ่งบางครั้งห้องเรียนสงบเรียบร้อยอาจทำให้นักเรียนบางคนไม่มีความสุขและอาจเกิดปัญหาการหนี

บทบาทการเป็นผู้นำของครูแต่ละประเภทจะมีผลต่อความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนและยิ่งไปกว่านั้นอาจมีผลต่อความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อผู้อื่นหรือต่อตนเองอีกด้วย ไครก เคอร์ (Dreikurs อ้างถึงใน Eby, 1998: 39-40) แบ่งประเภทของลักษณะของบุคลิกภาพและบทบาทการเป็นผู้นำของครูเป็น 3 ประเภทดังนี้

1) ครูที่มีลักษณะเผด็จการ (autocratic teacher) ครูที่มีลักษณะเช่นนี้เชื่อว่าตนเองมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินการใดๆ ในชั้นเรียนตั้งแต่การจัดการจัดตกแต่งห้องเรียนทางกายภาพเพื่อการจัดระเบียบในชั้นเรียน การจัดตารางเรียนที่ไม่ยืดหยุ่น จากความคิดเช่นนี้ครูจึงมีความรับผิดชอบที่จะกำหนดกฎระเบียบทั้งหมดของชั้นเรียนซึ่งรวมถึงการกำหนดบทลงโทษแก่นักเรียนที่ประพฤติผิดกฎด้วยตัวของครูเอง

2) ครูที่มีลักษณะปล่อยปละละเลย (permissive) ครูประเภทนี้จะมีลักษณะโอบอ้อมผ่อนตามและไม่มีพลัง ในชั้นเรียนอาจมีกฎระเบียบเพียงเล็กน้อยให้นักเรียนได้ปฏิบัติและไม่ได้ให้ความสนใจกับการที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ การลงโทษของครูประเภทนี้มักจะทำให้ภัยไม่ค่อยเอาจริงเอาจังกับนักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบและดูเหมือนว่าครูจะไม่มีอำนาจมากเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนทำงานตามที่ครูกำหนด

3) ครูที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย (Democratic style) ครูที่เป็นประชาธิปไตยจะไม่มีลักษณะของความเป็นเผด็จการหรือปล่อยปละละเลย แต่จะมีความมั่นคงมีเหตุผลเกี่ยวกับความคาดหวังของตนที่มีต่อการเรียนรู้และการแสดงพฤติกรรมของเด็ก ครูจะใช้อารมณ์ปรายร่วมกับนักเรียนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียน

ดังนั้นจึงเห็นได้ชัดว่าครูมืออาชีพจึงควรเป็นครูที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยเพราะจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างบุคลิกของการมีความมั่นใจในตนเองให้นักเรียน รวมทั้งเพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการปลูกฝังเจตคติและความเป็นประชาธิปไตยให้นักเรียนอีกด้วย

2.3.3 เทคนิคและทักษะการสอนของครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิค และทักษะการสอนของครูล้วนมีอิทธิพลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนได้ทั้งสิ้น การสร้างแรงจูงใจ การแปรเปลี่ยนความสนใจ การเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะทำให้เด็กไม่เบื่อเมื่อเทียบกับการที่ครูใช้วิธีสอนแบบเดียวเป็นระยะเวลายาวนานจนเกินไป เช่นการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ทำให้เด็กอาจเรียนรู้ได้ไม่เท่ากับที่ครูตั้งใจจะสอนเพราะเด็กเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจเรียน อาจชวนเพ้อคุยหรือแกล้งเพื่อนกลายเป็นปัญหาในชั้นเรียนที่ครูจะต้องจัดการซึ่งแท้ที่จริงแล้ว สาเหตุสำคัญอาจอยู่ที่ตัวครูเองก็เป็นได้ ดังนั้นวิธีการหนึ่งที่ครูควรจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการชั้นเรียนคือ การที่ครูจะต้องเตรียมการสอนโดยยึดหลักที่สำคัญในการพิจารณาเลือกใช้วิธี สอนที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้ควรเลือกใช้ทักษะและเทคนิคการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียนมากขึ้น ดังนี้

1) การสร้างแรงจูงใจในบทเรียน ความสนใจหรือความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องใดๆ สำหรับนักเรียนอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาหรือเพียงบางครั้ง บางเรื่องหรืออาจไม่เกิดขึ้นเลย แตกต่างกันไปไปตามลักษณะวัยและความสามารถของเด็กแต่ละคน ครูจึงควรสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กอย่างต่อเนื่อง บทบาทของครูในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนเช่น การเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะสามารถจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งยังเป็นการส่งเสริมชั้นเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อีกด้วย

2) จัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบการสอนที่หลากหลายและใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผน หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนใช้ทักษะทางสังคมเช่น นักเรียนใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ เป็นต้น

3) การแปรเปลี่ยนวิธีสอนให้หลากหลาย เช่นการเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้อ การเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนหรือการใช้แหล่งหรือสื่อการเรียนรู้หลายประเภท

4) การกำหนดงานให้นักเรียน ปฏิบัติระหว่างเรียนที่สอดคล้องกับบทเรียนและตรงตามความสนใจของนักเรียนและเนื้อหาวิชาที่เรียน

2.3.4 การสร้างกฎระเบียบร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน

การกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียน ถือเป็นสิ่งจำเป็นและเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการในชั้นเรียนของครู ไม่ว่าจะกฎระเบียบเหล่านั้นจะกำหนดขึ้นจากครูเอง จากความร่วมมือกันระหว่างครูกับนักเรียนหรือจากนักเรียนที่สามารถกำหนดกฎกติกาของการอยู่ร่วมกันขึ้นเองโดยการแนะนำหรือการมีครูเป็นที่ปรึกษา ทั้งนี้ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบในชั้นเรียนจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น ปราศจากอุปสรรคด้วยศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ในตนเอง ทั้งยังเป็นการวางพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตยเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอีกด้วย แนวทางการปฏิบัติจริงในชั้นเรียนเกี่ยวกับการกำหนดกฎระเบียบที่เหมาะสมครูที่เป็นครูมืออาชีพอาจดำเนินการได้มีดังนี้

1) ในช่วงสัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา ครูอาจเริ่มต้นด้วยการกำหนดความคาดหวังของครูที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็กทั้งในด้านการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ซึ่งความคาดหวังเหล่านี้อาจรวมถึงการแจ้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรซึ่งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้แล้วในหลักสูตร นอกจากนี้ครูอาจกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กเพิ่มเติมจากลักษณะเฉพาะของเด็กในแต่ละวัยที่เป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

2) กำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียนโดยระบุเป็นข้อๆ แนวทางในการกำหนดกฎระเบียบที่นักเรียนในแต่ละชั้นเรียนจะต้องปฏิบัติตามนั้นครูอาจทำได้ดังนี้

2.1) เขียนด้วยข้อความที่สั้นกระชับเข้าใจง่ายและครอบคลุมการกำหนดกฎระเบียบหากเขียนด้วยถ้อยคำที่ยากและซับซ้อนเกินไปทำให้เด็กเข้าใจสับสนหรือจดจำยากก็อาจทำให้เด็กไม่สนใจที่จะปฏิบัติตาม

2.2) ควรเป็นกฎระเบียบที่ครูเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นจริง ๆ และเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนของนักเรียน เช่น การเคารพในสิทธิของผู้อื่น ไม่ส่งเสียง ดังรบกวนเพื่อการส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด

2.3) ควรเป็นกฎระเบียบที่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ต้องการจะบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เพราะกฎกติกาในชั้นเรียนส่วนใหญ่กำหนดขึ้น เพื่อมุ่งให้นักเรียนได้สามารถพัฒนาความสามารถทางการเรียนให้บรรลุจุดประสงค์การจัดการชั้นเรียนจึงเป็นการขจัด สิ่งที่จะเป็นอุปสรรคที่จะรบกวนการเรียนรู้ของเด็กให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดโดยมีครูคอยดูแลช่วยเหลือ

2.4) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาปรับปรุง กฎระเบียบ กติกาของห้องเรียน ครูอาจเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียนในระยะแรกของการเรียนหรือระยะต้นปีการศึกษาแต่ในระยะเวลาต่อมาเมื่อนักเรียนและครูเริ่มคุ้นเคยวิธีเรียนและวิธีสอนของแต่ละฝ่ายแล้ว นักเรียนอาจมีบทบาทมากขึ้นในการปรับปรุงกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน เช่นการที่ครูกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียนสายไว้แต่เมื่อพบว่านักเรียนในชั้นเรียนทุกคนไม่ได้ประพฤติผิดกฎในข้อนี้เลยและทุกคนมีความกระตือรือร้นที่อยากจะเข้าห้องเรียนทุกครั้ง กฎระเบียบข้อนี้จึงไม่จำเป็นสำหรับเด็กกลุ่มนี้อีกต่อไป โดยอาจจะมีการเพิ่มเติมกฎระเบียบอื่นที่นักเรียนเห็นว่าจำเป็นเช่น การไม่แย่งกันพูด หรือพูดเสียงดังจนเกินไป เป็นต้น

2.5) กฎระเบียบที่ดีควรจะระบุผลที่ตามมาของการไม่ปฏิบัติตามกฎซึ่งอาจเรียกว่าเป็นบทลงโทษ อาจเป็นเงื่อนไขหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างนักเรียนเช่นการให้ทำงานเพิ่มการช่วยเหลือเพื่อนมากขึ้นโดยบทลงโทษที่กำหนดขึ้นควรเป็นที่ยอมรับของนักเรียนและอาจจะต้องพิจารณาการเปลี่ยนแปลงบทลงโทษโดยใช้วิธีการใหม่ๆ ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่มีความประพฤติดีปฏิบัติตามกฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอก็ควรได้รับการยกย่องชมเชยตาม วาระโอกาสที่เหมาะสม เพื่อเป็นการเสริมแรงให้เด็กเหล่านี้ได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

2.3.5 การสื่อสารกับนักเรียน การใช้การสื่อสารกับนักเรียนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญเพื่อให้ครูมีอาชีพสามารถจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนทั้งเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่

เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่ครูสามารถใช้ในการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสื่อสารของครูกับนักเรียนทั้งในระหว่างการทำกิจกรรมหรือการดูแลเด็กในระหว่างการทำปฏิบัติงานกลุ่มหรือการทำงานตามลำพัง

สรุป บุคลิกภาพของครูที่เป็นกันเองและความสามารถในการสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจยอมรับกฎระเบียบและกติกาของการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน ถือเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพที่จะสามารถดำเนินการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ชุดกิจกรรมเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้ผ่านทางเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อ ประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม โดยสามารถประมวลจากนักวิชาการที่ให้ความสำคัญของชุดสื่อได้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2547: 152-153)

1) วิทยากรในการฝึกอบรมลดการเตรียมการฝึกอบรม วิทยากรสามารถปรับปรุงชุดฝึกอบรมโดยไม่ต้องผลิตใหม่

2) ระบบการฝึกอบรมนั้นมีมาตรฐาน เพราะผู้อบรมที่อยู่ต่างสถานที่สามารถใช้ชุดเดียวกันได้

3) มาตรฐานการจัดการฝึกอบรมใช้มาตรฐานเดียวกัน

4) ส่งเสริมให้เกิดเครื่องมือในการฝึกอบรม

5) ผู้รับการฝึกอบรมมีโอกาสในการรับประสบการณ์ตรงหรือใกล้เคียงจากชุด

กิจกรรม

6) ไม่จำกัดเวลาหรือสถานที่

7) เปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้การฝึกอบรมเป็นผู้แนะนำ

8) ประหยัดทรัพยากร

9) ส่งเสริมให้วิทยากรผู้จัดฝึกอบรมจัดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ

ดังนั้นเราสามารถสรุปประโยชน์ของชุดกิจกรรมได้ว่า ชุดกิจกรรมนั้นสามารถช่วย ลดเวลาในการเตรียมตัวประวัทยาการ ประหยัดทรัพยากรได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการจัดฝึกอบรมนั้น สามารถทำได้หลายครั้งและไม่จำเป็นต้องที่วิทยากรในการจัดการฝึกอบรมผลิตสื่อใหม่ แต่สื่อเก่ามา ปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับการฝึกอบรมนั้น ๆ ได้ และยังช่วยเป็นโอกาสให้ผู้เข้าร่วม ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์จากชุดกิจกรรมได้โดยตรงหรือใกล้เคียง ซึ่งมีความสอดคล้อง การจำกัดความเกี่ยวกับประโยชน์ของชุดกิจกรรมของ นิพนธ์ ศุขปริดี (2547 :152 -153)

หลังจากจบการศึกษาเนื้อหาสาระเอกสารชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน
เรื่องที่ 6.1.1 กรุณาปฏิบัติกิจกรรมที่ 6.1.1

กิจกรรมที่ 6.1.1

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน ถูกแบ่งเป็นแนวคิด อะไรบ้าง พร้อมอธิบาย

.....

.....

.....

2. จงสรุป คำนิยามและความสำคัญของชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

.....

.....

.....

เรื่องที่ 6.2

ประเภทและจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรม

ประเภทของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมในปัจจุบันนั้นมีความหลากหลายในด้านของประเภทชุดกิจกรรม โดยการเลือก ประเภทชุดกิจกรรมนั้นจะต้องมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก นักวิชาการได้แบ่งชุดฝึกอบรมออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

นิพนธ์ ปรีดี (2554 :151-152) แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภท

1) ชุดกิจกรรมมีการแบ่งตามลักษณะโครงสร้างการแบ่งชุดฝึกแบบโครงสร้างนั้น แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

(1) ชุดอุปกรณ์ชุดกิจกรรม (Training Kit) คือการนำสื่อในการฝึกอบรมทั้งหมดมาอยู่ในที่เดียวกัน เพื่อง่ายต่อการสืบหาข้อมูลและสิ่งที่ยากรู้ และยังสามารถแบ่งย่อยได้อีก ดังนี้

ก. ชุดกิจกรรมที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

ข. ชุดฝึกอุปกรณ์ฝึกอบรมที่ใช้สื่อประสมเป็นหลัก

(2) ชุดกิจกรรม (Training Package) หมายถึงการจัดระบบการฝึกอบรมแบบสมบูรณ์แบบ ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งชุดกิจกรรมที่มีวิทยากรเป็นผู้จัด ฝึกอบรม โดยรูปแบบของชุดกิจกรรมนี้ จะประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การสาธิต บรรยาย อุปกรณ์ใน การทดลอง การสอบก่อนและหลังจัดฝึกอบรม เพื่อที่ใช้ในการสังเกต ตลอดจนจนแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชื่อเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดประสบการณ์ตรง

(3) โมดูล (Module Training) เป็นการฝึกอบรมแบบ (Training Package) หลายชุดต่อเนื่อง โมเดลการฝึกอบรมนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด

ก. โมดูลฝึกอบรมแบบสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก มีลักษณะเป็นเอกสารสำหรับทำการฝึกอบรม เรียนโปรแกรมหลายเล่มต่อเนื่องกัน และในแต่ละเล่มจะมีคำแนะนำการใช้เอกสารฝึกอบรม บทเรียนโปรแกรม รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในเอกสารและการวัดผลด้วยตนเอง และการวัดผลโดยวิทยากรผู้จัดฝึกอบรม

ข. โมดูลการฝึกอบรมแบบสื่อประสมเป็นหลัก เป็นชุดกิจกรรมแบบต่อเนื่องกันตามที่วิทยากรผู้ฝึกอบรมและผู้เชี่ยวชาญได้ออกแบบ ปัจจุบันโมดูลการฝึกอบรมด้วยสื่อประสมสามารถจัดรูปแบบด้วยคอมพิวเตอร์ได้

2) ชุดกิจกรรมสามารถแบ่งได้ตามลักษณะในการดำเนินการ สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท

(1) ชุดกิจกรรมแบบบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมที่เน้นขยายเนื้อหาสาระในการสอน แบบบรรยายให้ชัดเจน ช่วยให้ผู้สอนพูดน้อยขึ้น โดยให้สื่อเป็นตัวให้ความรู้และบรรยายเนื้อหาสาระ ชุดกิจกรรมแบบนี้เหมาะสำหรับการฝึกอบรมในช่วงชั้นอุดมศึกษาที่ยังให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนแบบบรรยาย ชุดกิจกรรมนี้จะมีเนื้อหาเพียงอย่างเดียว

(2) ชุดกิจกรรมแบบกลุ่ม มุ่งเน้นให้ผู้ฝึกอบรมทำกิจกรรมแบบกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

3) ชุดฝึกแบบรายบุคคล เป็นชุดฝึกที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ตามความถนัด สติปัญญาและความชอบของตน ซึ่งจะมีความแตกต่างในแต่ละบุคคล ชุดการฝึกแบบนี้อาจมาในรูปแบบการสอนย่อยหรือที่เรียนว่าโมดูล

4) ชุดฝึกทางไกล เป็นชุดฝึกที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน ต่างเวลามุ่งเน้นให้ผู้เรียนเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเองไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ ภาพยนตร์ และการเรียนรู้เพิ่มเติมตามศูนย์วิชาการ

ชุดกิจกรรมแบบทางไกลประกอบด้วย (1) คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เป็นเครื่องมือสำหรับการชี้แนะแนวทางเพื่อทำการฝึกอบรม (2) แบบฝึกหัด เป็นคู่มือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม (3) เนื้อหาสาระ การถ่ายทอดเนื้อหาต่าง ๆ ผ่านสื่อ เช่น บัตรเนื้อหา เอกสาร (4) สื่อเพื่อใช้ในการเสนอเนื้อหาต่าง ๆ (5) การประเมินผล อาจจะเป็นประเมินจากแบบทดสอบ

สรุปแล้วชุดกิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1. แบ่งตามลักษณะโครงสร้าง 2. แบ่งตามลักษณะการดำเนินการ ซึ่งในแต่ละประเภทก็จะมีย่อยๆ

จุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรม

สมชาติ กิจยรรยง (2537:10) กล่าวว่า การฝึกอบรมคือ กระบวนการในการเรียนการสอน เพื่อสร้างเสริมทักษะ ความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเจตคติตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการสอนในหรือนอกชั้นเรียนก็ได้

ทวีป อภิสัทธี (2536 : 26) กล่าวว่า การฝึกอบรม คือรูปแบบกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จัดเป็นการพัฒนาบุคคลเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537 : 23) กล่าวว่า การฝึกอบรม คือ กระบวนการอย่างมีระเบียบมุ่งเน้นที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำงาน ของบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การต้องการ

จากความหมายข้างต้นสามารถนำมาสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมคือ การจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทศนคติ และพฤติกรรมตรงตามความต้องการของผู้จัดกิจกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม

การที่ผู้สอนสร้างชุดการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2551: 18)

2.5.1 เลือกหัวข้อ (Topic) กำหนดขอบเขตและประเด็นสำคัญของเนื้อหา ผู้สร้างชุดการเรียนการสอนควรเลือกหัวข้อและประเด็นสำคัญ ได้จากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นที่จะสอนว่าหัวข้อใดที่เหมาะสมที่ควรนำไปสร้างชุดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาความรู้ได้ด้วยตนเอง

2.5.2 กำหนดเนื้อหาที่จะทำชุดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

2.5.3 เขียนจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน การเขียนจุดประสงค์ควรเขียนเป็นลักษณะเฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์ว่าเมื่อศึกษาชุดการเรียนการสอนจบแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถอย่างไร

2.5.4 สร้างแบบทดสอบ การสร้างแบบทดสอบมี 3 แบบ คือ

1. แบบทดสอบวัดพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานก่อนที่จะมาเรียนเพียงพอหรือไม่ (เมื่อทดสอบแล้วถ้าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ โดยวิธีใด เป็นต้น หรือผู้สอนอาจอธิบายความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เรียนในเรื่องนั้นๆ)

2. แบบทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ของผู้เรียนหลังจากผู้เรียนเรียนจบในแต่ละเนื้อหาย่อย

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากการศึกษาชุดการเรียนการสอนจบแล้ว

2.5.5 จัดทำชุดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลย (ถ้ามี)
3. บัตรเนื้อหา
4. บัตรฝึกหัด และบัตรเฉลยบัตรฝึกหัด
5. บัตรทดสอบ และบัตรเฉลยบัตรทดสอบ

2.5.6 วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเตรียมออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีหลักการสำคัญ คือ

1. ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้เพียงคอยชี้แนะ และควบคุมการเรียนการสอน
2. เลือกกิจกรรมหลากหลายที่เหมาะสมกับชุดการเรียนการสอน
3. ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการคิดอย่างหลากหลาย เช่น คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
4. มีกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.5.7 การรวบรวมและจัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนบางชนิดอาจมีผู้จัดทำไว้แล้ว ผู้สอนอาจนำมาปรับปรุงดัดแปลงใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ที่จะสอน ครูผู้สอนต้องสร้างสื่อการเรียนการสอนใหม่ ซึ่งต้องใช้เวลา

วิชย วงษ์ใหญ่, (2525: 134-137) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

2.4.1 จะต้องศึกษาเนื้อหาสาระของวิชาที่จะนำมาสร้างชุดกิจกรรมนั้นอย่างละเอียดว่าจะมุ่งเน้นให้เกิดหลักการเรียนรู้อะไรบ้างกับผู้เรียน นำมาวิเคราะห์แล้วแบ่งเป็นหน่วยการเรียนการสอน ในแต่ละหน่วยจะต้องมีหัวข้อย่อยรวมอยู่อีก จะต้องศึกษาพิจารณาให้ละเอียดชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในหน่วยอื่นๆ อันจะสร้างความสับสนให้ผู้เรียนได้ การแบ่งหน่วยการเรียนการสอนของแต่ละวิชานั้น ควรเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระอะไรเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ก่อน

2.4.2 เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระแบ่งเป็นหน่วยการเรียนได้แล้ว จะต้องพิจารณาอีกครั้งว่าจะทำชุดกิจกรรมแบบใด โดยคำนึงถึงข้อกำหนดว่าผู้เรียนคือใคร จะให้อะไรกับผู้เรียนและทำอย่างไร

2.4.3 กำหนดหน่วยการเรียนการสอน โดยประมาณเนื้อหาสาระที่เราถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนตามชั่วโมงที่กำหนด โดยคำนึงถึงว่าเป็นหน่วยที่น่าสนใจ น่าเรียนรู้ หาสื่อการเรียนได้ง่าย หน่วยการเรียนนี้มีหลักการหรือความคิดรวบยอดอะไร

2.4.4 กำหนดความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับหน่วย และหัวเรื่องโดยสรุปแนวความคิด และหลักเกณฑ์ที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

2.4.5 จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้อง

กับความคิดรวบยอดที่กำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งผู้เรียนสามารถแสดงออกมาให้เห็น ภายหลังจากที่เรียนจบเนื้อหาแต่ละเรื่องและผู้สอนสามารถวัดได้

2.4.6 การวิเคราะห์งาน นำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาวิเคราะห์เพื่อหา กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสม

2.4.7 เรียงลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการประสานกลมกลืน ไม่เกิดการ ซ้ำซ้อน คำนึงถึงพฤติกรรมพื้นฐานผู้เรียน

2.4.8 สื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ครูและนักเรียนจะต้อง กระทำ เพื่อเป็นแนวทางการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องจัดทำขึ้นและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย ถ้าสื่อการเรียน เป็นของใหญ่โตหรือมีคุณค่าที่ต้องจัดเตรียมมาก่อนจะต้องเขียนบอกไว้ให้ชัดเจนในคู่มือครู เกี่ยวกับการ ใช้ชุดกิจกรรมว่าจะไปจัดหาได้ ณ ที่ใด เช่น เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องบันทึกเสียง และพวกสิ่งเก็บ ไว้ได้ไม่ทนทานเพราะเกิดการเน่าเสีย เช่น ไขไม้ พืช สัตว์ เป็นต้น

2.4.9 การประเมินผล คือการตรวจสอบดูว่าหลังการเรียนการสอนแล้วได้มีการ เปลี่ยนแปลงตามที่จุดประสงค์การเรียนรู้กำหนดไว้หรือไม่ จะวัดผลให้ผู้เรียนวัดกันเองและตรวจ คำตอบได้เอง

2.4.10 การทดลองชุดกิจกรรม เพื่อหาประสิทธิภาพ การหาประสิทธิภาพของชุด กิจกรรมเพื่อปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ควรนำไปทดลองกับกลุ่มเล็กๆก่อน เพื่อตรวจสอบหา ข้อบกพร่องและการแก้ไขปรับปรุงอย่างดี

ดังนั้น สรุปได้ว่า การผลิตชุดกิจกรรมต้องศึกษาเนื้อหาสาระของวิชานั้นบูรณาการการ จัดการชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ และหน่วยที่จะนำมาทำชุดกิจกรรมอย่างละเอียดเพื่อจัดทำชุด กิจกรรมได้เหมาะสม กำหนดความคิดรวบยอด กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับความคิด รวบยอดที่กำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาวิเคราะห์เพื่อหา กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสม เรียงลำดับกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล แล้วนำชุดกิจกรรมไปหาประสิทธิภาพหลังการเรียนเพื่อตรวจสอบว่าผลเป็นอย่างไร

- ตัวอย่างเพื่อให้ครูดูแนวทางการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้ครูไปบูรณาการ ร่วมกับรายวิชาที่ตัวเองสอนนักเรียนในชั้นเรียน

ตัวอย่าง ใบกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้		การจัดการชั้นเรียน	
	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ชั้นนำสู่บทเรียน	1) ทักทายนักเรียนและอ่านคู่มือ 2) ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา 3) สนทนาเรื่อง/ประเด็นที่สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องที่จะสอน และ 4) ชี้แจงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน	1) ตั้งใจฟังการชี้แจงของครู 2) ตอบคำถามครูในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่ผ่านมา	1) เชื้อคความพร้อมของนักเรียน เชื้อคชื่อ น้กเรียน การแต่งกายของนักเรียน 2) ชี้แจงกฎกติกาของห้องเรียน(เช่น การยกมือก่อนจะถามคำถาม การขออนุญาตก่อนออกจากห้องเรียน) 3) การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน การสอน และการจัดโต๊ะเก้าอี้ (เช่น จัดโต๊ะเก้าอี้ตามกิจกรรมการเรียน การสอนที่ออกแบบเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้)	1) สร้างความพร้อมด้านกายและจิตใจในการเรียน เช่น เชื้อคความเรียบร้อย ด้านการแต่งกายของตัวเอง การตั้งใจและการมีสมาธิในการฟังครู 2) ทำความเข้าใจในกฎกติกาของห้องเรียน 3) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกฎกติกาที่สร้างขึ้น 4) ปฏิบัติตามกฎกติกาของห้องเรียนทุกข้ออย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในห้องเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้		การจัดการชั้นเรียน	
	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นสอน	ครูเริ่มการสอนนักเรียนด้วยการพูดถึงหัวข้อ เนื้อหาต่างๆ (เช่น การมีมารยาทที่ดีงาม) โดยครูสามารถบูรณาการเข้ากับรายวิชาที่ตัวเองได้สอน	ตั้งใจฟังครูด้วยการมองคุณครูอธิบายบทเรียนเพื่อความเข้าใจมากขึ้น	ครูเดินวนรอบๆ นักเรียนโดยเดินเป็นลักษณะไปข้างหลังและมองนักเรียนที่ไม่ตั้งใจ ฟัง สอบถามประเด็นที่อยากให้คุณครูชี้แจงเพิ่มเติม	ซักถามคุณครูเมื่อได้ยินไม่ชัดเจน หรืออยากให้คุณครูเพิ่มเติมซ้ำอีก เพราะไม่ทันฟัง
ขั้นสรุป	พูดสรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานภาพรวมเพื่อให้ทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกัน	ระดมความคิดว่าคุณครูตกลงประเด็นไหนไปบ้าง เพื่อเป็นการทบทวนสิ่งได้เรียนไป	สรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานสรุปเพื่อให้ทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกันจะช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้	เขียนประเด็นหลักที่เรียนลงในกระดานสรุปทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกัน
ขั้นประเมิน	คิดประเด็นคำถามที่คิดว่า นักเรียนน่าจะสับสนและย้ำให้แน่ใจว่า เข้าใจจริง	ฟังคำถาม และวิเคราะห์ประเด็นที่จะตอบในบทเรียน	การสุ่มถามคำถามหรือการถามนักเรียนที่ไม่สนใจบทเรียน การชื่นชมนักเรียนที่ตอบได้ เพื่อเป็นการเสริมแรงเชิงบวก	ฟังข้อความคำถามจากครูเพื่อเตรียมตัวตอบคำถามให้ได้

แบบประเมินทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนของครู
หลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการ
ชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	หมายเหตุ
1	ชื่อเรื่องและระบุปัญหา - ชื่อเรื่องมีความชัดเจนที่สามารถสื่อให้เห็นถึง กิจกรรมและกลุ่มหมาย	10		
2	วัตถุประสงค์ - วัตถุประสงค์ระบุผลลัพธ์ที่สามารถวัดและ ประเมินผลได้อย่างชัดเจน	20		
3	ด้านเนื้อหา - เนื้อหาครบถ้วน เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	30		
4	ด้านกิจกรรม - กิจกรรมมีความหลากหลาย สอดคล้องกับ เนื้อหาและวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม	30		
5	ด้านการประเมิน - เครื่องมือวัดและวิธีการประเมินสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรมการจัดการชั้น เรียน	10		
รวม		100		

แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมสำหรับครูเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุด
กิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมสำหรับครู
เรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ของนักเรียน

2. แบบสอบถามชุดนี้ได้สอบถามความพึงพอใจของครูผู้เข้าอบรม 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านสถานที่และบรรยากาศในการฝึกอบรม

2.2 ด้านหลักสูตร/เนื้อหาการฝึกอบรม

2.3 ด้านกิจกรรมและรูปแบบการฝึกอบรม

2.4 ด้านสื่อ/วัสดุและเอกสารการฝึกอบรม

2.5 ด้านวิทยากรให้การฝึกอบรม

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจตามความคิดเห็นของท่าน
โดยใช้ระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสถานที่และบรรยากาศในการฝึกอบรม						
1	สถานที่อบรมมีความเหมาะสมต่อการฝึกอบรม					
2	สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการฝึกอบรมเหมาะสม					
3	ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
4	แสงสว่างมีเพียงพอและเหมาะสม					
ด้านหลักสูตร/เนื้อหาการฝึกอบรม						
5	หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน					
6	วิธีการจัดการชั้นเรียนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา					
7	วิธีการนำทักษะการจัดการชั้นเรียนสู่การปฏิบัติ					
8	วิธีการวัดและประเมินผลการจัดการชั้นเรียน					
ด้านกิจกรรมและรูปแบบการฝึกอบรม						
9	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมได้ลงปฏิบัติจริง					
10	กิจกรรมเป็นประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง					
11	กิจกรรมส่งเสริมให้สร้างองค์ความรู้ สรุปลงได้ด้วยตนเอง					
12	กิจกรรมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครู					
ด้านสื่ออุปกรณ์และเอกสารการฝึกอบรม						
13	เอกสาร สื่อและอุปกรณ์การอบรมมีเพียงพอ					
14	สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
15	ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ อุปกรณ์					
ด้านวิทยากรในการอบรม						
16	การนำเสนอหรือให้ความรู้ของวิทยากร					
17	การเปิดโอกาสให้ผู้อบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้					
18	การจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้นำสนใจ					
19	การจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้สรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
20	การจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ใช้กระบวนการกลุ่ม					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ขอบคุณคณะผู้อบรมฯ

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ชุดกิจกรรม การจัดการชั้นเรียน

เพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึง
ประสงค์ของนักเรียน

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การแนะนำตัวเอง

จัดทำโดย
ครูอาตีณา โสตา
ครูอาวีชะ ตั้งสง่า
และครูรอยยาน ยาคอ

โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

ร่วมกับ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

คำนำ

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เรื่อง การแนะนำตัวเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดทำโดยครูผู้สอนทั้ง 3 ท่านได้แก่ ครูอาตินา โสตา ครูอาอีซ๊ะ ตังสง่า และครูรอยยาน ยาคอ โดยเน้นส่งเสริมการพัฒนาทักษะต่างๆของนักเรียน เพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยครูจะเป็น คณนำกิจกรรม เน้นการบูรณาการการจัดการเรียนรู้คู่กับการจัดการชั้นเรียน ซึ่งจะมีสื่อที่จัดทำขึ้น โดยกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รวมทั้งระบุเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์และ แบบทดสอบที่ใช้ในชุดกิจกรรม โดยมีขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบ การจัดการเรียนรู้และการ จัดการชั้นเรียนให้เหมาะสม เพื่อความสามารถในด้านการจัดการชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ ตามที่กำหนด ทั้งนี้ในการจัดทำเอกสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ฮัส ลินดำ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์และ ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน หากมีข้อเสนอแนะประการใดกรุณาแจ้ง ผู้จัดทำด้วยเพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้น

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เรื่อง การแนะนำตัวเอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดและขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมดังต่อไปนี้

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนประกอบด้วย

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 1 การแนะนำตัวเอง

- คำพูดคืออะไร คำพูดแนะนำตัวคืออะไร

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 2 การแนะนำตัวเองต่อผู้อื่น

- มารยาทในการพูดแนะนำตัวเอง

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 3 การแนะนำตัวเองต่อผู้อื่น

- ลักษณะของผู้พูดที่ดีและโอกาสต่างๆในการพูด

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 1

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนศึกษาชุดการเรียนรู้เรื่อง 1-3 และทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2

ครูอธิบายใบความรู้เรื่อง คำพูดคืออะไร คำพูดแนะนำตัวคืออะไร มารยาทในการพูดแนะนำตัวเอง ลักษณะของผู้พูดที่ดีและโอกาสต่างๆในการพูด หากนักเรียนพบข้อสงสัยสามารถซักถามครูผู้สอน ครูจะอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ ก่อนที่จะทำกิจกรรมต่อไป

ขั้นตอนที่ 3

ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4

- ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การพูดแนะนำตัว มารยาทการแนะนำตัวและลักษณะผู้พูดที่ดี

ขั้นตอนที่ 5

- ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

จุดประสงค์ในการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

1. บอกคำพูดที่ทักทาย คำพูดแนะนำตัวได้ (K)
2. ยกตัวอย่างคำพูดสุภาพที่ใช้ในการพูดแนะนำตัวได้ (K, P)
3. พูดแนะนำตัวโดยใช้ภาษาที่สุภาพได้ (P)
4. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (A)

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 1

การพูดแนะนำตัว

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตา

1. สาระสำคัญ

การพูดแนะนำตัว เป็นการบอกชื่อ-นามสกุล หรือประวัติของตนเองให้ผู้อื่นรู้จัก

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่าย ๆ และปฏิบัติตาม ท 3.1 (ป.1/1)
- พูดสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ท 3.1 (ป.1/4)
- มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท 3.1 (ป.1/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- บอกคำพูดที่ทักทาย คำพูดแนะนำตัวได้ (K)
- ยกตัวอย่างคำพูดสุภาพที่ใช้ในการพูดแนะนำตัวได้ (K, P)
- พูดแนะนำตัวโดยใช้ภาษาที่สุภาพได้ (P)
- มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> สังเกตการตอบคำถาม ตรวจผลการทำกิจกรรม ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลด้านความสนใจ ตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ประเมินมารยาทในการพูด 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินทักษะการพูด ประเมินทักษะกระบวนการคิด ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

5. สาระการเรียนรู้

การพูดแนะนำตัว

6. แนวทางบูรณาการ

- สังคมศึกษา → มารยาทในการกล่าวทักทาย
- ภาษาต่างประเทศ → การพูดทักทายหรือพูดแนะนำตัวเป็นภาษาอังกฤษ
- ศิลปะ → ร้องเพลง สวีสวี/แสดงท่าทางประกอบเพลง

7. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้		การจัดการชั้นเรียน	
	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ชั้นนำสู่บทเรียน	<p>1) ทักทายนักเรียน และอ่านดูอา</p> <p>2) ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา</p> <p>3) สนทนาเรื่อง/ประเด็นที่สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องที่จะสอน</p> <p>4) ชี้แจงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การแนะนำตัวเอง</p> <p>5) ครูกล่าวทักทายนักเรียนด้วยคำ “สลามมี” ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าเมื่อเราพบกันเราต้องทักทายด้วยคำ “สลาม”</p>	<p>1) ตั้งใจฟังการชี้แจงของครู</p> <p>2) ตอบคำถามครูในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่ผ่านมา</p> <p>3) นักเรียนช่วยกันบอกว่าเมื่อพบเพื่อนใหม่ นักเรียนจะต้องทำอย่างไรจึงจะรู้จักกัน</p> <p>5) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p>	<p>1) เช็คความพร้อมของนักเรียน เช็คชื่อนักเรียน การแต่งกายของนักเรียน</p> <p>2) ชี้แจงกฎกติกาของห้องเรียนเช่น การยกมือก่อนจะถามคำถาม การขออนุญาตก่อนออกจากห้องเรียน</p> <p>3) การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน การสอน และการจัดโต๊ะเก้าอี้ เช่น จัดโต๊ะเก้าอี้ตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p>	<p>1) สร้างความพร้อมด้านกายและจิตใจในการเรียน เช่น เช็คความพร้อมร่างกายด้านการแต่งกายของตัวเอง การตั้งใจและการมีสมาธิในการฟังครู</p> <p>2) ทำความเข้าใจในกฎกติกาของห้องเรียน</p> <p>3) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกฎกติกาที่สร้างขึ้น</p> <p>4) ปฏิบัติตามกฎกติกาของห้องเรียนทุกข้ออย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในห้องเรียน</p>

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้		การจัดการชั้นเรียน	
	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นสอน	ครูเริ่มการสอนนักเรียนด้วยการพูดถึงหัวข้อเนื้อหาต่างๆ (เช่น การแนะนำตัวเอง โดยครูสามารถครูสาธิตวิธีการแนะนำตัวที่ถูกต้อง 3.นักเรียนร้องเพลง สลามี่ และแสดงท่าทางประกอบเพลง	ตั้งใจฟังครูด้วยการมองคุณครู อธิบายบทเรียนเพื่อความเข้าใจมากขึ้น 3.นักเรียนร้องเพลง สลามี่ และแสดงท่าทางประกอบเพลง	1) ครูเดินวนรอบๆนักเรียน โดยเดินเป็นลักษณะไปข้างหลังและมองนักเรียนที่ไม่ตั้งใจฟัง สอบถาม 2) ครูชี้แจงเพิ่มเติมหรือให้คำแนะนำ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และกระตุ้นความสนใจนักเรียน 3)ครูสาธิตวิธีการหรือให้นักเรียนดูจากวีดิทัศน์	1) ชักถามคุณครูเมื่อได้ยินไม่ชัดเจน หรืออยากให้พูดประโยคเดิมซ้ำอีก เพราะไม่ทันฟัง 2)นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกวิธีการพูดแนะนำตัวจากที่ 3) สังเกตจากครูสาธิตหรือจากการดูวีดิทัศน์
ขั้นสรุป	1.) มีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม 2.) พูดแนะนำตัวจากแผนภูมิการพูดแนะนำตนเอง 3.) อธิบายการพูดแนะนำตัวในชั้นเรียน	1) นักเรียนช่วยกันวิธีการพูดแนะนำตัวเพื่อเป็นการทบทวนสิ่งได้เรียนไป 2) นักเรียนทำใบงานทั้ง 3 ใบงานเกี่ยวกับการพูดแนะนำตัวเอง	1) พูดสรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานภาพรวมเพื่อให้ทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกัน 2) ที่ครูติดคำถามแนะนำตัวบนกระดานดำ	1. นักเรียนช่วยกันรายงานข้อสังเกตหน้าชั้นเรียน 2. นักเรียนศึกษาการพูดแนะนำตัวจากแผนภูมิการพูดแนะนำตนเอง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้		การจัดการชั้นเรียน	
	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นประเมิน	คิดประเด็นคำถามที่คิดว่านักเรียนน่าจะสับสนและย้าให้แน่ใจว่าเข้าใจจริง	ฟังคำถาม และนักเรียนพูดการนำการพูดแนะนำตัวไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน	การสุ่มถามคำถาม หรือการถามนักเรียนที่ไม่สนใจบทเรียน การชื่นชมนักเรียนที่ตอบได้เพื่อเป็นการเสริมแรงเชิงบวก	ฟังข้อความจากครูเพื่อเตรียมตัวตอบคำถามให้ได้

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
2. เพลงสละมี
3. วีดิทัศน์การพูดแนะนำตัว
4. แผนภูมิการพูดแนะนำตัว

9. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้.....
แนวทางการพัฒนา.....
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้.....
แนวทางแก้ไข.....
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน.....
เหตุผล.....
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้.....

(ลงชื่อ) _____ ผู้สอน

ใบความรู้ที่ 1 การพูดแนะนำตัวเอง

การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในวันหนึ่งๆ เราต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น มากหน้าหลายตา และแตกต่างกันไป การสื่อสารส่วนใหญ่ที่ใช้จะเน้นการสื่อสารด้วยการพูด

การพูด หมายถึง การถ่ายทอดความต้องการ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ประสบการณ์และอื่นๆจากผู้พูดไปถึงผู้ฟังผ่านถ้อยคำ โดยมีน้ำเสียง สีหน้า แววตา และกิริยาท่าทางที่ประกอบการพูดด้วย ก็ได้ เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง ได้ตรงจุดประสงค์ที่ผู้พูด ต้องการ

นักเรียนควรทราบการพูดในรูปแบบต่างๆเพื่อเป็นแนวทาง ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นต่อไป ประเภทของการพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน ที่นักเรียนควรฝึกฝนมีดังนี้

- การแนะนำตนเอง
- การพูดในโอกาสต่างๆ เช่น โอกาสที่เพื่อนได้รับรางวัลเรียนดี ในโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้านักเรียน ฯลฯ

1. การพูดแนะนำตนเอง การแนะนำตนเองต้องใช้คำพูดที่สุภาพ ใช้ประโยคสื่อสารที่กระชับ ชัดเจน เหมาะสมกับผู้ฟัง

1) หลักการพูดแนะนำตนเอง

- กล่าวทักทายด้วยคำ "สวัสดีค่ะ" สำหรับผู้หญิง "สวัสดี ครับ" สำหรับผู้ชาย ส่วนมุสลิมจะใช้คำว่า "อัสลามุออลัยกุมฯ" แบบสั้นๆ
- ใช้คำสรรพนามแทนตนเอง ชาย - ผม กระผม หญิง - ฉัน ดิฉัน

บางครั้งอาจใช้สรรพนามแทนตัว เช่นชื่อเล่น หรือคำ ว่า "หนู" ได้ในโอกาสแนะนำตนเองอย่างไม่เป็นทางการ - บอกรายละเอียดหรือข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับตนเอง พอสมควร

ใบความรู้ที่ 2 มารยาทในการพูดแนะนำตนเอง

1) มารยาทในการพูดแนะนำตนเอง

- ยืนตัวตรง หน้าตายิ้มแย้ม ไม่แคะ แกะ เกา ล้วงกระเป๋า ขณะพูด
- ทักทายผู้ฟังก่อนพูด
- พูดดังชัดเจน พอให้ฟังได้ทั่วถึง ใช้คำสุภาพ ไม่พูดเร็ว หรือช้าเกินไป
- พูดออกเสียงคำควบกล้ำให้ถูกต้อง พูดออกเสียง ล ร ให้ชัดเจนถูกต้อง
- มองผู้ฟังขณะพูด

ตัวอย่าง การพูดแนะนำตนเอง อัสลามุออลัยกุม/สวัสดีครับ ผมชื่อเด็กชายอามีน มามะ ชื่อเล่น อามีน ครับ ผมกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม ผมชอบ เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ และชอบฟังครูเล่าเรื่องวรรณคดีไทยมากๆ เลย ครับ สิ่งที่ผมดีใจประทับใจ และภูมิใจที่สุด คือ ผมได้เป็น ตัวแทนเด็กนักเรียนชาย ในการเป็นหัวหน้าห้องดีเด่นประจำปี การศึกษาของโรงเรียนครับ

1) การพูดในโอกาสต่าง ๆ

การพูดในแต่ละโอกาสไม่เหมือนกัน เช่น การพูดแสดงความยินดีกับ เพื่อนในโอกาสต่าง ๆ การพูดอวยพรวันสำคัญ การพูดให้กำลังใจ ผู้พูดต้องรู้จักวิธีการพูดและการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับการพูด

ในแต่ละโอกาส และหากทราบก่อนว่าจะต้องพูดในโอกาสใดควรเตรียมตัว ฝึกพูดก่อนให้ถูกต้องเหมาะสม

เช่น เมื่อการพูดขอเรื่อง ควรมีคำว่า โปรด กรุณา ช่วย อยู่ด้วยเพื่อให้ ฟังสุภาพ นุ่มนวล ให้เกียรติผู้ฟังมากขึ้น และไม่ควรถูกกล่าวคำว่า "ขอบใจ ขอบคุณ " ให้เหมาะสมกับผู้ช่วยเหลือ ทุกครั้ง เช่น "คุณพี่คะ กรุณาหยิบหนังสือเล่มนั้นให้หนูหน่อยค่ะ"

ใบความรู้ที่ 3 ลักษณะของผู้พูดที่ดี

ลักษณะของผู้พูดที่ดี

1. พูดตรงประเด็นหรือหัวข้อ มีมารยาทในการพูด
2. มีน้ำเสียงเป็นธรรมชาติ ไม่ดังหรือค่อยเกินไป ชัดถ้อยชัดคำได้ยินทั่วถึง มีจังหวะการเว้น และท่าทางที่เหมาะสม
3. ใช้ภาษาพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
4. ลำดับเหตุการณ์ และแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้อง
5. สังเกตปฏิกิริยาของผู้ฟัง และรู้จักปรับปรุงวิธีพูดให้ผู้ฟังสนใจ อยู่ตลอดเวลา
6. ใช้ระยะเวลาการพูดให้เหมาะสมกับเรื่องที่พูดและกลุ่มผู้ฟัง
7. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เพื่อช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้พูด ให้นำเชือกถ้อย

โอกาสในการพูด

1. **การพูดทักทาย** กล่าวขึ้นต้นด้วยคำว่า การกล่าว “อัสลามูออลัยกุมหรือสวัสดี” สำหรับคนพุทธ หากกล่าวทักทาย ผู้ใหญ่ ควรมีคำว่า "คะหรือครับ" ต่อท้าย พร้อมทั้งจับมือสลามด้วยสีหน้า ที่ยิ้มแย้มแจ่มใส เช่น "สวัสดีคะ คุณป้า" “อัสลามูออลัยกุม บังอาดัม”
2. **การกล่าวขอบคุณ** กล่าวเมื่อได้รับความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ หรือแสดงไมตรีจิตจาก ผู้ใดก็ตาม ผู้มีมารยาทย่อมกล่าวคำว่า ขอบใจ ขอขอบคุณ หรือขอบพระคุณ ให้เหมาะสมกับผู้ฟังเพื่อแสดงความสำนึก ในน้ำใจหรือความกรุณาของผู้ให้ความช่วยเหลือ เช่น "ขอบพระคุณคะที่คุณครูกรุณาอธิบายเรื่องคำนามให้หนูฟัง"
3. **การกล่าวขอโทษ** เมื่อทำผิดพลาดจนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หรือไม่สามารถทำตาม ความประสงค์ของผู้อื่นได้ ผู้มีมารยาทต้องไม่ลืม กล่าวคำ ขอโทษ ทันทีเพื่อแสดงความเสียใจ เช่น "แก้วจ้ ฉันทขอโทษนะที่ลืมนำหนังสือมาคืนเธอ"

ใบกิจกรรมที่ 1

กิจกรรมสละมี : เรื่อง การแนะนำตัวเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกคำพูดทักทาย คำพูดแนะนำตัวได้

สิ่งที่ต้องเตรียม

กระดาษที่มีเนื้อนาซีดเพลง สละมี ให้นักเรียนทุกคน

บทบาทครูและนักเรียน

บทบาทครู/ชั้นสอน

- 1) ครูเดินรอบๆนักเรียนโดยเดินเป็นลักษณะไปข้างหลังและมองนักเรียนที่ไม่ตั้งใจฟัง สอบถาม
- 2) ครูชี้แจงเพิ่มเติมหรือให้คำแนะนำ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และกระตุ้นความสนใจนักเรียน
- 3) ครูสาธิตวิธีการให้นักเรียนทำทำยื่นมือไปให้สละมีกับเพื่อน พร้อมเอียงไปหน้าไปมายิ้มทักทาย

บทบาทนักเรียนขณะครูสอน

- 1) ให้นักเรียนดูเนื้อร้องเพลงอนาซีด สละมี และร้องตามครู
- 2) ให้นักเรียนทุกคนยืนขึ้น และ จับคู่หันหน้าเข้าหากัน คนไหนไม่มีคู่ให้จับคู่ครู
- 3) สังเกตจากครูสาธิตหรือจากการดูวีดิทัศน์เมื่อเพลงอนาซีดจบวรรคต้องแนะนำชื่อตัวเองทุกครั้งเสมอ

บทบาทครู/ชั้นสรุป

- 1) พูดสรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานภาพรวมเพื่อให้ทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกัน
- 2) ที่ครูติดตามการแนะนำตัวบนกระดานคำครูและนักเรียนต้องร่วมกันร้องเพลงไปเรื่อยๆ วนซ้ำจนครบทุกคน

บทบาทนักเรียน/ชั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันรายงานข้อสังเกตหน้าชั้นเรียนสลับกับเพื่อนคู่ต่อไปข้างๆโดยไม่ซ้ำคนเดิมไปเรื่อยๆ
2. นักเรียนศึกษาการพูดแนะนำตัวจากแผนภูมิการพูดแนะนำตนเองครูและนักเรียนสรุปบทเรียนในการทักทายกัน

เนื้อร้อง

เพลง สละมี
 สละมีๆๆ   วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉัน   พบกันสละมี ชื่อ...

ใบกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมร่วมพลังคิด : เรื่อง มารยาทในการพูดแนะนำตัวเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนยกตัวอย่างคำพูดสุภาพที่ใช้ในการพูดแนะนำตัวได้

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษบัตรคำที่เขียนมารยาทที่ดีและไม่ดี

บทบาทครูและนักเรียน

บทบาทครู/ชั้นสอน

- 1) ครูชูแผ่นบัตรคำมารยาทที่ดีและไม่ดีในการพูดแนะนำตัวเอง
- 2) ครูชี้แจงเพิ่มเติมหรือให้คำแนะนำ ถ้าตอบผิดอีกฝั่งจะมีสิทธิ์ตอบข้อต่อไปก่อนโดยอัตโนมัติ
- 3) ครูสุจริตการเก็บคะแนนจะนับเป็นฝั่ง ฝั่งซ้าย ฝั่งขวามือและครูจะเขียนแต้มในกระดาน

บทบาทนักเรียนขณะครูสอน

- 1) นักเรียนร่วมกันตอบโดยแบ่งเป็นฝั่งซ้าย ฝั่งขวาเท่ากัน และนักเรียนยกมือกันทายใครยกมือก่อนได้ตอบก่อน
- 2) นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกวิธีการพูดแนะนำตัวจากที่
- 3) สังเกตจากครูสุจริตหรือจากการดูวิดีโอที่ค้น

บทบาทครู/ชั้นสรุป

- 1) พูดสรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานภาพรวมเพื่อให้ทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกัน
- 2) ครูจะหายไปเรื่อยๆจนกว่าจะหมดบัตรคำ และครูเตรียมเฉลยข้อที่ถูกต้องครูคิดคำถามแนะนำตัวบนกระดานดำ

บทบาทนักเรียน/ชั้นสรุป

1. นักเรียนสรุปบทเรียนเกี่ยวกับมารยาทในการแนะนำตัวเองที่ดีที่สุดได้ถูกต้อง
2. นักเรียนปรับมารยาทการพูดแนะนำตนเอง

ตัวอย่าง บัตรคำ

ยื่น

ตัวตรง

ยื่น

ก้มหน้า

ใบกิจกรรมที่ 3

กิจกรรมพูดให้ดีมีรางวัล : เรื่อง มีมารยาทในการพูดแนะนำตัวโดยใช้ภาษาที่สุภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนพูดแนะนำตัวโดยใช้ภาษาที่สุภาพได้ และมีมารยาทในการพูด

สิ่งที่ต้องเตรียม

- 1.ใบโหวตคะแนนให้นักเรียนครบทุกคน เพื่อนที่พูดดีที่สุด 3 ลำดับแรกในห้อง
- 2.ของรางวัล เช่น ปากกา ดินสอ อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ

บทบาทครูและนักเรียน

บทบาทครู/ชั้นสอน

- 1) ครูให้นักเรียนทุกคนเตรียมออกแนะนำตัวหน้าห้องเรียน
- 2) ครูชี้แจงเพิ่มเติมหรือให้คำแนะนำ นักเรียนแนะนำตัวจนครบหมดทุกคน
- 3) ครูสาธิตวิธีการ หรือให้ครูจับสลากได้เลขที่ไหนก็ให้คนนั้นออกก่อน

บทบาทนักเรียนขณะครูสอน

- 1) นักเรียนเตรียมแนะนำตัวโดยกล่าวทักทาย บอกชื่อ สกุล และบ้านอยู่ที่ไหน
- 2) นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนที่คิดว่าแนะนำตัวได้ดีที่สุด 3 แรกของห้อง

บทบาทครู/ชั้นสรุป

- 1) พูดสรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานภาพรวมเพื่อให้ทุกคนมองไปที่เดียวกัน สนใจสิ่งเดียวกัน
- 2) ครูรวมคะแนนสำหรับนักเรียนที่ได้คะแนนเยอะที่สุดจะได้รับรางวัลและสรุปบทเรียนวันนี้

บทบาทนักเรียน/ชั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันรายงานข้อสังเกตหน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนสรุปบทเรียนในการทักทายกัน

ตัวอย่างใบโหวตลงคะแนน

ใบโหวตคะแนนของ.....
ลำดับที่ 1.....ลำดับที่ 2.....ลำดับที่ 3.....

ใบงานที่ 1 เรื่อง การแนะนำตัวเอง
คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์

Selfie
Worksheet

ชื่อ.....
 ชื่อเล่น.....
 ชั้น.....เลขที่.....

วันเกิด.....
 มีสมาชิกในครอบครัว.....คน
 มีพี่น้อง.....คน
 เป็นลูกคนที่.....

วิชาที่ชอบ

1.....
 2.....

วิชาที่ไม่ชอบ

1.....
 2.....

เพื่อนสนิท
.....

สิ่งที่ทำในเวลาว่าง.....
 อาหารที่ชอบ.....สัตว์ที่ชอบ.....

คลังสื่อการสอน.com

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงานที่ 2 เรื่อง มารยาทในการพูดแนะนำตัวเอง
คำชี้แจง : ให้นักเรียนแยกประเภทของมารยาทในการพูดดีและไม่ดี

- 1-ยืนตัวตรง 2-หน้าตายิ้มแย้ม 3- และ แกะ เกา
 4 -ล้างกระเป๋ាขณะพูด 5-ทักทายผู้ฟังก่อนพูด 6-พูดดังมาก
 7-เสียงดังทั่วถึง 8-ใช้คำสุภาพ 9-พูดเร็ว 10-ช้าเกินไป
 11.-พูดออกเสียงผิด 12. ออกเสียง ล ร ถูก
 13.พูดชัดเจนถูกต้อง 14. มองผู้ฟัง ขณะพูด

มารยาทที่ดีในการพูดแนะนำตัว	มารยาทที่ไม่ดีในการพูดแนะนำตัว
	

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงานที่ 3 เรื่อง ลักษณะของผู้พูดที่ดี

คำชี้แจง : ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อความที่คิดว่าถูก และใส่เครื่องหมาย X

หน้าข้อความที่คิดว่าผิด

- .....1. พูดไม่ตรงประเด็นหรือหัวข้อ
- .....2. มีน้ำเสียงเป็นธรรมชาติ ไม่ดังหรือค่อยเกินไป มีจังหวะ การเว้น ระยะเวลาทอดเสียง และท่าทางที่เหมาะสม
- .....3 ใช้ภาษาพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
- .....4. ไม่ลำดับเหตุการณ์ และแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้อง
- .....5. มีมารยาทในการพูดที่ไม่ดี
- .....6. พูดขัดถ้อยขัดคำได้เป็นอย่างดีถึง
- .....7. สังเกตปฏิกิริยาของผู้ฟัง และรู้จักปรับปรุงวิธีพูดให้ผู้ฟังสนใจ อยู่ตลอดเวลา
- .....8. ใช้ระยะเวลาการพูดให้นานที่สุดกับเรื่องที่พูดและกลุ่มผู้ฟัง
- .....9. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เพื่อช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้พูด ให้นำเชื่อถือ
- .....10. การพูดทักทาย พร้อมทั้งเสียงดัง ด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส
- .....11. การกล่าวขอบคุณ กล่าวเมื่อได้รับความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ จากคนรู้จักเท่านั้น
- .....12. การกล่าวขอโทษ เมื่อทำผิดพลาดจนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

แบบทดสอบ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การพูดคือ อะไร

- ก. การเปล่งเสียงต่างๆออกมา
- ข. การยิ้มเพื่อบอกความความรู้สึก
- ค. การบอกผู้ฟังผ่านถ้อยคำโดยมีเสียง

2. การพูดแนะนำตัวเอง ควรเป็นอย่างไร

- ก. การใช้คำพูดที่สุภาพแนะนำตัวเอง
- ข. การพูดเกินความจริงเพื่อให้น่าสนใจ
- ค. การพูดทักทายเฉพาะคนที่รู้จักด้วยเท่านั้น

3. การพูดสุภาพ คืออะไร

- ก. การพูดจา ไพเราะ เป็นเพลง
- ข. การใช้ถ้อยคำที่ดูน่าฟัง ไม่หยาบคาย
- ค. การพูดโดยใช้เสียงสูง เสียงต่ำสลับกันไป ไม่น่าเบื่อ

4. ข้อใดยกตัวอย่างคำพูดที่สุภาพได้ถูกต้อง

- ก. โขเฟี้ยทักทาย “อัสลามุออลัยกุมฯคะ” ทุกครั้ง
- ข. อามีน “ยิ้มและพยักหน้า” เสมอเวลาเพื่อนด่า
- ค. อาตัมชอบพูดว่า “ครูๆ วันนี้ไม่ต้องเขียนเยอะนะ”

5. ข้อใดยกตัวอย่างคำพูดที่สุภาพได้ถูกต้อง

- ก. การกล่าวว่า “โทษทีนะคะ” เวลาทำผิดต่อผู้อื่น
- ข. ควรกล่าว “ขอบคุณค่ะ/ครับ” เสมอเวลาได้รับของ
- ค. กล่าวแสดงความยินดีกับครูว่า “ยินดีด้วยนะครู” ที่ครูรับรางวัล

6. ข้อใดเป็นมารยาทในการพูดแนะนำตัวเอง

- ก. การใช้มือล้วงกระเป๋าเพื่อความสุภาพ
- ข. การมองไปยังผู้ฟังขณะพูดแนะนำตัวเอง
- ค. การพูดทักทายภาษาอังกฤษก่อนเพื่อความน่าสนใจ

7. ข้อใดไม่ใช่เป็นมารยาทที่ดีในการแนะนำตัวเอง

- ก. การใช้คำพูดที่ถูกต้อง ชัดเจน
- ข. การพูดเสียงดังพอดี ได้ยินชัดเจน ทั่วถึง
- ค. การพูดเบาๆที่สุด เพื่อไม่รบกวนเพื่อนๆ

8. ข้อใดเป็นลักษณะการพูดที่ดี

- ก. พูดตรงประเด็นตรงหัวข้อ
- ข. ใช้เวลาพูดให้นาน ไม่รีบร้อน
- ค. การพูดเสียงดังทั่วห้องกับเพื่อน

9. ข้อใดเป็นลักษณะการพูดที่ไม่ดี

- ก. มีมารยาทในการพูด
- ข. ใช้ภาษามลากับเพื่อนที่ฟังไม่รู้เรื่อง
- ค. การพูดให้กำลังใจ เวลาเพื่อนป่วยไม่สบาย

10. ข้อใดใช้โอกาสในการพูดเหมาะสม

- ก. พูดขอบคุณเสมอเมื่อได้รับของ
- ข. การแสดงความยินดีในพิธีงานศพ
- ค. พูดแสดงความยินดีเมื่อเพื่อนหกล้ม

เฉลยคำตอบ

- 1.ค   2.ก.   3.ข.   4.ก.   5.ข.   6.ข.   7.ค.   8.ก.   9.ข.   10.ก.

ชุดกิจกรรม

การจัดการชั้นเรียน

เพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึง
ประสงค์ของนักเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ใส่ใจการเลือกรับสื่อ

จัดทำโดย
ครูอัสมา โหรา
ครูนิตยา ราเหม
และครูอาบิก สาล่าห์

โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล

ร่วมกับ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

คำนำ

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เรื่อง ใส่ใจการเลือกรับสื่อ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดทำโดยครูผู้สอนทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ครูอัสมา โหรา ครูนิตยา ราเหม และครูอาบิท สาลาห์ โดยเน้นส่งเสริมการพัฒนาทักษะต่างๆ ของนักเรียน เพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยครูจะเป็นคนนำกิจกรรม เน้นการบูรณาการจัดการเรียนรู้คู่กับการจัดการชั้นเรียน ซึ่งจะมีสื่อที่จัดทำขึ้น โดยกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รวมทั้งระบุเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์และแบบทดสอบที่ใช้ในชุดกิจกรรม โดยมีขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด ทั้งนี้ในการจัดทำเอกสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ฮัสลินด้า นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน หากมีข้อเสนอแนะประการใดกรุณาแจ้งผู้จัดทำด้วยเพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้น

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เรื่อง การใส่ใจการเลือกรับสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีรายละเอียดและขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมดังต่อไปนี้

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนประกอบด้วย

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 1 อิทธิพลของสื่อ

- อิทธิพลอินเทอร์เน็ตด้านลบ

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 2 อิทธิพลของสื่อต่อสุขภาพและความรุนแรง

- สื่อปัจจุบันในทางลบต่อนักเรียน

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 3 อิทธิพลของสื่อต่อสุขภาพและความรุนแรง

- อิทธิพลที่มีผลของสื่อต่อสุขภาพและความรุนแรง

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 1

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนศึกษาชุดการเรียนรู้เรื่อง 1-3 และทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2

ครูอธิบายใบความรู้เรื่อง – อิทธิพลอินเทอร์เน็ต – สื่อปัจจุบันในทางลบ -อิทธิพลที่มีผลของสื่อต่อสุขภาพและความรุนแรง ครูจะอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ ก่อนที่จะทำกิจกรรมต่อไป

ขั้นตอนที่ 3

ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4

- ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง อิทธิพลอินเทอร์เน็ต สื่อปัจจุบันในทางลบ สุขภาพและความรุนแรง

ขั้นตอนที่ 5

- ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

จุดประสงค์ในการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

- 1.ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ
- 2.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ป้องกันตนเองจากสื่อที่ส่งผลเสียต่อพฤติกรรมสุขภาพ
- 3.ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) -เห็นประโยชน์ของการเลือกรับสื่อที่ส่งผลดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ

ชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนที่ 2

อิทธิพลของสื่อ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง อิทธิพลของสื่อ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ใส่ใจการเลือกรับสื่อ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ : สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของแต่ละบุคคล จึงควรรู้จักวิเคราะห์สื่อและเลือกรับข้อมูลที่มีประโยชน์ และนำเชื่อถือได้จากสื่อ เพื่อนำไปปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต มาตรฐานการเรียนรู้ พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง
ตัวชี้วัด ป.5/4 วิเคราะห์อิทธิพลของสื่อที่มีต่อพฤติกรรมสุขภาพ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ
- 2.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ป้องกันตนเองจากสื่อที่ส่งผลเสียต่อพฤติกรรมสุขภาพ
- 3.ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) -เห็นประโยชน์ของการเลือกรับสื่อที่ส่งผลดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตการตอบคำถาม 2. ตรวจสอบการทำกิจกรรม 3. ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม 2. ประเมินเห็นประโยชน์การเลือกรับสื่อ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินทักษะการพูด 2. ประเมินทักษะกระบวนการคิด 3. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

5. สาระการเรียนรู้

อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อสุขภาพและความรุนแรง

6. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา

—————> มารยาทในการอยู่ร่วมกันในสังคม

คณิต, วิทยาศาสตร์

—————> สถิติความรุนแรง/จิตวิทยาในวัยรุ่น

7. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้		การจัดการชั้นเรียน	
	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ชั้นนำสู่บทเรียน	1) ทักทายนักเรียน และอ่านดูอา 2) ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา 3) สนทนาเรื่อง/ประเด็นที่สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องที่จะสอน 4) ชี้แจงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน 5) ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้	1) ตั้งใจฟังการชี้แจงของครู 2) ตอบคำถามครูในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่ผ่านมา 3) นักเรียนช่วยกันบอกว่าเนื้อหาที่เคยได้เรียนไปแล้ว	1) เช็คความพร้อมของนักเรียน เช็คชื่อนักเรียน การแต่งกายของนักเรียน 2) ชี้แจงกฎกติกาของห้องเรียนเช่น การยกมือก่อนจะถามคำถาม การขออนุญาตออกจากห้องเรียน 3) การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน และการจัดโต๊ะเก้าอี้ เช่น จัดโต๊ะเก้าอี้ตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1) สร้างความพร้อมด้านกายและจิตใจในการเรียน เช่น เช็คความพร้อมร่างกายของตนเอง การตั้งใจและการมีสมาธิในการฟังครู 2) ทำความเข้าใจในกฎกติกาของห้องเรียน 3) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกฎกติกาที่สร้างขึ้น 4) ปฏิบัติตามกฎกติกาของห้องเรียนทุกข้ออย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในห้องเรียน 5) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้		การจัดการชั้นเรียน	
	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นสอน	1)ครูให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง 2.) การที่ครูผู้ติดตามเยอะคนตั้งกินค้ำคาว 3)เด็กนักเรียนอายุ 7 ขวบหยิบอาวุธปืนของคุณพ่อมาเล่นตำรวจจับผู้ร้ายเลียนแบบละครเกิดเหตุปืนลั่นเสียชีวิต	1) ตั้งใจฟังครูด้วยการมองคุณครูอธิบายบทเรียนเพื่อความเข้าใจมากขึ้น 2.นักเรียนวิเคราะห์ข่าวทั้งสองที่ครูอธิบาย	1) ครูเดินวนรอบๆนักเรียนโดยเดินเป็นลักษณะไปข้างหลังและมองนักเรียนที่ไม่ตั้งใจฟัง สอบถาม 2) ประเด็นที่อยากให้ครูชี้แจงคำแนะนำเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 3) ครูให้นักเรียนมาแสดงบทบาทตามข่าว	1) ชักถามคุณครูเมื่อได้ยินไม่ชัดเจน หรืออยากให้พูดประโยคเดิมซ้ำอีกเพราะไม่ทันฟัง 2)นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มทำกิจกรรม 3) สังเกตจากครูสวดหรือจากการดูวิดีโอ 4)การทำกิจกรรมไปงาน
ขั้นสรุป	1.) มีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติมกิจกรรม 2.) การพูดเชื่อมโยงอิทธิพลสื่อ 3.) อธิบายสรุปอิทธิพลสื่อ	1) นักเรียนช่วยกันเพื่อการทบทวนสิ่งได้เรียนไป 2) นักเรียนทำใบงานทั้ง 3 ใบงานเกี่ยวกับอิทธิพลสื่อ	1) พูดสรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานภาพรวมเพื่อให้เห็นใจสิ่งเดียวกัน 2) ที่ครูติดคำอิทธิพลสื่อบนกระดานดำ	1. นักเรียนช่วยกันเสนอสรุปหน้าชั้นเรียน 2. นักเรียนศึกษาจากกิจกรรมอิทธิพลสื่อ 3. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
ขั้นประเมิน	คิดประเด็นคำถามที่คิดว่านักเรียนน่าจะสับสนและย้ำให้แน่ใจว่าเข้าใจจริง	ฟังคำถามและนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน	การให้รางวัลหรือการถามนักเรียนที่สนใจบทเรียน เพื่อเป็นการเสริมแรงเชิงบวก	ฟังข้อคำถามจากครูเพื่อเตรียมตัวตอบคำถามให้ได้

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
2. แบบสำรวจตัวเอง เรื่องความเสี่ยงการใช้สื่อ
3. วีดิทัศน์เรื่อง อิทธิพลสื่อ

9. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้.....	
แนวทางการพัฒนา.....	
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้.....	
แนวทางแก้ไข.....	
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน.....	
เหตุผล.....	
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้.....	
	(ลงชื่อ) _____ ผู้สอน / _____ /

ใบความรู้ที่ 1 อินเทอร์เน็ตด้านลบ

1. อินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่มีอิทธิพลและมีบทบาทต่อชีวิตของคนทั่วโลก เนื่องจากเป็นสื่อที่มีความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร มีข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ศึกษาค้นคว้า มีเกมและความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จึงมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ใช้บริการเพื่อความบันเทิงต่างๆ ซึ่งการบริโภคสื่ออินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการเลียนแบบและซึมซับพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง สื่ออินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง มีดังนี้

1. **เว็บไซต์ลามก** เป็นเว็บไซต์ที่มีคลิปหรือภาพลามก ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบและนำไปสู่ความรุนแรงทางเพศ
2. **การพูดคุยกับคนที่ไม่รู้จักผ่านโปรแกรมสนทนาผ่านเครือข่าย (Chat)** ซึ่งนำไปสู่อันตรายและความรุนแรงทางเพศ จากการถูกล่อลวงไปข่มขืนหรือการชิงทรัพย์
3. **การโฆษณาชวนเชื่อ** ในเว็บไซต์จะมีการโฆษณาสินค้าประเภท เช่น เครื่องสำอาง อาหารเสริม อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โดยใช้ข้อความโฆษณาที่เกินจริงทำให้ผู้บริโภคหลงเชื่อ และการสั่งซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งให้รู้สึกสะดวกสบาย จึงได้รับความนิยมมาก บางครั้งอาจทำให้ได้รับสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพ เพราะไม่ได้เลือกหรือเห็นสินค้าจริงก่อนตัดสินใจซื้อ
4. **ข่าวหรือข้อมูลที่มีความรุนแรงและเป็นอันตราย** เช่น ข่าวนักเรียนนักศึกษาตีกัน ข้อมูลการทำระเบิด สูตรยารักษาโรค ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมเลียนแบบและการนำไปทดลองปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้เกิดอันตรายได้

ใบความรู้ที่ 2 สื่อในทางลบ

สื่อในทางลบ คือ สื่อต่างๆ ในสังคมมีมากมาย สำหรับสื่อทางลบคือสื่อที่อาจทำให้ผู้เสพเกิดพฤติกรรมทางลบได้สื่อทางลบที่เป็นปัญหาอยู่ในสังคมไทย มีดังนี้

1. **เกมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ความรุนแรง** มีส่วนทำให้ผู้เล่นเกมนั้นใช้ความรุนแรงในชีวิตประจำวันได้โดยผู้เล่นมักคิดว่าเป็นการฝึกทักษะความว่องไว พัฒนาขึ้นเชิงในการต่อสู้ไล่ล่า การเอาชนะ การทำร้ายการฆ่าฟันกันด้วยวิธีและอาวุธต่างๆ หากกระทำเป็นประจำ ก็ย่อมทำให้เกิดการซึมซับความรุนแรงไว้ในจิตใจมากขึ้น ซึ่งจะให้ผู้เล่นมีความก้าวร้าว พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ความรุนแรงมากขึ้น

2. **สื่อลามก** เช่น หนังสือโป๊ หนังสือการ์ตูนลามก หนังสือที่มีภาพโป๊ วีซีดีลามก ซึ่งสื่อเหล่านี้หาซื้อได้ง่าย และเมื่อวัยรุ่นส่วนใหญ่ได้เสพสื่อเหล่านี้ ก็เป็นสาเหตุที่จะนำไปสู่การกระทำรุนแรงทางเพศได้ เพราะจะทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศจนยับยั้งห้ามใจไม่ได้ ต้องมีการระบายอารมณ์ทางเพศ จึงเกิดเหตุการณ์ข่มขืนได้

3. **ภาพยนตร์ที่นำเสนอความรุนแรง** ภาพยนตร์ใช้ความรุนแรงต่อสู้ ฆ่าฟันกันเมื่อดูเป็นประจำก็จะซึมซับอยู่ในจิตใจ และคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาจึงเกิดพฤติกรรมเลียนแบบความรุนแรงได้

4. **ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอความรุนแรง** ละครที่นำเสนอเนื้อหาการใช้ความรุนแรงต่อกันตามบทบาทที่ผู้แสดงได้รับ เช่น ฉากผู้หญิงตบตี ค่าทอ แย่งชิงคู่รักกัน ผู้ชายต่อสู้ ทำร้ายกัน การทะเลาะวิวาทกัน ซึ่งจะทำให้ผู้ชมอยากติดตามและซึมซับความรุนแรงจากตัวละคร มีอารมณ์ร่วมด้วย จนเกิดการเลียนแบบตัวละครโดยไม่รู้ตัว

5. **ข่าวเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรง** ซึ่งปรากฏในสื่อวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต แอปฯต่างๆ โทรศัพท์ หรือหนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้อ่านและผู้ชมข่าวเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงจากสื่อต่างๆ นั้น ซึมซับความรุนแรงโดยไม่รู้ตัว และอาจนำความรุนแรงที่ซึมซับไว้นั้น ไปใช้ในสังคมจนเกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น

6. **หนังสือพิมพ์ที่มีภาพและเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงและการโฆษณาชวนเชื่อ** หนังสือและนิตยสาร ข่าวที่เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงบรรจุไว้ในหนังสือ นอกจากนี้นิตยสารยังมีการโฆษณาสินค้าที่ใช้ข้อความดึงดูดใจ หรือใช้ผู้โฆษณาที่มีชื่อเสียง ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าจากสื่อโฆษณาดังกล่าวโดยไม่พิจารณารายละเอียดของสินค้าให้รอบคอบ

ใบความรู้ที่ 3 อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง

สื่อต่างๆ มีอิทธิพลต่อการสร้างหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล ทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบหรือทำตามอย่างสิ่งที่เผยแพร่ผ่านสื่อ เพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่ทันสมัย ทำแล้วได้รับความสนใจ สื่อจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง ดังนี้

1. **พฤติกรรมก้าวร้าวการทะเลาะวิวาท** การนำเสนอข่าวการทะเลาะวิวาทของนักเรียนหรือนักศึกษาผ่านสื่อต่างๆ ทำให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรง พุดจาหยาบคาบ โดยเฉพาะข่าวการถ่ายคลิป์วิดีโอการทำร้ายร่างกายกันที่เผยแพร่สื่อต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรทัศน์ ฯลฯ

2. **การซื้อสินค้าตามโฆษณา** การซื้อสินค้าที่โฆษณาโดยใช้ดาราที่มีชื่อเสียง โดยไม่พิจารณาคูณภาพของสินค้า ซึ่งอาจทำให้ได้สินค้าที่ไม่ได้คุณภาพเพราะไม่ได้เห็นสินค้าจริงก่อนซื้อ

3. **การมีพฤติกรรมบริโภคที่ไม่ถูกต้อง** พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง เช่น รับประทานอาหารเสริมแทนการรับประทานอาหาร การรับประทานอาหารฟาสต์ฟูด เพราะเห็นโฆษณาจากสื่อเป็นประจำ และคิดว่าเป็นค่านิยมที่ถูกต้องทันสมัย ทำให้มีนิสัยใช้เงินฟุ่มเฟือย และเกิดปัญหาการเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรัง

4. **การใช้สารเสพติด** การใช้สารเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมายอย่างบุหรี่ยา หรือสุรา โดยเลียนแบบจากดาราที่มีชื่อเสียงหรือตนเองชื่นชอบ ในละครหรือภาพยนตร์ เพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่ทันสมัย

5. **การแต่งกายตามแฟชั่น** การแต่งกายของดารานักร้องหรือภาพแฟชั่นเสื้อผ้าที่ปรากฏบนนิตยสารหรือหนังสือบันเทิงซึ่งบางครั้งเป็นการแต่งกายที่ล่อแหลม เช่น ใส่กระโปรงหรือกางเกงขาสั้น เสื้อกล้ามสายเดี่ยว ซึ่งส่งผลให้เกิดอันตรายทางเพศ

ใบกิจกรรมที่ 1

กิจกรรมชวนคิด : เรื่อง สื่ออินเทอร์เน็ตดีหรือไม่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อสุขภาพได้

อุปกรณ์

กระดาษบรืฟ แผ่นขนาดใหญ่ , ปากกาเคมี

บทบาทครูและนักเรียน

บทบาทครู/ชั้นสอน

- 1) ครูให้นักเรียนระดมความคิดแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม
- 2) ครูให้เขียนแผนผังความคิดโดยมี 2 หัวข้อ ข้อดี และข้อเสียของอินเทอร์เน็ตต่อสุขภาพ
- 3) ครูให้นักเรียนหยิบ 2 หัวข้อ ดังนี้

1. ข้อดีของอินเทอร์เน็ต
ต่อสุขภาพ

2. ข้อเสียของอินเทอร์เน็ต
ต่อสุขภาพ

บทบาทนักเรียนขณะครูสอน

- 1) ชักถามคุณครูเมื่อได้ยินไม่ชัดเจน หรือ อยากให้พูดประโยคเดิมซ้ำอีเพราะไม่ทันฟัง
- 2) นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 2 กลุ่ม หัวหน้ากลุ่มหยิบสลากเพื่อเลือกหัวข้อ
- 3) ระดมความคิดโดยการให้ทุกคนคิดอย่างน้อยคนละ 1 ข้อ นักเรียนทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
- 4) พยายามคิดให้ได้มากที่สุด กลุ่มให้ได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

บทบาทครู/ชั้นสรุป

- 1) พูดสรุปเสนอประเด็นหลักที่สอนในกระดานภาพรวมเพื่อให้ สนใจสิ่งเดียวกัน
- 2) ครูตรวจข้อไหนซ้ำ หรือใกล้เคียงกันมากให้ตัดทิ้ง
3. การให้รางวัล หรือการถามนักเรียนที่สนใจบทเรียน เพื่อเป็นการเสริมแรงเชิงบวก

บทบาทนักเรียน/ชั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันเสนอสรุปหน้าชั้นเรียน ฟังข้อคำถามจากครูเพื่อเตรียมตัวตอบคำถามให้ได้
2. นักเรียนศึกษาจากกิจกรรมอิทธิพลสื่อ นักเรียนสรุปบทเรียนในการวิเคราะห์ข้อดีของสื่ออินเทอร์เน็ตต่อสุขภาพ

ใบกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมประเมินตนเอง : เรื่อง สื่อในด้านลบกับตัวเรา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนป้องกันตนเองจากสื่อที่ส่งผลเสียต่อพฤติกรรมสุขภาพ

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษ A4 คนละ 1 แผ่น

บทบาทครูและนักเรียน

บทบาทครู/ชั้นสอน

1) ครูให้นักเรียนเขียนข้อ 1 ถึงข้อ 5 และครูอ่านโจทย์ข้อ 1 ถึงข้อ 5 นักเรียนฟังโจทย์

ถ้า ไม่เคยทำเขียนเลข 2 หลังข้อนั้นๆ

ถ้า บางครั้งเขียนเลข 1 หลังข้อนั้นๆ

ถ้า ประจำเขียนเลข 0 หลังข้อนั้นๆ

บทบาทนักเรียนขณะครูสอน

- 1) นักเรียนฟังครูอ่านโจทย์ดังนี้
  1. เล่นเกมที่มีการใช้ความรุนแรง
  2. เล่นอินเทอร์เน็ตเพื่อดูข้อมูลไม่เหมาะสม
  3. อ่านการ์ตูนโป๊หรือหนังสือลามก
  4. ขอบดูละครหรือภาพยนตร์ที่มีการฆ่าฟันกันชดๆ
  5. สนทนาผ่านเครือข่ายกับคนไม่รู้จัก

บทบาทครู/ชั้นสรุป

- 1) พุดสรุปเสนอให้นักเรียนห้ามเปิดเผยคำตอบให้เพื่อดูและรวมคะแนนว่าได้เท่าไร
- 2) การให้รางวัล หรือการถามนักเรียนที่สนใจบทเรียน เพื่อเป็นการเสริมแรงเชิงบวก

บทบาทนักเรียน/ชั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันเสนอสรุปหน้าชั้นเรียน ถ้าคะแนนอยู่ที่ 8-10 = ดี, อยู่ที่ 5-7 = พอใช้, อยู่ที่ 0-4 = ปรับปรุง
2. นักเรียนสรุปบทเรียนเกี่ยวกับการป้องกันตนเองเกี่ยวกับสื่อด้านลบ

ใบกิจกรรมที่ 3

กิจกรรมชวนทำ : เรื่อง อิทธิพลของสื่อ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการเลือกรับสื่อที่ส่งผลดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ

อุปกรณ์

- 1.กระดาษ A4 คนละ 1 แผ่น
- 2.ของรางวัล เช่น ปากกา ดินสอ อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ

บทบาทครูและนักเรียน

บทบาทครู/ชั้นสอน

1) ครูให้นักเรียนทุกคนเตรียมพูดหน้าชั้นเรียน โดยแบ่งหยิบสลากหัวข้อสื่อและความแตกต่างกันโดยมีหัวข้อดังนี้

- 1.พฤติกรรมก้าวร้าวการทะเลาะวิวาท กับ ความรัก
2. การซื้อสินค้าตามโฆษณา กับ การไตร่ตรองดูโฆษณา
3. การมีพฤติกรรมบริโภคที่ไม่ถูกต้อง กับ การกินที่ดี
4. การใช้สารเสพติด กับ การเล่นกีฬา
5. การแต่งกายตามแฟชั่น กับ การแต่งตัวเรียบร้อย

2) ครูจับสลากเลขที่พูดก่อนหลัง ให้นักเรียนพูดหัวข้อตัวเองจนครบหมดทุกคน

บทบาทนักเรียนขณะครูสอน

- 1) ซักถามคุณครูเมื่อได้ยินไม่ชัดเจน หรือ อยากให้พูดประโยคเดิมซ้ำอีเพราะไม่ทันฟัง
- 2) นักเรียนเขียนหัวข้อลงกระดาษและซ่อมพูด 2 นาที และนักเรียนเขียนชื่อเพื่อนที่คิดว่าพูดได้ดีที่สุด 3 คนแรกของห้อง

บทบาทครู/ชั้นสรุป

1) พูดสรุปเสนอประเด็นหลักและครุรวมคะแนนสำหรับนักเรียนที่ได้คะแนนเยอะที่สุดจะได้รับรางวัล

บทบาทนักเรียน/ชั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันเสนอสรุปหน้าชั้นเรียน ฟังข้อคำถามจากครูเพื่อเตรียมตัวตอบคำถามให้ได้
2. นักเรียนสรุปบทเรียนในการเห็นประโยชน์ของการเลือกรับสื่อที่ส่งผลดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ

ใบงานที่ 1 เรื่อง วิเคราะห์อิทธิพลของสื่อ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์อิทธิพลของสื่อ พร้อมทำเครื่องหมายถูก (/) เมื่อสื่อนั้นส่งผลดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ และทำเครื่องหมายผิด (x) เมื่อสื่อนั้นส่งผลเสียต่อพฤติกรรมสุขภาพ

- .....1.ละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหา ตบ ตี แย่งชิง
- .....2.เนื้อหาข่าวในช่องทางออนไลน์ เชิญชวนให้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- .....3.ป้ายโฆษณาอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ สามารถรับประทานแทนอาหารในแต่ละมื้อ
- .....4.ข้อความเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมวิ่งมาราธอน
- .....5.ละครสั้นเรื่อง บทบาทหน้าที่ของคนในครอบครัว
- .....6.บุคคลมีชื่อเสียง ลงคลิปวิดีโอ การเฝ้าที่สุดในโลก
- .....7.เกมออนไลน์ มีกิจกรรม เล่นชนะติดต่อกัน 20 ครั้ง ภายใน 5 ชม. รับรางวัลใหญ่
- .....8.ป้ายโฆษณาริมถนน บอกสรรพคุณครีมบำรุง สวยได้ทันตา ภายใน 10 นาที
- .....9.นักแสดงชื่อดัง รักษาภาพลักษณ์ แต่งกายตามกาลเทศะ และไม่พูดหยาบคาย
- .....10.ข้อความส่งต่อกัน ให้โอนเงินไปยังบัญชี 123-123 เพื่อลงทะเบียนรับเงิน 1 ล้านบาท
- .....11.ละครที่มีการเผยแพร่ช่วงเวลา 15 นาที พบเนื้อหามีการชื่นใจ ชมชื่นด้านร่างกาย
- .....12.โลกออนไลน์ส่งต่อข่าว การนำน้ำปัสสาวะมากลั้วคอ สามารถแก้อาการเจ็บคอ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงานที่ 2 เรื่อง แบบสำรวจตัวเอง

คำชี้แจง : นักเรียนประเมินตนเองตามพฤติกรรมที่กำหนดให้โดยทำเครื่องหมาย / ตามลำดับความบ่อยครั้งในการทำพฤติกรรมนั้นๆและตอบตามความเป็นจริง

ข้อ	พฤติกรรม	การปฏิบัติ		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคยเลย
1	ฉันเล่นเกมคอมพิวเตอร์ติดต่อกันไม่เกิน ๒ ชั่วโมง			
2	ฉันชอบดูละครที่มีเนื้อหา ตบ ตี แย่งชิง			
3	ฉันพูดคุยกับคนที่ไม่เคยพบหน้าในโลกออนไลน์			
4	ฉันรับข่าวสารจากการส่งต่อกันในโลกออนไลน์			
5	ฉันเลียนแบบพฤติกรรมในละครที่ฉันชอบดู			
6	ฉันเล่นเกมเมื่ออยู่กับผู้ปกครอง			
7	ฉันรับชมสื่อตามคำแนะนำตามช่วงวัยของฉัน			
8	ฉันชอบทดลองปฏิบัติตามคลิปในโลกออนไลน์เพื่อหาข้อเท็จจริง			
9	ฉันพูดคุยกับเพื่อนที่ไม่เคยพบในเกมออนไลน์			
10	ฉันไม่เล่นการพนันในโลกออนไลน์			

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงานที่ 3 เรื่อง การเลือกรับสื่อที่ส่งผลดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับสื่อให้สมบูรณ์

1. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสื่อที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพและความรุนแรง มา 1 ประเภท

สื่อ

.....

.....

.....

พฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ต่อตัวเอง

.....

ต่อครอบครัว

.....

ต่อสังคม

.....

ต่อโลก

.....

2. ให้นักเรียนเสนอวิธีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสมและอธิบายผลที่เกิดขึ้น

การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

ผลดีที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

แบบทดสอบ อิทธิพลสื่อ คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
---

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อดีของสื่ออินเทอร์เน็ต

- ก. สื่อที่มีความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร
- ข. มีข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ศึกษาค้นคว้า
- ค. มีเกมและความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จึงมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก
- ง. เป็นสื่อที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีอิทธิพลและมีบทบาทต่อชีวิตของคนทั่วโลก

2. ข้อใดเป็นข้อดีของสื่ออินเทอร์เน็ต

- ก. การนัดพูดคุยกับคนที่ไม่รู้จักได้
- ข. ข้อความโฆษณาที่เกินจริงทำให้รู้สึกเสียดอก
- ค. มีเว็บไซต์ให้หาความรู้ ควรกลั่นกรองก่อนเสมอ
- ง. รับข่าวสารความรุนแรง ได้อย่างทันที อย่างรวดเร็ว

3. เราจะทำอย่างไรกับโฆษณาชวนเชื่อ

- ก. การเชื่อสรรพคุณ สินค้าทันที
- ข. การตรวจสอบว่ามีข้อเท็จจริงอย่างไร
- ค. การกดสั่งทันทีผ่านแอปพลิเคชัน รวดเร็ว
- ง. การสั่งมาทดลองก่อนแล้วครั้งหลังได้ตัดสินใจได้

4. ข้อใดไม่เป็นผลเสียการเสพข่าวสารความรุนแรงมากเกินไป

- ก. การเกิดสภาวะจิตตกอย่างรุนแรง
- ข. มีความสุขเมื่อเห็นตำรวจได้จับผู้ร้าย
- ค. เกิดการลอกเลียนแบบและทดลองทำตามได้เสมอ
- ง. ปฏิบัติตาม โดยเห็นว่า เป็นปกติของมนุษย์ที่มีความชั่ว

5. ข้อใดไม่ใช่การเล่นแบบตามสื่อที่ไม่ดี

- ก. การเล่นฝึกทักษะกีฬาใหม่ๆ
- ข. พฤติกรรมก้าวร้าวการทะเลาะวิวาท
- ค. การซื้อสินค้าตามโฆษณาทันทีที่เจอ
- ง. การมีพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง

6. มีสื่อด้านดีและด้านไม่ดี ยกเว้นข้อใด

- ก. การใช้สารเสพติด กับ การเล่นกีฬา
- ข. การแต่งกายตามแฟชั่น กับ การแต่งตัวเรียบร้อย
- ค. การมีพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้อง กับ การกินที่ดี
- ค. การซื้อสินค้าตามโฆษณา กับ การไตร่ตรองดูโฆษณา

7. พฤติกรรมก้าวร้าวการทะเลาะวิวาท เป็นผลเสียมาจากข้อใด

- ก. ข้อความเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมวิ่งมาราธอน
- ข. ละครสั้นเรื่อง บทบาทหน้าที่ของคนในครอบครัว
- ค. เกมออนไลน์ เกี่ยวกับ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว
- ง. บุคคลมีชื่อเสียง ลงคลิปวิดีโอ การกินเผ็ดที่สุดในโลก

8. ข้อใดเป็นลักษณะของสื่อที่ดี น่าเป็นแบบอย่าง

- ก. นักแสดงชื่อดัง รักษาภาพลักษณ์ แต่งกายตามกาลเทศะ และไม่พูดหยาบคาย
- ข. โลกออนไลน์ส่งต่อข่าว การนำน้ำปัสสาวะมากลั้วคอ สามารถแก้อาการเจ็บคอ
- ค. ข้อความส่งต่อกัน ให้โอนเงินไปยังบัญชี 123-123 เพื่อลงทะเบียนรับเงิน 1 ล้านบาท
- ง. ละครที่มีการเผยแพร่ช่วงเวลา 15 นาที พบเนื้อหามีการชื่นใจ ช่มชื่นด้านร่างกาย

9. ข้อใดเป็นการเสนอวิธีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม

- ก. หาข้อมูลตารา แฟชั่น ได้ทันสมัย
- ข. หาข้อมูลความรู้ และสิ่งมีประโยชน์
- ค. หาเลขการไปห่วยออนไลน์เสี่ยงโชค
- ง. หาช่องทางวิธีทำเงินผ่านเพจการพนัน

10. การใช้อินเทอร์เน็ตเหมาะสมส่งผลดีต่อครอบครัวอย่างไร

- ก. มีช่องทางการทำมาหากิน ขยายธุรกิจครอบครัว
- ข. มีเงินจากการขายรูปภาพวาดเพื่อตนเองเท่านั้น
- ค. ส่งผลเสียต่อครอบครัวด้านค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น
- ง. ทุกคนต่างไม่พูดคุยกัน เพียงแต่ส่งข้อความหากันในแชท

เฉลยคำตอบ

- 1.ง 2.ค. 3.ข. 4.ข. 5.ก. 6.ค. 7.ค. 8.ก. 9.ข. 10.ก.

ภาคผนวก ง
รายนามผู้เข้ารับการฝึกอบรม

รายนามผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. นางสาวรอยยาน ยาคอ ตำแหน่ง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม
2. นางสาวนิตยา ราเหม ตำแหน่ง ครูผู้สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม
3. นางสาวอัสมา โหรา ตำแหน่ง ครูผู้สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม
4. นางสาวอาดินา โสตา ตำแหน่ง ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม
5. นางสาวอาอีซ๊ะ ตั้งสง่า ตำแหน่ง ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม
6. นายอาบิท สาล่าห์ ตำแหน่ง ครูผู้สอนสังคมศึกษา สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม

ภาคผนวก จ
การนำเสนอบทความวิจัย

ที่ อว ๐๖๐๘.๐๑.๔.๑/๔๖

กองบรรณาธิการวารสาร
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
ต.โคกเคียน อ.เมือง จ.นราธิวาส ๙๖๐๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ตอบรับลงตีพิมพ์บทความวิจัย

เรียน คุณฮัสลินดำ หมาตเหยด

ตามที่ ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง "ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อมจังหวัดสตูล" มาเพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่บทความในวารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นั้น

กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ขอแจ้งผลการพิจารณาว่าบทความวิจัยดังกล่าวได้ผ่านการประเมินคุณภาพบทความ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก จำนวน ๒ ท่าน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และกองบรรณาธิการวารสารฯ ยินดีรับบทความวิจัยดังกล่าวตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สร้อยณี อุเสินยาง)

บรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กองบรรณาธิการวารสาร
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
โทร ๐-๗๓๗๗๐-๙๐๓๐-๕๙ ต่อ ๑๑๖๑
โทรสาร ๐-๗๓๗๗๐-๙๐๓๐-๕๙ ต่อ ๑๑๗๓
มือถือ ๐๙-๓๖๐๔-๓๒๔๗
E-mail: pnu_huso@hotmail.com
Website : <http://journalhuso.pnu.ac.th>

หมายเหตุ : หนังสือรับรองฉบับนี้จะสมบูรณ์เมื่อบทความดังกล่าวได้ลงตีพิมพ์ในวารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์เท่านั้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นางสาวฮัสลินด้า หมาดเหียด

รหัสประจำตัวนักศึกษา 6320420116

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์	มหาวิทยาลัยทักษิณ	2541

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ปี 2561-2563 ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม เลขที่ 299 หมู่ 4 ตำบลปากน้ำ
อำเภอละงู จังหวัดสตูล 91110

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ฮัสลินด้า หมาดเหียด. (2566). ชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะของครูในการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการ
ชั้นเรียนเพื่อปรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลโอบอ้อม จังหวัดสตูล.
วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2
ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566

(ถูกตอบรับแล้วและอยู่ในระหว่างการตีพิมพ์)